

Міжнародна Рада футбольних асоціацій

Münstergasse 9, 8001 Zurich, SWITZERLAND

T: +41 (0)44 245 1880, F: +41 (0)44 245 1887

theifab.com

Цей документ не може бути перевиданий або перекладений повністю або частково будь-яким способом без дозволу Міжнародної Ради футбольних асоціацій.

Набуває чинності 1 червня 2016 року.

**Правила
гри**

2016/17

Зміст

8	Вступ
8	Історія ІФАБ
10	Структура та діяльність ІФАБ
12	Підстави для внесення змін у чинні Правила гри
14	Коментарі до Правил гри
16	Правила гри 2016/17
18	01 Поле для гри
28	02 М'яч
32	03 Гравці
40	04 Екіпування гравців
44	05 Арбітр
52	06 Інші офіційні особи матчу
60	07 Тривалість матчу
64	08 Початок та поновлення гри
68	09 М'яч у грі та не у грі
70	10 Метод визначення результату матчу
76	11 Положення «поза грою»
80	12 Порушення та неналежна поведінка
90	13 Штрафний та вільний удари
94	14 Одинадцятиметровий удар
98	15 Вкидання м'яча
102	16 Удар від воріт
106	17 Кутовий удар

110 Зміни до Правил гри 2016/17

- 111 Загальний огляд змін до Правил гри
 116 Детальна інформація про всі зміни до Правил гри

158 Словник термінів

- 159 Футбольні органи
 160 Футбольні терміни
 169 Терміни для арбітрів

170 Практичні рекомендації для офіційних осіб матчу

- 171 Вступ
 172 Розташування, пересування та взаємодія
 186 Жести арбітра, мова жестів та використання свистка
 192 Інші поради
  - Перевага
  - Компенсація втраченого часу
  - Затримка суперника
  - Положення «поза грою»
  - Медична допомога/ оцінка після порушення, що заслуговує на попередження / вилучення з поля

Історія IFAB

IFAB є універсальним керівним органом щодо Правил гри у футболі. Цілі IFAB передбачають дотримання, розробку та внесення змін до Правил гри в процесі їх застосування в сфері світового футболу, організованого ФІФА, включаючи забезпечення однакового застосування та відповідний моніторинг Правил гри у світовому масштабі, а також відповідну організацію занять футболом.

IFAB була сформована 2 червня 1886 року під час зустрічі за участю двох представників від кожної з футбольних асоціацій - Англії, Шотландії, Уельсу та Північної Ірландії. Практична реалізація ідеї Футбольної Асоціації Англії, новий орган був створений для розробки однакових Правил, в той час, коли кожна країна застосовувала різні правила. Колись передбачена для захисту Правил гри, роль IFAB була та залишається спрямованою на збереження, контроль та, якщо необхідно, внесення змін до Правил.

Гра у футбол швидко розповсюджувалась, і у 1904 році представники семи націй зустрілися у Парижі, щоб сформувати ФІФА - Міжнародну Федерацію футбольних асоціацій, яка приєдналася до IFAB у 1913 році.

IFAB запровадила багато змін у Правилах з часу розробки першого зведення офіційних Правил у 1863 році. Наприклад, положення «поза грою» є, ймовірно, найбільш зміненим Правилком. Так, спочатку вважалося, що гравець перед м'ячем це положення «поза грою». Площа воріт вперше з'явилася у 1869 році, з наступним запровадженням кутових ударів у 1872 році, а перший одинадцятиметровий удар був призначений у 1891 році – до 1902 року його можна було виконувати з будь-якої точки уздовж лінії на відстані 11 метрів від воріт. Рішення 1912 року, що забороняло воротарям грати руками за межами штрафної площі, спричинило збільшення кількості забитих м'ячів, а, починаючи з 1920 року, гравці не вважалися у положенні «поза грою» під час вкидання м'яча..

Мало - помалу IFAB змінювала гру та ментальність гравців і глядачів. Зміна, яка передбачає заборону воротарям навмисно грати рукою в м'яч, під час отримання передач назад, запропонована після Кубка світу ФІФА 1990 року в Італії™, та положення 1998 року, що передбачає пред'явлення червоних карток за небезпечні підкати ззаду, є гарними прикладами такої зміни у ставленні.

В жовтні 2010 року IFAB повторно розглянула застосування технології лінії воріт (GLT) та дала згоду на дворічний період комплексного випробування. В липні 2012 року IFAB прийняла історичні рішення затвердити GLT та застосувати Додаткових асистентів арбітра.

В березні 2016 року на щорічному пленарному засіданні було затверджено тестування відео асистентів арбітра поряд з найбільшим в історії IFAB переглядом Правил гри.

Структура та діяльність IFAB

В 2012 році IFAB почала процес реформ, що був завершений 13 січня 2014 року, коли IFAB стала автономною асоціацією відповідно до Швейцарського права та затвердила статут, що визначає ціль, структуру та сфери відповідальності IFAB та її органів. Щоб забезпечити прозору, демократичну та сучасну діяльність IFAB, був створений виконавчий секретаріат, яким керує Секретар IFAB.

Хоча склад IFAB залишився незмінним, реформа забезпечила створення Комісії футбольних консультантів та Комісії технічних консультантів, що складаються з експертів футболу з різних країн світу. Метою цих комісій є поліпшення консультаційного процесу та забезпечення більш активного підходу до розвитку Правил гри.

Щорічне пленарне засідання (AGM)

AGM відбувається у лютому або березні в Англії, Шотландії, Уельсі та Північній Ірландії по чергово, а також у місцях, визначених ФІФА в роки проведення Кубка світу ФІФА™. Рішення AGM щодо внесення змін у Правила гри стають обов'язковими для виконання конфедераціями та національними футбольними асоціаціями, починаючи з 1 червня. Проте, конфедерації та національні футбольні асоціації, в яких відповідний сезон або змагання не завершується до 1 червня, можуть відкласти внесення зміни (змін) до початку наступного сезону або завершення змагання; у випадку початку сезону до 1 червня, можна застосувати зміни одразу після того як IFAB видала офіційний циркуляр, в якому повідомляється про будь-які зміни.

Жодна конфедерація або національна футбольна асоціація (в тому числі організатор змагань) не має права вносити зміни до Правил гри, якщо тільки вони не затверджені IFAB.

Щорічне робоче засідання (ABM)

ABM є підготовчим засіданням до AGM і відбувається в листопаді. ABM може розглядати питання, запропоновані будь-якою конфедерацією або національною футбольною асоціацією, та може затвердити експерименти та випробування. Проте, зміни до Правил гри мають, бути схвалені на AGM.

Технічний підкомітет (TSC)

До складу TSC IFAB входять експерти з чотирьох Британських ФА, ФІФА та IFAB. TSC відповідає за розгляд можливих змін до Правил гри та контролює проведення випробувань, затверджених ABM та AGM.

Консультаційні комісії

Комісія футбольних консультантів (FAP) та Комісія технічних консультантів (TAP) складаються з експертів футболу з різних країн світу, які підтримують роботу IFAB над Правилами гри. До їх складу входять колишні гравці, тренери та арбітри з різних конфедерацій та футбольних органів. FAP забезпечує перспективи від гравців та тренерів, тоді як TAP оцінює технічні деталі та можливий вплив будь-яких змін у Правилах гри на арбітраж.

Підстави для внесення змін у чинні Правила гри

Підстави для внесення змін у чинні Правила гри можна знайти в протоколах 127, 128 та 129 AGM. TSC почав працювати восени 2014 року і в протоколах 129 AGM 28 лютого 2015 року було зазначено, що:

«...метою внесення змін є забезпечення більшої доступності та спрощення розуміння Правил гри для кожного учасника футбольного процесу та підвищення послідовності розуміння, інтерпретації та застосування.»

Внесення змін фокусувалося на забезпеченні відповідності Правил гри на всіх рівнях. Головними аспектами змін є:

- Спрощення структури – Правило та інтерпретація Правила комбінуються, щоб вся інформація по кожному Правилу була зосереджена в одному місці
- Оновлені заголовки – деякі Правила були перейменовані, щоб відобразити зміст та дозволити додати до Правила раніше непередбачений текст, наприклад Правило 6: «Асистенти арбітра» стало «Інші офіційні особи матчу», що дозволяє додати інформацію стосовно четвертих арбітрів, додаткових асистентів арбітра, тощо.
- Англійська мова та фразеологія – непотрібні слова були видалені і більш послідовне використання слів і фраз робить Правила більш зручними для читання, допомагає перекладу і зменшує плутанину і непорозуміння. Протиріччя і непотрібні повтори також були видалені. Правила тепер «гендерно-нейтральні», що відображає важливість жінок в сучасному футболі.
- Оновлений контент - деякі зміни приводять Правила у відповідність до сучасного футболу, наприклад, збільшення числа замінів.

Були внесені два важливих «нових» розділи:

- **Пояснення змін у Правилах** – у цьому розділі наведено «старий» текст, «новий» текст і пояснення для кожної зміни у Правилах
- **Словник термінів** – список визначень важливих слів/фраз, що іноді неправильно розуміються та/або важко перекладаються

IFAB вважає, що такі зміни роблять Правила гри більш доступними та більш зрозумілими для кожної особи, що причетна до футболу або цікавиться футболі. Це має поліпшити розуміння, інтерпретацію та застосування, щоб стало менше суперечок та дискусій в результаті конфліктних інтерпретацій.

IFAB висловлює щире подяку Технічному підкомітету за роботу над цією редакцією і зокрема:

- David Elleray (Керівник проекту, The IFAB)
- Neale Barry (The FA)
- Jean-Paul Brigger (FIFA)
- Massimo Busacca (FIFA)
- William Campbell (Irish FA)
- Ray Ellingham (FA of Wales)
- John Fleming (Scottish FA)
- Fernando Tresaco Gracia (FIFA)

Примітки щодо Правил гри

Модифікації

За умови згоди відповідної національної футбольної асоціації та збереження всіх принципів цих Правил, допускаються модифікації в застосуванні Правил у матчах серед гравців віком до 16 років, жіночих команд, команд ветеранів (вік понад 35 років) та гравців з обмеженими можливостями (інвалідів). Частково або повністю допускаються наступні модифікації у відношенні:

- розмірів поля для гри
- розміру, ваги та матеріалу м'яча
- ширини та висоти воріт
- тривалості таймів гри
- кількості замін

Інші модифікації допускаються тільки з дозволу IFAB.

Офіційні мови

IFAB видає Правила гри англійською, французькою, німецькою та іспанською мовами. У випадку будь-яких розбіжностей у текстах цих Правил гри, переважну силу має варіант тексту в англійській редакції.

Умовні позначки

Основні зміни у Правилах гри підкреслюються та виділяються на полях.

IFAB®

**Правила
гри**

2016/17

Правило

01

Поле для гри

1. Поверхня поля

Поле для гри повинно бути повністю природним або, якщо дозволяє регламент змагань, покриття поля повинно бути повністю штучним, за винятком випадків, коли регламент змагань дозволяє застосувати інтегроване поєднання штучних та природних матеріалів (гібридна система).

Штучне покриття має бути зеленого кольору.

Якщо штучне покриття використовується в матчах змагань між збірними командами національних футбольних асоціацій-членів ФІФА або в матчах міжнародних клубних змагань, покриття має відповідати вимогам Програми якості ФІФА для футбольних газонів або Стандарту проведення міжнародних матчів, якщо тільки IFAB не надає особливого дозволу.

2. Розмітка поля

Поле для гри повинно мати форму прямокутника та розмічатися безперервними лініями, що мають бути безпечними. Ці лінії входять у розмір площ, які вони обмежують.

Поле для гри має розмічатися тільки лініями, зазначеними Правилем 1. Дві довгі лінії, що обмежують поле, називаються боковими лініями. Дві короткі лінії називаються лініями воріт.

Поле для гри розділяється на дві половини за допомогою середньої лінії, яка з'єднує середні точки двох бокових ліній.

Посередині середньої лінії розташована центральна позначка. Навколо неї проводиться коло радіусом 9,15 м (10 ярдів).

За межами поля для гри, на відстані 9,15 м (10 ярдів) від дуги кутового сектору та під прямим кутом до ліній воріт і бокових ліній можна зробити позначки.

Ширина всіх ліній має бути однаковою, не більше 12 см (5 дюймів). Лінії воріт мають бути такої ж ширини, як стійки та поперечина воріт.

При використанні штучного покриття, дозволяється наносити інші лінії за умови, що вони іншого кольору, чітко відрізняються від ліній, що використовуються в футболі, та добре помітні.

Гравець, який робить ногою заборонені розмітки на полі для гри, повинен бути попереджений за неспортивну поведінку. Якщо арбітр помітить, що це відбувається під час матчу, гравець попереджається, коли м'яч вийде з гри.

3. Розміри

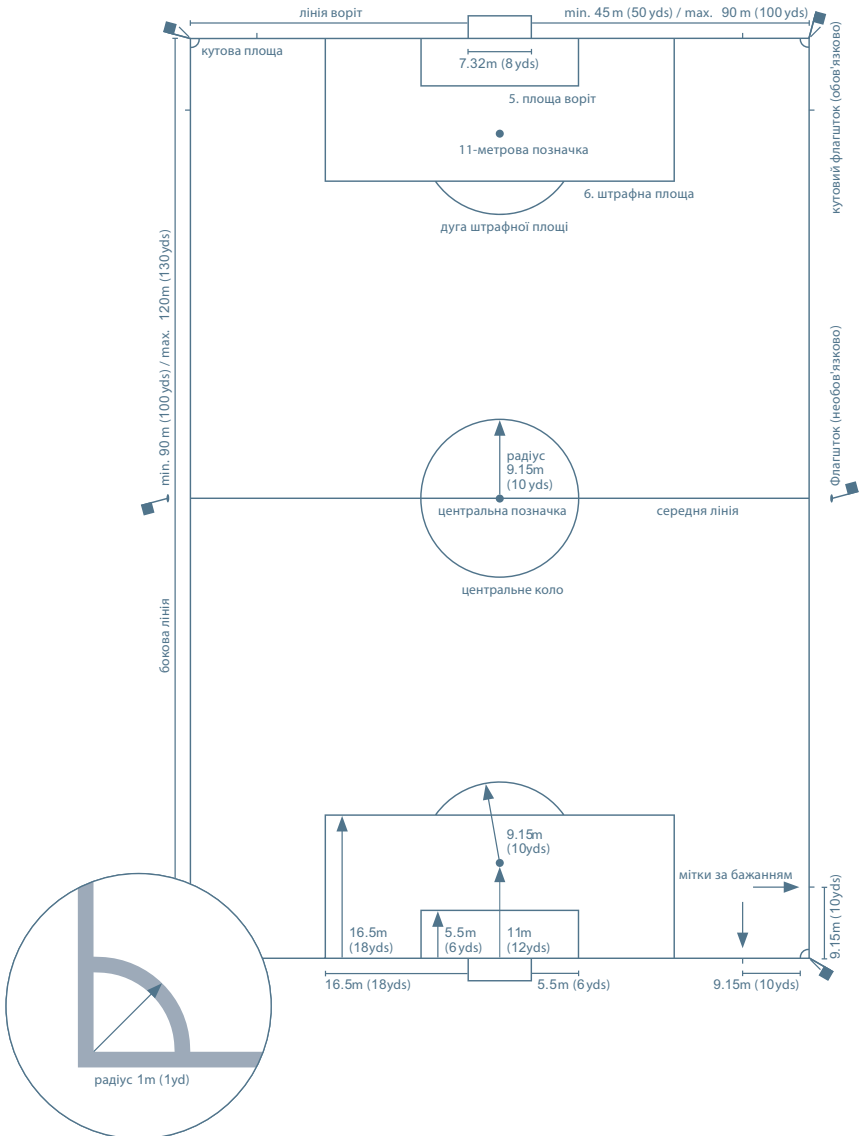
Довжина бокової лінії має бути більше довжини лінії воріт.

• Довжина (бокова лінія): мінімум 90 м (100 ярдів) максимум 120 м (130 ярдів)	• Довжина (лінія воріт): мінімум 45 м (50 ярдів) максимум 90 м (100 ярдів)

4. Розміри для міжнародних матчів

• Довжина (бокова лінія): мінімум 100 м (100 ярдів) максимум 110 м (120 ярдів)	• Довжина (лінія воріт): мінімум 64 м (70 ярдів) максимум 75 м (80 ярдів)

Регламенти змагань можуть визначати довжину лінії воріт та бокової лінії в межах зазначених вище розмірів.

5. Площа воріт

Під прямим кутом до лінії воріт на відстані 5,5 м (6 ярдів) від внутрішньої сторони кожної стійки воріт проводяться дві лінії. Ці лінії заглиблюються в поле для гри на 5,5 м (6 ярдів) та з'єднуються лінією, паралельною до лінії воріт. Площа, що утворена цими лініями та лінією воріт, є площа воріт.

6. Штрафна площа

Під прямим кутом до лінії воріт на відстані 16,5 м (18 ярдів) від внутрішньої сторони кожної стійки воріт проводяться дві лінії. Ці лінії заглиблюються в поле для гри на 16,5 м (18 ярдів) та з'єднуються лінією, паралельною до лінії воріт. Площа, що утворена цими лініями та лінією воріт, є штрафна площа .

У межах кожної штрафної площі на відстані 11 м (12 ярдів) від середньої точки між стійками воріт відмічається 11-метрова позначка.

За межами штрафної площі, від центру кожної 11-метрової позначки проводиться дуга кола радіусом 9,15 м (10 ярдів).

7. Кутова площа

Кутова площа позначається дугою радіусом 1 м (1 ярд) від кожного кутового флагштока, що проводиться у межах поля для гри.

8. Флагштоки

Флагшток не нижче 1,5 м (5 футів) з незагостреною верхівкою та полотнищем повинен бути встановлений в кожній кутовий площі.

Флагштоки з полотнищем також можна встановлювати навпроти кожного кінця середньої лінії на відстані, принаймні, 1 м (1 ярд) від бокової лінії.

9. Технічна площа

Застосування технічної площі передбачено в матчах, що проводяться на стадіонах з визначеними місцями для розміщення офіційних представників команд та запасних гравців з дотриманням умов наведених нижче:

- технічна площа виступає тільки на 1 м (1 ярд) по обидві сторони від визначеної лави запасних гравців та розташована на відстані 1 м (1 ярд) від бокової лінії
- для визначення меж технічної площі має бути використана спеціальна розмітка
- кількість осіб, яким дозволяється знаходитись в технічній площі, визначається регламентом змагань
- особи, що знаходяться в технічній площі,:
  - > визначаються перед початком матчу згідно регламенту змагань
  - > мають поводити себе відповідним чином
  - > не мають права залишати межі технічної площі за винятком особливих обставин, наприклад, фізіотерапевт/лікар виходить на поле для гри, з дозволу арбітра, щоб надати допомогу травмованому гравцю
- одночасно тільки одна особа має право надавати тактичні інструкції з технічної площі

10. Ворота

Ворота повинні розташовуватись посередині кожної лінії воріт.

Ворота складаються з двох вертикальних стійок, розташованих на однаковій відстані від кутових флагштоків та з'єднаних угорі горизонтальною поперечиною. Стійки та поперечина мають бути виготовлені з затвердженого матеріалу. Вони повинні мати геометричну форму квадрату, прямокутника, круга або еліпса, вони також повинні бути безпечними для гравців.

Відстань між внутрішніми сторонами стійок дорівнює 7,32 м (8 ярдів), а нижній край поперечини знаходиться на відстані 2,44 м (8 футів) від поверхні поля.

Стійки воріт відносно лінії воріт мають бути розташовані відповідно до поданих нижче схем.

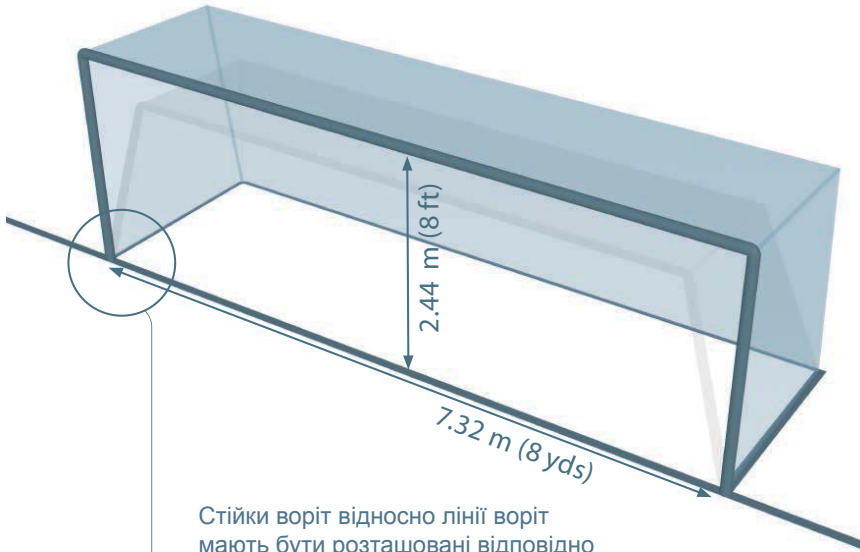
Стійки та поперечина мають бути білого кольору та однакової ширини та товщини, що не повинні перевищувати 12 см (5 дюймів).

Якщо поперечину було зміщено або зламано, арбітр призупиняє гру, доки поперечина не буде відремонтована або встановлена на своє місце. Якщо поперечину неможливо відремонтувати, арбітр припиняє матч. Поперечину не можна замінити мотузкою або будь-яким гнучким або небезпечним матеріалом. Гра поновлюється «спірним м'ячем».

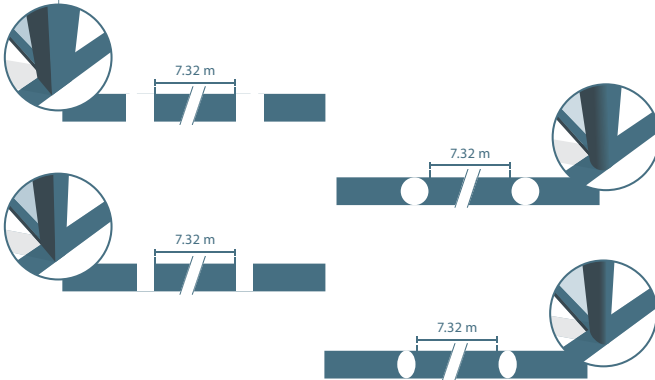
Сітки можуть бути прив'язані до воріт та поверхні поля за воротами; вони повинні бути належним чином закріплені та не заважати діям воротаря.

Безпека

Ворота (в тому числі переносні ворота) мають бути надійно закріплені на полі.

Стойки воріт відносно лінії воріт мають бути розташовані відповідно до поданих нижче схем.

11. Технологія лінії воріт (GLT)

З метою підтримки рішення арбітра, щоб перевірити, чи був забитий м'яч, можуть бути застосовані системи GLT.

У випадках застосування GLT, дозволяється здійснювати модифікацію каркасу воріт відповідно до вимог Програми якості ФІФА щодо систем GLT та Правил гри. Застосування систем GLT повинно бути обумовлене в регламенті змагань.

Принцип GLT

Система GLT застосовується виключно на лінії воріт тільки з метою визначення, чи був забитий м'яч.

Визначення, чи був забитий м'яч, повинно здійснюватись негайно та автоматично, протягом однієї секунди, підтверджуватись системою GLT тільки для офіційних осіб матчу (за допомогою годинника арбітра, вібраційним та візуальним сигналом).

Специфікація вимог до GLT

Якщо система GLT застосовується в матчах змагання, організатори змагання мають забезпечити сертифікацію системи до одного з наступних стандартів:

- FIFA Quality PRO
- FIFA Quality
- IMS - INTERNATIONAL MATCH STANDARD

Незалежний інститут тестування має перевірити точність та функціонування систем від різних технологічних провайдерів відповідно до Довідника з тестування. Якщо технологія не функціонує відповідно до Довідника з тестування, арбітр не повинен застосовувати систему GLT та має повідомити про це відповідним структурам.

У випадку застосування GLT, арбітр має перевірити функціонування технології перед початком матчу згідно інструкцій Програми якості ФІФА для Довідника з тестування GLT.

12. Комерційна реклама

З моменту виходу команд і до перерви, а також з моменту повернення після перерви і до закінчення матчу, усякого роду комерційна реклама як реальна, так і віртуальна, забороняється на полі для гри, на землі, в просторі між лінією воріт та сітками воріт, або в межах технічної площі, або в межах 1 м (1 ярд) від обмежувальних ліній.

Забороняється розміщувати рекламу на воротах, сітках воріт, флагштоках або полотнищах флагштоків. В зазначених місцях також заборонено розміщувати будь-яке стороннє обладнання (відеокамери, фотоапарати, мікрофони, тощо).

На додаток, вертикально встановлена реклама повинна бути розміщена, принаймні:

- на відстані 1 м (1 ярд) від обмежувальних ліній поля для гри
- на такій же відстані від лінії воріт, що і глибина сітки воріт
- на відстані 1 м (1 ярд) від сітки воріт

13. Логотипи та емблеми

Упродовж ігрового часу забороняється відтворення логотипів або емблем ФІФА, конфедерацій, національних футбольних асоціацій, змагань, клубів або інших юридичних осіб як реально, так і віртуально, на полі для гри, на сітках воріт та в просторі, який вони обмежують, на воротах та флагштоках. Зазначені логотипи та емблеми дозволяється розміщувати на полотнищах флагштоків.

Правило

02

М'яч

1. Якість та дані (параметри)

Всі м'ячі повинні:

- бути сферичної форми
- виготовлені з придатного матеріалу
- мати довжину кола (окружність) між 70 см (28 дюймів) та 68 см (27 дюймів)
- мати вагу між 450 г (16 унцій) та 410 г (14 унцій) перед початком матчу
- мати тиск у межах 0,6 – 1,1 атмосфери (600 – 1,100 г/см²) на рівні моря (8,5 фунта/кв дюйм – 15,6 фунта/кв дюйм)

На всіх м'ячах, що застосовуються у матчах офіційних змагань, організованих під егідою ФІФА або конфедерацій, повинно бути нанесене одне з наступних маркувань:

М'ячі, на яких нанесені такі попередні маркування якості, як «FIFA Approved», «FIFA Inspected» або «International Matchball Standard», можна застосовувати в зазначених змаганнях до 31 липня 2017 року.

Кожне маркування підтверджує проведення офіційного тестування та відповідність конкретним технічним вимогам даної марки на додаток до мінімальних вимог, зазначених Правилем 2, та має бути затверджене IFAB. Інститути, що проводять тестування, підлягають затвердженню з боку ФІФА.

У випадках застосування технології лінії воріт (GLT), на м'ячах з інтегрованою технологією повинно бути нанесене одне з зазначених вище маркувань якості.

В змаганнях національних футбольних асоціацій можуть застосовуватись м'ячі з одним із таких маркувань.

В матчах офіційних змагань, організованих під егідою ФІФА, конфедерацій або національних футбольних асоціацій, на м'ячах не дозволяється розміщення жодної комерційної реклами, за винятком логотипу/емблеми змагання, організатора змагання та торгової марки авторизованого виробника. В регламенті змагання можуть бути зазначені обмеження розмірів та кількості таких маркувань.

2. Заміна пошкодженого м'яча

Якщо м'яч було пошкоджено:

- слід зупинити гру та
- поновити гру «спірним м'ячем» у тому місці, де було зафіксовано пошкодження попереднього м'яча

Якщо м'яч був пошкоджений при виконанні початкового удару, удару від воріт, кутового удару, штрафного/вільного удару, 11-метрового удару або вкидання м'яча з-за бокової лінії, удар або вкидання м'яча з-за бокової лінії слід повторити.

Якщо м'яч був пошкоджений при виконанні 11-метрового удару або серії ударів з 11-метрової позначки в той момент, коли він зрушився з місця та перш ніж його торкнеться гравець або він потрапить у поперечину або стійку воріт, то 11-метровий удар слід повторити.

Під час матчу м'яч не може бути замінений без дозволу арбітра.

3. Додаткові м'ячі

Додаткові м'ячі, що відповідають вимогам Правила 2, можуть бути розміщені навколо поля для гри, їх використання контролює арбітр.

IFAB®

Правило
03

Гравці

1. Кількість гравців

У матчі беруть участь дві команди, у кожній з яких не більше одинадцяти гравців. Один з гравців є воротарем. Гру не дозволяється розпочинати або продовжувати, якщо в одній з команд виявиться менше семи гравців.

Якщо в команді менше семи гравців, тому що один або декілька гравців навмисно залишили поле для гри, арбітр не зобов'язаний зупиняти гру і може бути застосована перевага, але гру не дозволяється поновлювати після того, як м'яч вийде з гри, якщо в команді відсутня мінімальна кількість з семи гравців.

Якщо в регламенті змагання зазначено, що всі гравці та запасні гравці повинні бути внесені до рапорту арбітра перед початком гри, а на поле виходить менше одинадцяти гравців, тільки гравці та запасні гравці, зазначені в рапорті арбітра, можуть взяти участь у матчі після прибуття.

2. Кількість замінів

Офіційні змагання

В будь-якому матчі офіційного змагання, що проводиться під егідою ФІФА, конфедерацій або національних футбольних асоціацій, дозволяється заміна не більше трьох гравців.

В регламенті змагань має бути зазначена кількість запасних, яка може бути заявлена, від трьох до, максимум, дванадцяти.

Інші матчі

В матчах національних збірних «А» дозволяється проводити максимум шість замінів.

В усіх інших матчах дозволяється проводити більшу кількість замінів, якщо:

- команди досягли домовленості про максимальну кількість
- арбітр поінформований до початком матчу

Якщо арбітр не проінформований або якщо команди не дійшли згоди перед початком матчу, кожна команда має право на проведення максимум шести замінів.

Зворотні заміни

Застосування таких замінів дозволяється тільки на найнижчих рівнях (масовий / розважальний) футболу за умови згоди національної футбольної асоціації.

3. Процедура заміни

Прізвища запасних гравців мають бути надані арбітру перед початком матчу. Будь-який запасний гравець, не наданий до цього часу, не має права брати участь у матчі.

Для заміни гравця запасним гравцем, повинні бути виконані такі умови:

- арбітр має бути поінформований про намір проведення заміни
- гравець, якого замінюють, отримує дозвіл арбітра залишити поле для гри, за виключенням випадків, коли він вже знаходився за його межами
- гравець, якого замінюють, не зобов'язаний залишати поле на середній лінії і не має права брати участь у подальшій грі, за винятком випадків, коли дозволяється застосовувати зворотні заміни
- якщо гравець, якого мають замінити, відмовляється залишити поле, гра не зупиняється

Запасний гравець виходить на поле тільки:

- під час зупинення гри
- на середній лінії
- після того, як гравець, якого він замінює, залишив пол
- за сигналом арбітра

Заміна вважається завершеною, коли запасний гравець виходить на поле; з цього моменту запасний гравець стає гравцем, а замінений гравець перестає ним бути.

Запасні гравці можуть поновлювати гру, за умови, що вони до цього вийшли на поле.

Якщо заміна проводиться під час перерви між таймами або перед початком додаткового часу, процедура має бути завершена до початку другого тайму або таймів додаткового часу.

Право арбітра щодо застосування дисциплінарних санкцій поширюється на всіх замінених та запасних гравців, незалежно від того, виходили вони на поле чи ні.

4. Зміна воротаря

Будь-який з гравців на полі може помінятися місцями з воротарем, якщо:

- арбітр був заздалегідь поінформований про таку зміну
- зміна відбувається під час зупинки гри

5. Порушення та покарання

Якщо заявлений запасний гравець починає гру замість заявленого гравця, а арбітр не поінформований про таку заміну:

- арбітр дозволяє заявленому запасному гравцю продовжувати гру
- дисциплінарні санкції до заявленого запасного гравця не застосовуються
- заявлений гравець стає заявленим запасним гравцем
- кількість визначених замін для такої команди не скорочується
- арбітр доповідає про інцидент у відповідні інстанції

Якщо гравець міняється місцями з воротарем без дозволу арбітра, арбітр:

- продовжує гру
- попереджає обох гравців у найближчий момент, коли м'яч вийде з гри

У випадку будь-яких інших порушень цього Правила:

- гравці отримують попередження
- гра поновлюється вільним ударом з місця, де перебував м'яч на момент зупинки гри

6. Вилучення гравців та запасних гравців

Гравець, вилучений з поля:

- до подачі списку команди не може бути заявлений у будь-якій якості
- після внесення до списку команди перед початком матчу може бути замінений заявленим запасним гравцем, якого потім не можна замінити; кількість визначених замін для такої команди не скорочується
- після початку матчу не може бути замінений

Заявлений запасний гравець, вилучений з поля до або після початку гри, не може бути замінений.

7. Зайві особи на полі для гри

Тренер та інші представники команд, внесені до рапорту (за винятком гравців або запасних гравців), вважаються офіційними представниками команди. Будь-яка особа, не внесена до рапорту арбітра в якості гравця, запасного гравця або офіційного представника команди, вважається сторонньою особою.

Якщо офіційний представник команди, запасний гравець, замінений або вилучений з поля гравець, або стороння особа виходить на поле, арбітр повинен:

- зупинити гру тільки, якщо ця особа втручається в гру
- вимагати, щоб ця особа залишила поле, коли гра буде зупинена
- вжити відповідні дисциплінарні заходи

Якщо гра була зупинена, а втручання було з боку:

- офіційного представника команди, запасного гравця, заміненого або вилученого з поля гравця, гра поновлюється штрафним ударом або 11-метровим ударом
- сторонньої особи, гра поновлюється «спірним м'ячем»

Якщо м'яч летить у ворота і втручання не заважає захиснику зіграти в м'яч, арбітр зараховує гол, якщо він влучає у ворота (навіть якщо відбувся контакт з м'ячем), за виключенням тих випадків, коли м'яч потрапляє у ворота команди суперника.

8. Гравець за межами поля для гри

Якщо, залишивши межі поля для гри з дозволу арбітра, гравець повертається без дозволу арбітра, арбітр повинен:

- зупинити гру (але не одразу, якщо гравець не втручається в гру або якщо можна застосувати “принцип переваги”)
- попередити гравця за вихід на поле без дозволу
- змусити гравця залишити межі поля для гри

Якщо арбітр зупиняє гру, він повинен поновити її:

- вільним ударом з місця, де знаходився м'яч у момент зупинки гри або
- відповідно до Правила 12, якщо гравець порушує це Правило

Гравець, який перетинає обмежувальні лінії в рамках ігрового руху, не здійснює порушення.

9. Зарахування голу за присутності зайвої особи на полі для гри

Якщо після забитого м'яча та перед поновленням гри арбітр розуміє, що на полі для гри була присутня зайва особа, коли м'яч було забито:

- арбітр повинен не зараховувати гол, якщо зайвою особою була:
  - > гравцем, запасним гравцем, заміненним гравцем, вилученим гравцем або офіційним представником команди, яка забила м'яч у ворота команди суперника (в тексті не має «команди суперника»)
  - > стороння особа, яка втрутилась в гру, за виключенням тих випадків, якщо тільки м'яч було забито за умов, що зазначені вище у розділі «зайві особи на полі для гри»

Гра поновлюється ударом від воріт, кутовим ударом або «спірним м'ячем».

- арбітр повинен зарахувати гол, якщо зайвою особою була:
  - > гравцем, запасним гравцем, заміненним гравцем, вилученим гравцем або офіційним представником команди, яка пропустила м'яч у власні ворота
  - > стороння особа, яка не втручалась в гру

В усіх випадках арбітр повинен змусити зайву особу залишити межі поля. Якщо після зарахування голу та після поновлення гри, арбітр розуміє, що на полі для гри була присутня зайва особа на момент зарахування голу, гол не може бути скасовано. Якщо зайва особа не залишає межі поля, арбітр повинен:

- зупинити гру
- змусити зайву особу залишити межі поля
- поновити гру «спірним м'ячем» або штрафним/вільним ударом, в залежності від обставин

Арбітр повинен доповісти про інцидент у відповідні інстанції.

10. Капітан команди

У капітана команди немає особливого статусу або привілеїв, але має певну ступінь відповідальності за поведінку команди.

IFAB®

Правило

04

Екіпірування гравців

1. Безпека

Гравець не повинен використовувати у своїй екіпіровці або носити будь-що, що становить небезпеку.

Всі ювелірні вироби (намиста, кільця, браслети, сережки, шкіряні або гумові пов'язки, тощо.) заборонені та повинні бути зняті. Заборонено закривати тейпом ювелірні вироби.

Перед початком матчу, перед виходом на поле, гравці та запасні гравці повинні пройти перевірку. Якщо гравець носить або використовує заборонені / небезпечні предмети або ювелірні вироби, арбітр повинен наказати гравцю:

- зняти предмет
- залишити поле під час наступної зупинки гри, якщо гравець не може або не хоче виконувати вказівки

Гравець, який відмовляється виконувати вказівки або знову носить заборонені предмети, повинен бути попередженим.

2. Основна екіпіровка

До обов'язкових предметів екіпіровки гравця входять такі окремі предмети:

- футболка з рукавами
- шорти
- гетри – стрічка або подібний будь-який матеріал, що накладається або одягається зверху, повинен бути такого самого кольору, як і та частина гетрів, на яку його накладають або яку він перекриває
- щитки – повинні бути виготовлені з такого матеріалу, що забезпечує надійний ступінь захисту та вони повинні бути прикриті гетрами
- взуття

Воротарі можуть одягати тренувальні штани.

Якщо гравець випадково втрачає бутсу або щиток, він повинен якнайшвидше повернути їх на місце але не пізніше ніж, коли м'яч вийде з гри;

якщо перед цим гравець грає у м'яч та/або забиває його у ворота, гол зараховується.

3. Кольори

- Форма двох команд має відрізнятися за кольором одна від одної та від форми офіційних осіб матчу
- Форма кожного воротаря має відрізнятися за кольором від форми інших гравців та офіційних осіб матчу
- Якщо колір футболки двох воротарів однаковий і в жодного з них немає іншої футболки, арбітр дозволяє участь у грі

Колір майок має бути однаковим з основним кольором рукава футболки; колір підтрусників / рейтузів має бути однаковим з основним кольором шортів або нижньої частини шортів (облямівки) – у гравців однієї команди колір майок та підтрусників/рейтузів повинен бути однаковим.

4. Інша екіпіровка

Гравцям можна користуватися безпечною захисною екіпіровкою, як наприклад головні убори, маски, наколінники та налокітники, виготовлені з м'яких легких матеріалів, що мають прокладки, а також головними уборами воротарів та спортивними окулярами.

У випадках користування головними уборами, вони повинні:

- бути чорного кольору або основного кольору футболки (за умови, що гравці однієї команди користуються головними уборами однакового кольору)
- відповідати професійному вигляду екіпіровки гравців
- не кріпитись до футболки
- не бути небезпечними для гравця, який користується ними, або будь-якого іншого гравця (наприклад, механізм відкривання/закривання навколо шиї)
- не мати жодної частини, яка б виступала на поверхні (виступають наззовні)

Забороняється використання електронного зв'язку у будь-якій формі між гравцями (в тому числі, запасними гравцями/заміненими та вилученими з поля гравцями) та/або технічним персоналом.

У випадках застосування (за згодою національної футбольної асоціації/ організатора змагань) електронних систем та систем спостереження (EPTS):

- вони повинні бути безпечними
- в технічній площі під час матчу заборонений прийом або використання інформації та даних, що передаються з приладів/систем

На екіпіровці не повинно бути жодних політичних, релігійних або персональних гасел,

заяв або зображень. Гравці не повинні демонструвати натільну білизну з політичними, релігійними або персональними гаслами, заявами або зображеннями, або іншою рекламою, за винятком логотипу виробника. За порушення організатор змагань, національна футбольна асоціація застосовує покарання до гравця та/або команди, або вони мають звернутися до ФІФА, для його оскарження.

5. Порушення та покарання

У випадку будь-якого порушення цього Правила гра не зупиняється, але:

- арбітр змушує гравця залишити поле, щоб привести до належного вигляду свою екіпіровку
- коли гра зупиняється, гравець залишає поле, за виключенням тих випадків, коли він вже привів до належного вигляду свою екіпіровку

Якщо гравець залишає поле щоб привести в порядок або змінити свою екіпіровку, необхідно, щоб:

- офіційна особа матчу перевірила екіпіровку, перш ніж отримає дозвіл повернутися на поле
- повернувся на поле лише з дозволу арбітра (який може бути під час гри).

Арбітр повинен винести попередження гравцю, який повертається на поле без дозволу арбітра, а якщо гру зупинено, щоб винести попередження, призначає вільний удар з місця, де був м'яч на момент зупинки гри.

Правило
05

Арбітр

1. Повноваження арбітра

Кожний матч контролюється арбітром, який має виняткові повноваження щодо забезпечення дотримання Правил гри в матчі.

2. Рішення арбітра

Арбітр повинен приймати рішення в силу своїх можливостей відповідно до Правил гри та «духу гри» на підставі власної думки, маючи право діяти на власний розсуд в межах Правил гри.

Рішення арбітра за всіма фактами, пов'язаними з грою, включаючи зарахування або не зарахування голу та результат матчу, є остаточними.

Арбітр не може змінити рішення, зрозумівши, що воно помилкове, або за порадою іншої офіційної особи матчу, якщо гру було поновлено або арбітр подав сигнал про закінчення першого або другого тайму (включаючи тайми додаткового часу) та залишив поле для гри або завершив матч.

Якщо арбітр втратив дієздатність, гра може тривати під контролем інших офіційних осіб матчу до найближчого моменту, коли м'яч вийде з гри.

3. Права та обов'язки

Арбітр:

- стежить за точним дотриманням Правил гри
- контролює матч у взаємодії з іншими офіційними особами матчу
- здійснює хронометраж, робить нотатки щодо подій матчу та надає рапорт у відповідні організації, включаючи інформацію про дисциплінарні санкції та будь-які інші інциденти, що відбулися до, під час або після матчу
- контролює та/або подає сигнали про поновлення гри

Перевага

- не зупиняє гру тоді, коли було скоєно порушення, що заслуговує дисциплінарну санкцію, або інше порушення Правил, а команда, проти якої воно було здійснено, отримує вигоду, та карає за такі порушення, якщо застосована перевага не була реалізована в цей момент або протягом декількох секунд

Дисциплінарні санкції

- коли одночасно скоєно більше одного порушення, карає за більш серйозне порушення, з точки зору санкції, поновлення, фізичної безпеки та тактичного впливу
- застосовує дисциплінарні санкції до гравців за скоєння порушень, які заслуговують на попередження або вилучення з поля
- має право застосувати дисциплінарні санкції з моменту виходу на поле для гри, для проведення інспектування перед початком матчу і до виходу з поля для гри після завершення матчу (включаючи виконання серії 11-метрових ударів). Якщо, до виходу на поле для гри до початку матчу, гравець скоїв порушення, яке заслуговує на вилучення з поля, арбітр має право заборонити порушнику приймати участь у грі (див. Правило 3.6); арбітр повинен вказати у рапорті про будь-яку іншу неналежну поведінку
- має право пред'явити жовту або червону картку з моменту виходу на поле для гри на початку матчу і до завершення матчу, включаючи перерву між таймами, протягом додаткового часу і виконання серії 11-метрових ударів
- застосовує заходи до офіційних представників команди, що діють неналежним чином, і може вилучити їх з поля для гри та території безпосередньо навколо поля
- діє за порадою інших офіційних осіб матчу щодо інцидентів, які не бачив

Травми

- не зупиняє гру, доки м'яч не вийде з гри, якщо гравець отримує незначну травму
- зупиняє гру, якщо гравець отримує серйозну травму, та забезпечує його евакуацію з поля для гри. Травмованому гравцю не можна надавати медичну допомогу на полі. Він може повернутися на поле тільки після поновлення гри. Якщо м'яч перебуває у грі, гравець повинен повернутися на поле з бокової лінії, але якщо м'яч не перебуває у грі, гравець може повернутися на поле з будь-якої обмежувальної лінії. Винятками з вимоги залишити поле для гри є лише наступні випадки, коли:

- > воротар отримує травму
- > відбувається зіткнення воротаря з гравцем і вони потребують негайної допомоги
- > відбувається зіткнення гравців однієї команди і вони потребують негайної допомоги
- > відбулося серйозне пошкодження
- > гравець отримує травму в результаті фізичного порушення, за яке арбітр вносить супернику попередження або вилучає його з поля (наприклад, безрозсудливе або серйозне ігрове порушення), якщо оцінка/надання допомоги відбувається швидко
  - забезпечує, щоб будь-який гравець, у якого кровоточить рана, залишив поле. Гравець може повернутися на поле тільки за сигналом арбітра, який має переконатися, що кровотечу зупинено і на екіпіровці немає крові
  - якщо арбітр дозволив лікарям та/або санітарам з ношами вийти на поле, гравець має залишити поле на ношах або самостійно. Гравець, який не виконує вказівку арбітра, має отримати попередження за неспортивну поведінку
  - якщо арбітр вирішить попередити або вилучити з поля травмованого гравця, який має залишити поле для отримання допомоги, картку треба пред'явити перш ніж гравець залишить поле
  - якщо арбітр не зупинив гру з іншої причини, або якщо отримана травма не є результатом порушення Правил гри, гра поновлюється «спірним м'ячем»

Зовнішнє втручання

- арбітр зупиняє, тимчасово призупиняє або перериває матч у випадку будь-яких порушень Правил гри або зовнішнього втручання, наприклад, якщо:
  - > освітлення є неналежним
  - > кинутий глядачем предмет потрапляє в офіційну особу матчу, гравця або офіційного представника команди, арбітр може не зупиняти матч, або зупинити, тимчасово призупинити або перервати матч залежності від ступеня серйозності інциденту
  - > глядач дає свисток, який став фактом втручанням у гру - гра зупиняється і поновлюється «спірним м'ячем»
  - > зайвий м'яч, інший предмет або тварина потрапляє на поле для гри під час матчу,

арбітр повинен:

- зупинити гру (та поновити «спірним м'ячем») тільки якщо це впливає на гру шляхом втручання в неї, за виключенням тих випадків, коли м'яч летить у ворота і таке втручання не заважає захиснику зіграти в м'яч, гол зараховується, якщо м'яч потрапляє у ворота (навіть якщо стався контакт із м'ячем), за виключенням тих випадків, якщо м'яч потрапляє у ворота команди суперника.

- продовжувати гру, якщо це втручання не впливає на гру, і прибрати зайвий м'яч або інше якомога швидше

• арбітр не дозволяє особам, які не мають дозволу виходити на поле для гри

4. Екіпіровка арбітра

Обов'язкові предмети екіпіровки:

- Свисток (свистки)
- Годинник (годинники)
- Червоні та жовті картки
- Блокнот (або інший засіб для ведення нотаток стосовно матчу)

Інші предмети екіпіровки

Арбітрам може бути дозволено користуватися:

• засобами зв'язку з іншими офіційними особами матчу – прапорці з зумером/коротким

аудіо сигналом, гарнітура, тощо

• системами електронної дії та спостереження або іншим обладнанням

Арбітрам та іншим офіційним особам матчу заборонено одягати будь-які ювелірні вироби або користуватися будь-яким іншими електронними пристроями.

5. Жести арбітра

Дивіться у графіках затверджені жести арбітра.

На додаток до діючого жесту арбітра «двома руками», зараз дозволяється застосовувати аналогічний жест «однією рукою» тому, що арбітрам не завжди легко бігти, подаючи сигнал обома руками

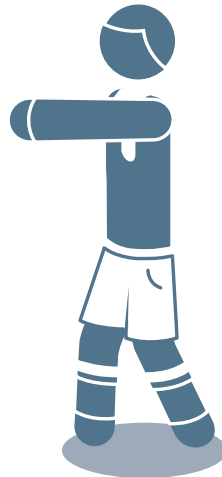
Вільний удар

Штрафний удар

Перевага (1)

Перевага (2)

11-метровий удар

Червона та жовта картка

Кутовий удар

Удар від воріт

6. Відповідальність офіційних осіб матчу

Арбітр або інша офіційна особа матчу не несе відповідальності за:

- будь-яку травму, отриману гравцем, офіційним представником або глядачем
- будь-яку шкоду, завдану будь-якому майну
- будь-які інші збитки, понесені будь-якою приватною особою, клубом, компанією, асоціацією або іншим органом, які є або можуть бути наслідком будь-якого рішення, прийнятого в межах Правил гри, або звичайних процедур, потрібних для організації, проведення та контролю матчу.

До таких рішень можуть бути винесені наступні:

- що стан поля для гри або території навколо нього, або погодні умови дозволяють або не дозволяють провести матч
- рішення недогравати матч якою б не була причина
- щодо придатності обладнання футбольного поля і м'яча, що використовується під час матчу
- зупиняти або ні через втручання глядачів або виникнення будь-яких проблем на секторах для глядачів
- зупиняти або ні матч, щоб дати змогу евакуювати з поля травмованого гравця для надання йому допомоги
- вимагати евакуації з поля травмованого гравця для надання йому допомоги
- дозволити або заборонити гравцю носити певні елементи одягу або екіпіровки
- в межах компетенції арбітра, дозволити або заборонити присутність будь-яких осіб (в тому числі, офіційних представників команди або стадіону, співробітників охорони, фотографів або інших представників ЗМІ) поряд з полем для гри
- будь-які інші рішення, прийняті відповідно до Правил гри або в межах своїх обов'язків, передбачених регламентами ФІФА, конфедерації, національної футбольної асоціації, змагань або регламентом проведення матчу.

Правило

06

Інші офіційні особи матчу

Інші офіційні особи матчу (два асистенти арбітра, четвертий арбітр, два додаткових асистенти арбітра та резервний асистент арбітра) можуть бути призначені на матчі. Вони допомагають арбітру проводити матч відповідно до Правил гри, але арбітр завжди приймає остаточне рішення.

Офіційні особи матчу підпорядковуються арбітру. У випадку невинного втручання або неналежної поведінки, арбітр має право відмовитись від їх послуг та повідомити про це у рапорті відповіді органи.

За винятком резервного асистента арбітра, офіційні особи матчу допомагають арбітру у випадках порушень, які їм краще видно, ніж арбітру, та повинні повідомити у відповідні органи про будь-яку серйозну неналежну поведінку або інший інцидент, що трапився поза полем зору арбітра та інших офіційних осіб матчу. Вони повинні консультуватися з арбітром та іншими офіційними особами матчу при складанні будь-якого рапорту.

Офіційні особи матчу допомагають арбітру інспектувати поле для гри, м'ячі та екіпіровку гравців (в тому числі, коли проблеми були усунені) та робити нотатки щодо часу, зарахування голу, неналежну поведінку, тощо.

В регламенті змагань має бути чітко зазначено, хто замінить офіційну особу матчу, яка не в змозі почати або далі виконувати свої обов'язки, та будь-які пов'язані з цим зміни. Зокрема, має бути зрозумілим, чи повинен четвертий арбітр або старший асистент арбітра або старший додатковий асистент арбітра замінити арбітра, якщо той не в змозі далі виконувати свої обов'язки.

1. Асистенти арбітра

Вони вказують, коли:

- м'яч повністю залишає межі поля та яка команда отримує право виконати кутовий удар,

удар від воріт або вкидання м'яча

- гравець у положенні «поза грою» може бути покараний

- потрібно провести заміну

- при виконанні 11-метрових ударів воротар рухається передчасно з лінії воріт до виконання удару по м'ячу та якщо м'яч перетинає лінію воріт; якщо призначені додаткові асистенти арбітра, асистент арбітра займає позицію на одній лінії з 11-метровою позначкою

Асистент арбітра також контролює процедуру заміни.

Асистент арбітра може вийти на поле, щоб допомогти контролювати відстань 9,15 м (10 ярдів).

2. Четвертий арбітр

Четвертий арбітр також допомагає:

- контролювати процедуру проведення замін

- перевіряти екіпіровку гравця /запасного гравця

- гравцю повернутися на поле після сигналу/дозволу арбітра

- стежити за заміною м'яча

- повідомляти про мінімальну компенсацію втраченого часу, яку призначає арбітр в кінці кожного тайму (додаткового часу)

- повідомляти арбітра про неналежну поведінку будь-якої особи в технічній площі

3. Додаткові асистенти арбітра

Додаткові асистенти арбітра можуть повідомити:

- коли м'яч повністю перетинає лінію воріт, включаючи епізоди зарахування голу

- яка команда отримує право виконати кутовий удар або удар від воріт

- при виконанні 11-метрових ударів, чи рухається воротар передчасно з лінії воріт до виконання удару по м'ячу та якщо м'яч перетинає лінію воріт

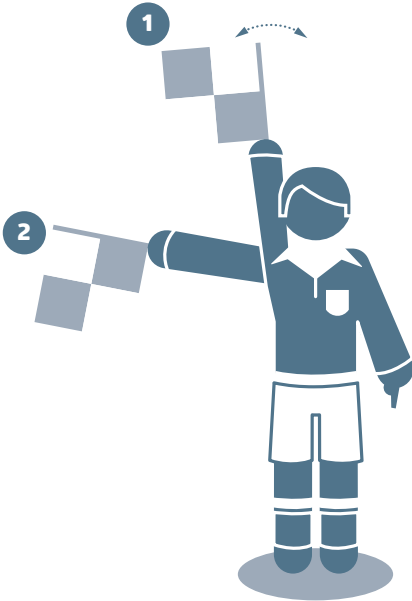
4. Резервний асистент арбітра

Єдиним обов'язком резервного асистента арбітра є заміна асистента арбітра або четвертого арбітра, який не в змозі далі виконувати свої обов'язки.

Заміна

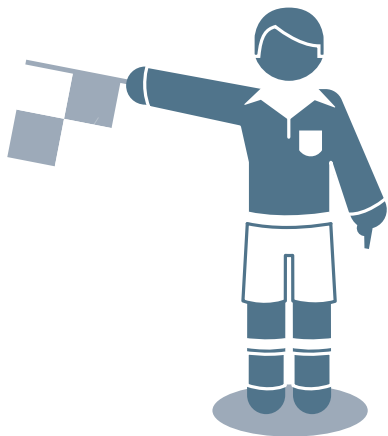
5. Жести асистента арбітра

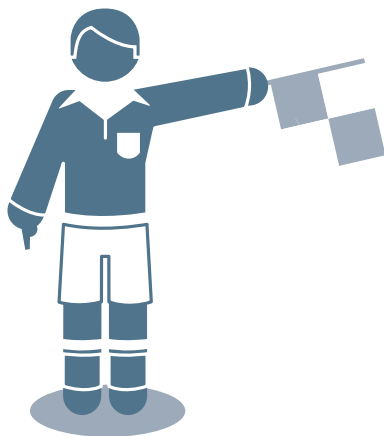
Вільні/штрафні удари на користь атакуючих

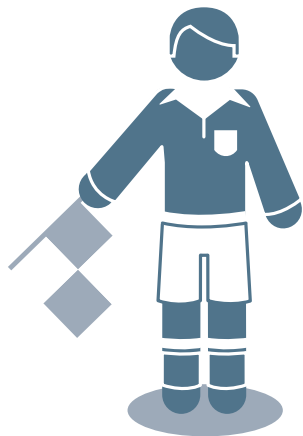
Вільні/штрафні удари на користь захисників

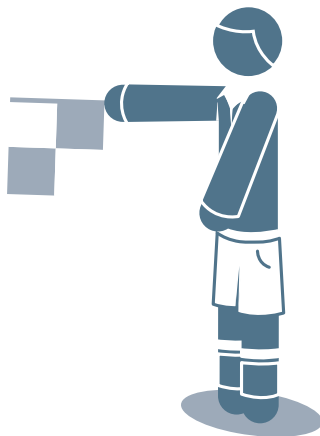
**Вкидання
на користь атакуючих**

**Вкидання
на користь захисників**

Кутовий удар

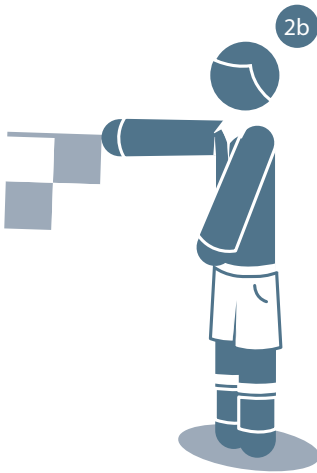
Удар від воріт

Положення
«поза грою»

Положення «поза грою»
на ближній частині поля

Положення «поза грою»
в центрі поля

Положення «поза грою»
на дальній частині поля

6. Жести додаткових асистентів арбітра

Зарахування голу
(за виключенням випадків,
- коли м'яч очевидно
перетнув лінію воріт)

IFAB®

Правило
07

Тривалість матчу

1. Тайми матчу

Матч триває два однакових тайми по 45 хвилин кожний, хоча таку тривалість можна скоротити тільки за згодою між арбітром та двома командами до початку матчу і відповідно до регламенту змагання.

2. Перерва між таймами

Гравці мають право на перерву між таймами, тривалість якої не перевищує 15 хвилин. В регламенті змагань має бути передбачена тривалість перерви між таймами, яка може бути змінена тільки за згодою арбітра.

3. Компенсація втраченого часу

В кожному таймі арбітр компенсує час, втрачений з таких причин:

- проведення замін
- визначення ступеня травм та/або транспортування травмованих гравців
- затягування часу гри
- дисциплінарні покарання
- зупинки, щоб попити води, або з інших причин медичного характеру, передбачені регламентом змагань
- будь-яка інша причина, в тому числі будь-яка важлива затримка до поновлення гри (наприклад, святкування голу)

На останній хвилині кожного тайму четвертий арбітр повідомляє про рішення арбітра щодо мінімального компенсованого часу. Арбітр може збільшити компенсований час, але не скоротити його.

Арбітр не повинен компенсувати помилковий хронометраж тривалості першого тайму, змінюючи тривалість другого тайму.

4. 11-метровий удар

У випадку призначення або повторення 11-метрового удару в кінці кожного з таймів, надається час для виконання цього удару.

5. Перерваний матч

Перерваний матч має бути зіграний повторно, якщо інше не визначено в регламенті змагань або організаторами.

IFAB®

Правило

08

Початок та поновлення гри

Початковий удар є способом початку гри в обох таймах основного часу, в обох таймах додаткового часу та поновлення гри після зарахування голу. Штрафні або вільні удари, 11-метрові удари, вкидання м'яча, удари від воріт та кутові удари є іншими способами поновлення гри (див. Правила 13 – 17).

«Спірний м'яч» є способом поновлення гри, коли арбітр зупиняє гру, а Правило не передбачає один з наведених вище способів.

Якщо відбувається порушення, коли м'яч не у грі, це не впливає на вибір способу поновлення гри.

1. Початковий удар

Процедура

- підкидається монета і команда, яка виграє жереб, отримує право вибирати ворота, які вона буде атакувати під час першого тайму
- іншій команді надається право початкового удару
- команда, яка виграє жереб, виконує початковий удар на початку другого тайму
- у другому таймі команди міняються воротами та атакують ворота суперника
- після зарахування голу, команда, яка пропустила м'яч, виконує початковий удар

Перед виконанням кожного початкового удару:

- всі гравці розташовуються на своїх половинах поля
- гравці команди, що не виконує початковий удар, повинні розташуватися на відстані, принаймні, 9,15 м (10 ярдів) від м'яча, доки він не ввійде у гру
- м'яч має лежати нерухомо на центральній позначці
- арбітр подає сигнал
- м'яч у грі коли, по ньому вдарили ногою і він очевидно рухається
- м'яч може бути забитий у ворота суперника з початкового удару

Порушення та покарання

Якщо гравець, що виконав початковий удар, вдруге торкнеться м'яча, перш ніж до нього торкнеться інший гравець, призначається вільний удар або, за навмисну гру руками, призначається штрафний удар.

У випадку будь-якого іншого порушення процедури виконання початкового удару, початковий удар повторюється.

2. Визначення спірного м'яча

Процедура

Арбітр кидає м'яч у тому місці, де м'яч знаходився на момент зупинки гри, окрім випадків, коли гра була зупинена в той момент, коли м'яч знаходився в площі воріт. У цьому випадку арбітр кидає «спірний м'яч» на лінії, що обмежує площу воріт, паралельній до лінії воріт, у найближчій точці, до того місця, де перебував м'яч на момент зупинки гри

М'яч вважається у грі в той момент, коли він торкається поля.

Будь-яка кількість гравців може брати участь у боротьбі за м'яч (в тому числі, воротарі); арбітр не може приймати рішення, хто саме може брати участь у боротьбі за м'яч, або щодо результату цієї боротьби.

Порушення та покарання

Розігрування «спірного м'яча» відбувається повторно, якщо:

- будь-який гравець доторкнувся до м'яча, перш ніж м'яч доторкнеться поля
- м'яч залишає межі поля після того, як доторкнувся поля, але до нього не доторкнувся гравець

Якщо після розіграшу «спірного м'яча», м'яч потрапляє у ворота і, при цьому його не торкнулось щонайменш двоє гравців, гра поновлюється:

- ударом від воріт, якщо м'яч потрапляє у ворота команди суперника
- кутовим ударом, якщо м'яч потрапляє у власні ворота

IFAB®

Правило

09

М'яч у грі та не у грі

1. Вихід м'яча з гри

Вважається, що м'яч вийшов з гри:

- повністю перетнув лінію воріт або бокову лінію по землі або в повітрі
- арбітр зупинив гру

2. М'яч у грі

Вважається, що м'яч весь час знаходиться у грі, навіть коли потрапляє в офіційну особу матчу, стійку воріт, поперечину або кутовий флагшток та залишається в межах поля.

Правило 10

Визначення результату гри

1. Зарахування взяття воріт

Взяття воріт зараховується, коли м'яч повністю перетинає лінію воріт між стійками та поперечиною, за умови, що команда, яка забиває м'яч, не порушила Правила гри.

Якщо арбітр подає сигнал про взяття воріт, перш ніж м'яч повністю перетнув лінію воріт, гра поновлюється «спірним м'ячем».

2. Команда-переможець

Команда, яка забила більшу кількість м'ячів, вважається переможцем. Якщо обидві команди не забили жодного м'яча або забили однакову кількість м'ячів, матч слід вважати таким, що завершився внічию.

Коли за регламентом змагання потрібно визначити переможця після матчу, що завершується внічию, або двох матчів вдома і на виїзді, для визначення команди-переможця можуть бути передбачені тільки такі процедури:

- правило забитих м'ячів на виїзді
- гра в додатковий час
- серія 11-метрових ударів

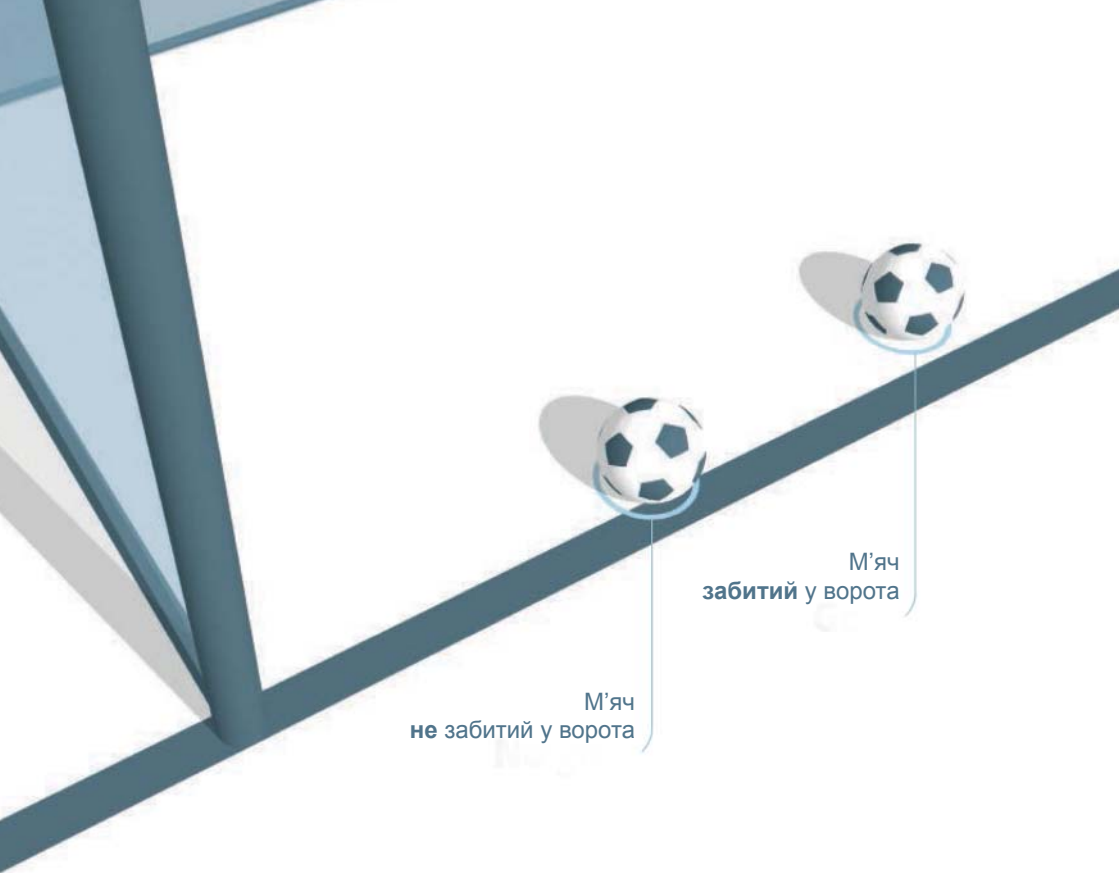
3. Серія 11-метрових ударів

Серія 11-метрових ударів виконується після завершення матчу і, якщо інше не передбачено, застосовуються відповідні Правила гри.

Процедура

Перед початком виконання серії 11-метрових ударів

- За виключенням існування інших обставин (наприклад, стан поверхні поля для гри, безпека, тощо), арбітр застосовує жереб для визначення воріт, які будуть використані для виконання ударів. Таке рішення може бути зміненим тільки з міркувань безпеки або якщо ворота або поверхня поля стає непридатною

М'яч не забитий у ворота

М'яч забитий у ворота

М'яч не забитий у ворота

лінія воріт

М'яч забитий у ворота

лінія воріт

- Арбітр знову застосовує жереб, щоб визначити послідовність виконання ударів для команди-переможця жереба (першою чи другою)
- За винятком заміни, травмованого воротаря, тільки гравці, присутні на полі або тимчасово відсутні на полі (травма, приведення свого екіпірування до належного вигляду, тощо) на момент завершення матчу, мають право виконувати удари
- Кожна команда відповідає за визначення послідовності виконання ударів визначеними гравцями. Арбітра не інформують про таку послідовність
- Якщо на момент завершення матчу та до або під час виконання ударів в одній команді виявиться більше гравців, ніж у суперника, кількість гравців цієї команди потрібно скоротити до кількості гравців у команді суперника. Арбітр повинен бути поінформований щодо прізвища та номера кожного відстороненого гравця. Будь-який відсторонений гравець не має права виконувати удари (випадків зазначених нижче)
- Воратаря, який не в змозі далі виконувати свої функції до або під час виконання ударів, і команда якого не використала максимально дозволлену кількість замін, дозволяється замінити заявленим запасним гравцем або відстороненим гравцем, щоб зрівняти кількість гравців у командах.

Під час виконання 11-метрових ударів

- Тільки гравці, що мають право, та офіційні особи матчу залишаються на полі для гри
- Всі визначені гравці, за винятком гравця, який виконує 11-метровий удар, та двох воротарів, повинні перебувати в центральному колі
- Воратар команди гравця, який виконує 11-метровий удар, повинен перебувати на полі, за межами штрафної площі, на лінії воріт, де вона з'єднується з лінією, що обмежує штрафну площу
- Визначений гравець може помінятися місцями з воротарем
- Удар вважається завершеним, коли м'яч зупинився, виходить з гри або арбітр зупиняє гру за будь-яке порушення Правил
- Арбітр веде нотатки щодо виконання ударів

До умов, пояснення яких наведено нижче, обидві команди виконують по п'ять ударів

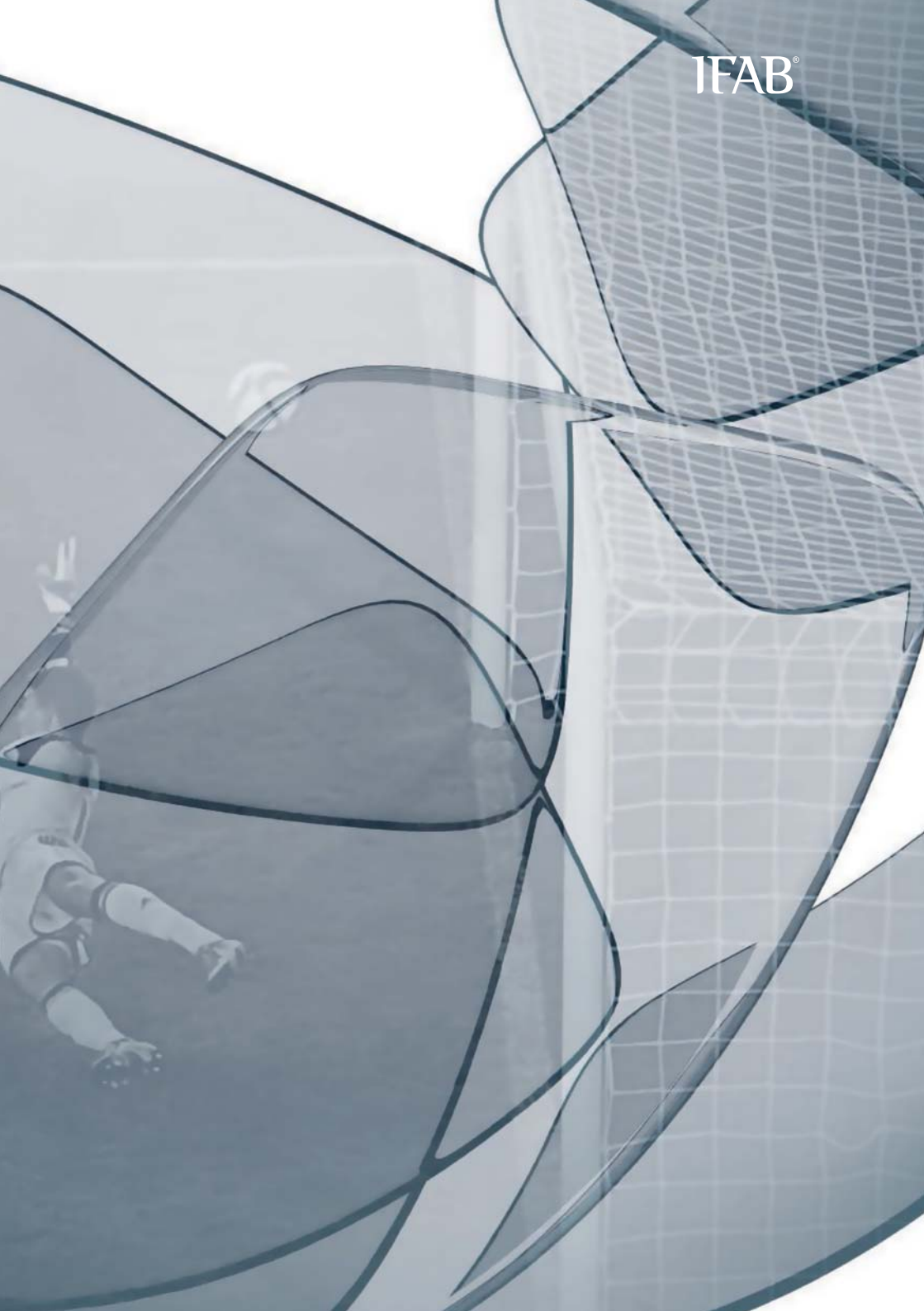
- Команди виконують удари по черзі
- Якщо, перш обидві команди виконають по п'ять ударів, одна команда забила більше м'ячів, ніж міг би забити суперник, незважаючи на те, що потрібно було б виконати п'ять ударів, виконання ударів припиняється

- Якщо після виконання **п'яти ударів** обома командами, рахунок залишається нічийним, виконання **ударів** триває, доки одна з команд не забила більше м'ячів **за умови** виконання однакової кількості ударів
- Кожний удар виконується іншим гравцем і всі визначені гравці повинні виконати поодному удару, перш ніж будь-який гравець зможе виконати другий удар
- Зазначений вище принцип стосується будь-якої подальшої послідовності ударів, але команда може змінити послідовність гравців, які виконують удари
- Виконання ударів не повинно затримуватись через гравця, який залишає поле для гри. Якщо гравець не повертається вчасно, щоб виконати удар, то його удар вважається виконаним, але нерезультативним (немає голу).

Заміни та вилучення під час виконання 11-метрових ударів

- Гравець, запасний або замінений гравець може отримати попередження або бути вилученим
- Вилученого воротаря повинен замінити визначений гравець
- Гравця, але не воротаря, який не в змозі далі виконувати свої функції, не дозволяється замінювати
- Арбітр не повинен переривати матч, якщо кількість гравців у команді скорочується до менше сіми гравців

IFAB®

Правило 11

Положення «поза грою»

1. Визначення положення «поза грою»

Перебування в положенні «поза грою» не вважається порушенням.

Гравець перебуває в положенні «поза грою», якщо:

- будь-яка частина його голови, тіла або ніг перебуває на половині поля суперника (за винятком середньої лінії) та
- будь-яка частина його голови, тіла або ніг перебуває ближче до лінії воріт суперника, ніж м'яч та передостанній гравець команди суперника

Руки всіх гравців, в тому числі воротарів, до уваги не беруться.

Гравець не перебуває в положенні «поза грою», якщо знаходиться на одному рівні з:

- передостаннім гравцем команди суперника або
- двома останніми гравцями команди суперника

2. Порушення в положенні «поза грою»

Гравець, який перебуває в положенні «поза грою» в момент удару або торкання м'яча з боку партнера по команді, карається тільки за участь в активній грі, тобто:

- втручається у гру, граючи в м'яч або торкаючись м'яча, який йому переадресував або торкнувся партнер по команді або
- втручається в дії суперника, наступним чином:

> заважає супернику грати або мати можливість грати м'ячем, явно перекриваючи поле зору супернику, або

> веде боротьбу з суперником за м'яч або

> очевидно намагається грати м'ячем, який знаходиться близько від нього, коли такі дії впливають на суперника, або

> виконує очевидну дію, що чітко впливає на можливість суперника зіграти в м'яч

або

• отримує вигоду втручаючись в дії суперника або грає м'ячем, коли останій:

> відскочив або зрикошетив від стійки, поперечини воріт або від суперника

> був свідомо відбитий суперником, рятуючи власні ворота від голу (сейв)

Вважається, що гравець, який, перебуваючи в положенні «поза грою», отримує м'яч від суперника, який навмисно відбиває м'яч (за винятком ситуацій, коли суперник рятує свої ворота, навмисно відбиваючи м'яч (сейв), не отримує вигоду.

«Відбитий м'яч» (сейв) -дії гравця, який будь-якою частиною тіла за винятком рук (за виключенням воротаря у власній штрафній площі) зупиняє м'яч, який летить у ворота або дуже близько до них.

3. **Порушення немає**

Порушення немає під час перебування «поза грою», якщо гравець отримує м'яч

безпосередньо в результаті:

- удару від воріт
- вкидання м'яча
- кутового удару

4. Порушення та покарання

У випадку порушення положення «поза грою», арбітр призначає вільний удар з того місця, де відбулося порушення, включаючи власну половину поля команди гравця.

Гравець команди, що захищається, який залишив поле без дозволу арбітра, вважається таким, що перебуває з метою, яка пов'язана із «поза грою», на лінії воріт або на боковій лінії до наступної зупинки гри або доки команда, що захищається, не спрямує м'яч у напрямку до середньої лінії і він не вийде за межі штрафної площі цієї команди. Гравець, який навмисно залишив поле для гри, повинен бути попереджений в наступний момент, коли м'яч вийде з гри.

Гравець атакуючої команди може вийти або перебувати поза межами поля, щоб не брати участі у активній грі. Якщо гравець повертається на поле з лінії воріт та бере участь у грі до наступної зупинки гри або якщо команда, що захищається, спрямувала м'яч у напрямку до середньої лінії і він вийшов за межі штрафної площі цієї команди, то слід вважати, що такий гравець перебуває на лінії воріт з метою, що пов'язана із «поза грою».

Гравець, який навмисно залишає поле для гри і повертається без дозволу арбітра і, при цьому його не було покарано за положення «поза грою», таким чином, отримує вигоду, повинен бути попередженим.

Якщо гравець атакуючої команди стоїть нерухомо між стійками воріт і в глибині воріт в той час, коли м'яч перетинає лінію воріт, гол повинен бути зарахованим, за виключенням випадків, коли гравець порушує Правило положення «поза грою» або Правило 12, при цьому гра поновлюється вільним або штрафним ударом.

Правило 12

Порушення та неналежна поведінка

Штрафний та вільний удари, а також 11-метрові удари можуть бути призначені тільки за порушення, що були скоєні під час перебування м'яча у грі.

1. Штрафний удар

Штрафний удар призначається за будь-які з наступних порушень скоєних проти суперника, на думку арбітра, через недбалість, безрозсудливість або із застосуванням надмірної сили:

- напади
- стрибки
- удари або спроби вдарити ногою
- поштовхи
- удари або спроби вдарити рукою (у тому числі удар головою)
- підкати або єдиноборства
- підніжки або спроби зробити підніжку

Якщо порушення, скоєне за наявності контакту, призначається штрафний або 11-метровий удар.

• Недбалість – коли гравець при веденні єдиноборства демонструє неуважність або необережність або діє непередбачливо. Дисциплінарні санкції не застосовуються.

• Безрозсудливість – коли гравець діє, нехтуючи безпекою або наслідками для суперника, повинен бути попередженим

• Застосування надмірної сили – коли гравець перевищує необхідне застосування сили та піддає суперника небезпеці, повинен бути вилученим з поля

Штрафний удар призначається, якщо гравець скоює будь-яке з наступних порушень:

- навмисно грає рукою (за винятком воротаря в межах власної штрафної площі)
- затримує суперника
- перешкоджає супернику за допомогою контакту
- плює в суперника

Дивіться також порушення Правила 3

Гра рукою

Гра рукою означає навмисні дії гравця який створює контакт із м'ячем за допомогою руки.

Необхідно враховувати наступне:

- рух рукою до м'яча (а не м'яча до руки)
- відстань між суперником і м'ячем (несподіваний м'яч)
- положення руки не обов'язково означає, що відбулося порушення
- дотик до м'яча предметом, що тримає рука (одяг, щиток, тощо) буде порушенням
- удар кинутим предметом по м'ячу (бутса, щиток, тощо) буде порушенням

За межами штрафної площі воротар так само обмежений у грі рукою, як і будь-який інший гравець. У своїй штрафній площі воротар не може бути винним у порушенні, пов'язаному з грою рукою, що призводить до призначення штрафного удару або будь-якого пов'язаного з цим покарання, але може бути винним у порушенні, пов'язаному з грою рукою, що призводить до призначення вільного удару.

2. Вільний удар

Вільний удар призначається, якщо гравець:

- грає небезпечно
- перешкоджає просуванню суперника без будь-якого контакту
- створює перешкоди воротарю, який намагається звільнитися від м'яча, або завдає удар або намагається завдати удар по м'ячу, коли воротар вводить його у гру
- скоює будь-яке інше порушення, не зазначене у Правилах, за яке арбітр зупиняє гру, щоб попередити гравця або вилучити його з поля

Вільний удар призначається, якщо воротар у своїй штрафній площі скоює будь-яке з наступних порушень:

- контролює м'яч руками більше шести секунд перш, ніж звільнитись від нього
- торкається м'яча руками, після того як:
  - > випустив м'яч з рук і перш ніж інший гравець доторкнувся до м'яча
  - > партнер по команді, стопою, навмисно спрямував м'яч воротарю
  - > отримав м'яч безпосередньо після вкидання партнером по команді з-за бокової лінії

Вважається, що воротар контролює м'яч, коли:

- м'яч перебуває між руками або між рукою та будь-якою поверхнею (наприклад, полем, власним тілом воротаря) або воротар доторкнувся до м'яча будь-якою частиною рук, за винятком ситуації, коли м'яч випадково відскочив від воротаря або воротар відбив удар
- м'яч перебуває на долоні витягнутої руки
- б'є м'ячем об землю або підкидає його у повітря

Суперник не повинен заважати воротарю, який тримає м'яч у руках.

Небезпечна гра

Небезпечною грою вважаються будь-які дії під час намагання зіграти в м'яч, що загрожують травмою будь-кому (в тому числі, самому гравцю), і включають в себе створення перешкоди супернику, який розташований поруч, зіграти в м'яч через страх отримання травми

Удар ножицями або «велосипедний» удар дозволяється за умови, що вважається безпечним для суперника.

Перешкодження просуванню суперника без контакту

Перешкодження просуванню суперника означає переміщення на траєкторії руху суперника, з метою перешкодити, заблокувати, уповільнити або змусити суперника змінити напрямок, коли м'яч не перебуває в межах ігрової відстані до будь-якого гравця.

Всі гравці мають право на свою позицію на полі для гри. Перебування на шляху суперника не є тим самим, що і відрізняється від переміщення таким чином, щоб опинитися на шляху суперника.

Гравець може прикривати м'яч, займаючи позицію між суперником та м'ячем, якщо м'яч перебуває в межах ігрової відстані, а суперника не стримують руками або тілом. Якщо м'яч перебуває в межах ігрової відстані, суперник може правильно атакувати цього гравця.

3. Дисциплінарні санкції

Арбітр має право застосовувати дисциплінарні санкції з моменту виходу на поле для гри, для інспектування до початку матчу та до виходу з поля після завершення матчу (включаючи 11-метрові удари).

Якщо, перед виходом на поле для гри до початку матчу, гравець скоїв порушення, що карається вилученням, арбітр має право заборонити цьому гравцю приймати участь у матчі (див. Правило 3.6); арбітр повинен повідомити у рапорті про будь-яку іншу неналежну поведінку.

Гравець, який скоїв порушення, що карається попередженням або вилученням, на полі для гри або за його межами щодо суперника, партнера по команді, офіційної особи матчу офіційного представника команди або будь-якої іншої особи, або інших Правил гри, отримує покарання відповідно до характеру порушення.

Жовта картка застосовується, щоб продемонструвати про винесене попередження, а червона картка демонструє про вилучення з поля.

Тільки гравцю, запасному або заміненому гравцю можна пред'явити червону або жовту картку.

Затримка поновлення гри з метою пред'явлення картки

Якщо арбітр вирішив попередити або вилучити з поля гравця, гру не повинно бути поновлено доки не буде винесено покарання.

Перевага

Якщо арбітр не зупиняє гру у випадку переваги в момент порушення, за яке мало би бути застосоване попередження / вилучення під час зупинки гри, таке попередження / вилучення повинно бути застосоване, коли м'яч вийде з гри наступного разу, за винятком ситуацій, коли очевидна можливість забити м'яч завершується взяттям воріт, гравця потрібно попередити за неспортивну поведінку.

Не бажано застосовувати «принцип переваги» у випадках серйозного ігрового порушення, агресивної поведінки або іншого порушення, що потребує другого попередження, за виключенням випадків, коли існує очевидна можливість забити м'яч. Арбітр повинен вилучити гравця з поля, коли м'яч вийде з гри наступного разу, але якщо гравець

грає в м'яч або здійснює боротьбу / втручання в дії суперника, арбітр повинен зупинити гру, вилучити гравця з поля та поновити гру вільним ударом.

Якщо захисник починає затримувати атакуючого гравця поза межами штрафної площі і продовжує робити це далі в межах штрафної площі, арбітр повинен призначити 11-метровий удар.

Порушення, що заслуговують попередження

Гравцю виноситься попередження за:

- затримку поновлення гри
- прояв незгоди словами або діями
- вихід, повернення на поле або навмисний вихід з поля без дозволу арбітра
- недотримання необхідної відстані, коли гра поновлюється кутовим ударом, штрафним / вільним ударом або викиданням м'яча з-за бокової лінії
- систематичне порушення Правил гри (без певної кількості або різновиду «систематичного» здійснення порушень)
- неспортивну поведінку

Запасному або заміненому гравцю виноситься попередження за:

- затримку поновлення гри
- прояв незгоди словами або діями
- вихід або повернення на поле без дозволу арбітра
- неспортивну поведінку

Попередження за неспортивну поведінку

Існують різні обставини, коли гравець повинен отримати попередження за неспортивну поведінку, включаючи ті, коли гравець:

- намагається ввести в оману арбітра, наприклад, імітуючи отримання травми або удає, що стосовно нього було порушення правил (симуляція)
- міняється місцями з воротарем під час гри або без дозволу арбітра
- скоює порушення в безрозсудливій манері, що карається штрафним ударом
- скоює порушення або грає рукою, щоб втрутитись або зірвати перспективну атаку

- грає рукою, намагаючись забити м'яч (незалежно від того, чи була спроба успішною) або безуспішно захистити ворота
- робить на полі для гри заборонені розмітки
- грає в м'яч, залишаючи поле після отримання дозволу арбітра
- діє в манері, що демонструє неповагу до гри
- використовує навмисний трюк, щоб зробити передачу (в тому числі, при виконанні штрафного удару) воротарю головою, грудьми, коліном, тощо, у спробі обійти Правило незалежно від того, торкнеться воротар до м'яча руками чи ні
- в усній формі відволікає суперника під час гри або поновлення гри

Святкування зарахування голу

Гравцям можна святкувати з приводу зарахування голу, але таке святкування не повинно бути надмірними; практика хореографічних трюків не заохочується і не повинна приводити до надмірного затягування часу гри.

Самостійний вихід з поля для проявів радості з приводу зарахування голу не вважається порушенням, що заслуговує на попередження, але гравці повинні якнайшвидше повертатися на поле.

Гравця слід попередити, якщо він:

- вилазить на огорожу по периметру поля
- демонструє жести у провокуючій, глузливій або підбурюючій формі
- надягає на голову або на обличчя маску або інший аналогічний предмет
- знімає свою футболку або накриває нею голову

Затримка поновлення гри

Арбітри повинні попереджати гравців за затримку поновлення гри у таких випадках:

- створюють видимість наміру виконати кидання м'яча з-за бокової лінії, а потім передають його партнеру по команді
- затримують вихід з поля під час проведення заміни
- надмірно затримують поновлення гри
- відбивають м'яч або уносять його в руках, або провокують конфронтацію навмисним дотиком до м'яча після зупинки гри арбітром
- виконують штрафний або вільний удар не з того місця, змушуючи арбітра призначити зазначений удар повторно

Порушення, що заслуговують вилучення

Гравець, запасний або замінений гравець має бути вилучений з поля, якщо скоїв будь-яке з наступних порушень:

- перешкоджає голу або очевидній можливості забити м'яч командою суперника навмисною грою рукою (за винятком воротаря, у власній штрафній площі)
- перешкоджає очевидній можливості забити м'яч командою суперника, рухаючись до воріт суперника, порушенням, яке карається штрафним/вільним ударом (за виключенням випадків, що зазначені нижче)
- серйозне ігрове порушення
- плює в бік суперника або будь-якої іншої особи
- агресивну поведінку
- використовує агресивні, образливі або лайливі вирази та/або жести
- отримує друге попередження протягом одного матчу

Гравець, запасний або замінений гравець, вилучений з поля, повинен залишити прилеглу до поля територію та технічну площу.

Перешкоджання голу або очевидної можливості забити м'яч

Якщо гравець команди суперника перешкоджає голу або очевидній можливості забити м'яч порушенням навмисної гри рукою, він вилучається з поля незалежно від місця де було скоєно порушення.

Якщо гравець скоїв порушення проти суперника у власній штрафній площі перешкоджаючи очевидній можливості забити гол і арбітр призначає 11-метровий удар, порушник має бути попереджений, окрім випадків, коли:

- Затримує, тягне або штовхає суперника або
- Порушник не намагається грати в м'яч або у нього, немає можливості вести боротьбу за м'яч або
- Порушення, що карається червоною картою незалежно від місця його скоєння на полі для гри (наприклад, серйозне ігрове порушення, агресивна поведінка, тощо)

В усіх зазначених вище випадках гравець має бути вилучений з поля.

Необхідно враховувати наступне:

- відстань між місцем порушення та воротами
- загальний напрямок гри
- ймовірність збереження або отримання контролю над м'ячем
- розташування та кількість захисників

Серйозні ігрові порушення

Підкат або єдиноборство, небезпечне для суперника, або застосування надмірної сили або жорсткості слід вважати серйозним ігровим порушенням

Будь-який гравець, який в боротьбі за м'яч стрибає на суперника спереду, збоку або ззаду, застосовуючи одну або дві ноги, надмірну силу, або створюючи небезпеку для суперника, вважається винним у скоєні серйозного ігрового порушення.

Агресивна поведінка

Агресивною поведінкою є застосування або спроба застосування гравцем надмірної сили або жорсткості щодо суперника без ведення боротьби за м'яч, або щодо партнера по команді, офіційного представника команди, офіційної особи матчу, глядача або будь-якої іншої особи, незалежно від того чи відбувся контакт чи ні.

Крім того, гравець, який, без боротьби за м'яч, навмисно вдарив суперника або будь-яку іншу особу по голові або обличчю рукою, вважається винним в агресивній поведінці, окрім тих випадків, коли застосована сила, була незначною.

Порушення, коли кидають предмет (або м'яч)

Якщо, коли м'яч перебуває у грі, гравець, запасний або замінений гравець кинув предмет (в тому числі, м'яч) в суперника або будь-яку іншу особу, арбітр повинен зупинити гру і, якщо порушення було:

- безрозсудливим – попередити порушника за неспортивну поведінку
- із застосуванням надмірної сили – вилучити порушника за агресивну поведінку.

4. Поновлення гри після порушень або неналежної поведінки

- Якщо м'яч не перебуває у грі, гра поновлюється відповідно до попереднього рішення
- Якщо м'яч перебуває у грі і гравець скоїв порушення в межах поля для гри, проти:
  - > суперника – вільний або штрафний удар або 11-метровий удар
  - > партнера по команді, запасного, заміненого гравця, офіційного представника команди або офіційної особи матчу – штрафний удар або 11-метровий удар
  - > будь-якої іншої особи – «спірний м'яч»

- Якщо м'яч перебуває у грі і гравець скоїв порушення поза межами поля для гри:
  - > якщо гравець вже залишив поле, гра поновлюється «спірним м'ячем»
  - > якщо гравець залишає поле, щоб скоїти порушення, гра поновлюється вільним ударом з місця, де знаходився м'яч, коли гра була зупинена. Проте, якщо гравець залишив поле в результаті ігрових дій і скоїв порушення щодо іншого гравця, гра поновлюється штрафним/вільним ударом з місця на обмежувальних лініях, найближчого до місця скоєння порушення; у ситуаціях порушень, коли гра поновлюється штрафним ударом, призначається 11-метровий удар, якщо порушення сталося в межах штрафної площі команди порушника
- Якщо гравець, який перебуває на полі або поза його межами, кинув предмет у суперника на полі, гра поновлюється штрафним ударом або 11-метровим ударом з того місця, де предмет влучив або мав би влучити у суперника
- Гра поновлюється вільним ударом, якщо:
  - > гравець, який перебуває на полі, кинув предмет у будь-яку особу за межами поля
  - > запасний або замінений гравець кинув предмет у суперника на полі.

Правило
13

Штрафний і вільний удари

1. Типи штрафного та вільного ударів

Штрафний та вільний удари призначаються на користь команди суперника у випадку порушень, скоєних гравцем.

Жест щодо виконання вільного удару

Піднятою над головою рукою арбітр визначає вільний удар; цей жест демонструється, доки удар не буде виконаний і інший гравець не торкнеться до м'яча або доки м'яч не вийде з гри.

Якщо арбітру не вдається подати сигнал про те, що удар є вільним, і м'яч потрапляє безпосередньо у ворота, вільний удар повинен бути повторений.

М'яч потрапляє у ворота

- якщо після штрафного удару м'яч потрапив безпосередньо у ворота команди суперника, гол зараховується
- якщо після вільного удару м'яч потрапив безпосередньо у ворота команди суперника, арбітр призначає удар від воріт
- якщо після штрафного або вільного удару м'яч потрапив безпосередньо у ворота команди, що виконувала удар, арбітр призначає кутовий удар

2. Процедура

Всі штрафні та вільні удари виконуються з того місця, де відбулося порушення, за винятком наступних ситуацій:

- вільні удари на користь атакуючої команди за порушення, які були скоєні в межах площі воріт команди суперника, виконуються з найближчої точки на лінії площі воріт, яка проходить паралельно лінії воріт
- штрафні та вільні удари на користь команди, що захищається, можна виконувати з будь-якого місця її площі воріт

• штрафні та вільні удари за порушення за участю гравця, який виходить, повітряється на поле для гри або залишає його без дозволу арбітра, виконуються з місця, де перебував м'яч, коли арбітр зупинив гру. Проте, якщо гравець залишив поле в результаті ігрових дій і скоїв порушення щодо іншого гравця, гра поновлюється штрафним/вільним ударом з місця на обмежувальній лінії, найближчого до місця скоєння порушення; у ситуаціях з порушеннями, коли гра поновлюється штрафним ударом, якщо порушення відбулося в межах штрафної площі команди порушника призначається 11-метровий удар.

• Правило визначає інше місце (див. Правила 3, 11, 12)

М'яч:

• повинен лежати нерухомо і гравець, який виконує удар, не має права вдруге торкатися м'яча доки це не зробить інший гравець

• перебуває у грі, коли після удару ногою він очевидно рухається, за винятком штрафного / вільного удару на користь команди, яка захищається у власній штрафній площі, коли м'яч перебуває у грі і його вибивають безпосередньо за межі штрафної площі

Доки м'яч не опиниться у грі, всі гравці команди суперника повинні перебувати:

• на відстані, принаймні 9,15 м (10 ярдів) від м'яча, за виключенням тих випадків коли вони перебувають на лінії воріт між стійками власних воріт

• за межами штрафної площі при виконанні штрафних/вільних ударів зі штрафної площі команди суперника

Штрафний/вільний удар можна виконувати так, щоб м'яч був піднятий у повітря однією або обома ногами одночасно.

Застосування обманливих рухів під час виконання штрафного/вільного удару з метою ввести в оману суперника дозволяється через те, що це є частиною футболу.

Якщо гравець, під час правильного виконання штрафного/вільного удару, навмисно влучає м'ячем у суперника, щоб знову зіграти м'ячем, але при цьому це не було скоєно у недбалій або безрозсудливій манері або із застосуванням надмірної сили, арбітр продовжує гру.

3. Порушення та покарання

Якщо під час виконання штрафного/вільного удару, суперник перебуває ближче встановленої відстані від м'яча, удар повторюється, за виключенням випадків, коли може бути застосована перевага; але, якщо гравець швидко виконує штрафний/вільний удар, і суперник який перебуває на відстані менше 9,15 м (10 ярдів) від м'яча, перехоплює його, арбітр не зупиняє гру. Проте, суперник, який навмисно перешкоджає швидкому виконанню штрафного/вільного удару, повинен бути попередженим за затримку поновлення гри.

Якщо під час швидкого виконання штрафного/вільного удару зі штрафної площі команди, яка захищається, будь-які гравці команди суперника перебувають в цій штрафній площі, оскільки не встигли залишити її, арбітр продовжує гру.

Якщо під час виконання штрафного/вільного удару в своїй штрафній площі командою, яка захищається, м'яч не виходить безпосередньо за межі штрафної площі, удар повторюється.

Якщо гравець, який ввів м'яч у гру, вдруге доторкнувся до м'яча, перш ніж це зробив інший гравець, арбітр призначає вільний удар. Якщо гравець, який ввів м'яч у гру, навмисно зіграв рукою:

- призначається штрафний удар
- призначається 11-метровий удар, якщо порушення відбулось у штрафній площі гравця, який ввів м'яч у гру, за виключенням випадків, коли це був воротар. У такому випадку арбітр призначає вільний удар.

Правило 14

Одинадцяти-метровий удар

11-метровий удар призначається, якщо гравець скоює порушення, що заслуговує на покарання штрафним ударом, у власній штрафній або за межами поля в результаті ігрових дій, як це зазначено Правилами 12 і 13.

М'яч може бути забитий у ворота безпосередньо з 11-метрового удару.

1. Процедура

М'яч повинен залишатись нерухомим на 11-метровій позначці.

Гравець, який виконує 11-метровий удар, повинен бути належним чином встановлений.

Воротар команди, що захищається, повинен залишатися на лінії воріт, між стійками воріт, обличчям до гравця, який виконує удар, доки не буде виконаний удар по м'ячу.

Усі інші гравці, окрім гравця, який виконує удар, і воротар, повинні розташуватися:

- на відстані, принаймні 9,15 м (10 ярдів) від 11-метрової позначки
- за 11-метровою позначкою
- в межах поля для гри
- за межами штрафної площі

Після того, як гравці розташуються відповідно до цього Правила, арбітр дає сигнал на виконання 11-метрового удару.

Гравець, який виконує 11-метровий удар, повинен спрямувати м'яч вперед; дозволяється виконувати удар п'яткою, якщо м'яч рухається вперед.

М'яч ввійшов у гру, коли, після удару ногою, очевидно рухається.

Гравець, який виконує 11-метровий удар, не повинен вдруге торкатися до м'яча, перш ніж це зробить інший гравець.

Виконання 11-метрового удару вважається завершеним, коли м'яч зупинився, вийшов з гри або арбітр зупиняє гру через будь-яке порушення Правил.

Наприкінці кожного тайму основного часу або додаткового часу матчу дозволяється додавати час для виконання та завершення 11-метрового удару.

2. Порушення та покарання

Коли арбітр подав сигнал на виконання 11-метрового удару, удар може бути виконаний. Якщо, перш ніж м'яч увійде у гру, виникає одна з наступних ситуацій:

Гравець, який виконує 11-метровий удар, або його партнер порушує Правила гри:

- якщо м'яч потрапляє у ворота, удар повторюється
- якщо м'яч не потрапляє у ворота, арбітр зупиняє гру і поновлює вільним ударом

за винятком наступних випадків, коли гра буде зупинена і поновлена вільним ударом, незалежно від того, чи було забито м'яч чи ні:

- 11-метровий удар було виконано у зворотньому напрямку від воріт
- партнер визначеного гравця виконує удар; арбітр попереджає гравця, який виконав удар
- застосування обманливих рухів після завершення розбігу гравцем, який виконує удар (обманливі рухи під час розбігу дозволяються); арбітр попереджає цього гравця

воротар або партнер по команді порушує Правила гри:

- якщо м'яч проходить у ворота, гол зараховується
- якщо м'яч не проходить у ворота, удар повторюється; воротар, якщо винен у порушенні, отримує попередження

гравці обох команд порушують Правила гри, удар повторюється, за виключенням тих випадків, коли гравець скоїв більш серйозне порушення (наприклад, заборонені обманливі рухи)

Якщо, після 11-метрового удару:

гравець, який його виконав, вдруге доторкнувся до м'яча, перш ніж це зробив інший гравець:

- арбітр призначає вільний удар (або штрафний удар за навмисну гру рукою)

стороння особа торкається м'яча, який рухається вперед:

- удар повторюється

м'яч відскакує в поле від воротаря, поперечини або стійок воріт, а потім стороння особа доторкнулася до м'яча:

- арбітр зупиняє гру
- гра поновлюється «спірим м'ячем» з того місця, де стороння особа доторкнулася до

м'яча

3. Підсумкова таблиця

Результат виконання 11-метрового удару

	М'яч забито	М'яч не забито
Гравець атаки входить у межі штрафної площі	11-метровий удар повторюється	Вільний удар
Гравець захисту входить у межі штрафної площі	Гол зараховується	11-метровий удар повторюється
Порушення, скоєне воротарем	Гол зараховується	11-метровий удар повторюється, воротар отримує попередження
11-метровий удар, виконано назад у зворотньому напрямку від воріт	Вільний удар	Вільний удар
Заборонені обманливі дії	<u>Вільний удар, гравець, який виконував удар, отримує попередження</u>	<u>Вільний удар, гравець, який виконував удар, отримує попередження</u>
Партнер встановленого гравця	<u>Вільний удар, партнер отримує попередження</u>	<u>Вільний удар, партнер отримує попередження</u>

Правило
15

Вкидання м'яча

Вкидання м'яча з-за бокової лінії призначається на користь суперників гравця, який останнім доторкнувся до м'яча, що повністю перетнув бокову лінію по землі або в повітрі.

Якщо м'яч потрапляє у ворота безпосередньо після вкидання з-за бокової лінії, гол не зараховується:

- якщо м'яч потрапляє у ворота команди суперника – призначається удар від воріт
- якщо м'яч потрапляє у ворота команди гравця, який виконував вкидання м'яча з-за бокової лінії – призначається кутовий удар

1. Процедура

На момент звільнення від м'яча, гравець, який виконує вкидання, повинен:

- стояти обличчям до поля
- розташувати ступні обох ніг так, щоб хоча б частина кожної з них перебувала на боковій лінії або за межами поля
- вкидати м'яч обома руками із замахом з-за голови на тому місці, де м'яч залишив поле

Всі суперники повинні стояти на відстані, принаймні, 2 м (2 ярди) від місця вкидання м'яча.

М'яч вважається у грі, щойно він опиниться в межах поля. Якщо м'яч торкнеться землі, перш ніж опиниться в межах поля, вкидання виконується повторно тією ж командою з того ж місця. Якщо вкидання виконується неправильно, його виконає команда суперника.

Якщо гравець, який правильно виконує вкидання, навмисно кинув м'яч у суперника, щоб знову зіграти в м'яч, але це не було скоєно у недбалій або безрозсудливій манері або із застосуванням надмірної сили, арбітр не зупиняє гру.

Гравець, який виконує вкидання м'яча, не повинен знову торкатися його, доки це не зробить інший гравець.

2. Порушення та покарання

Якщо, після введення м'яча у гру, гравець, який виконав вкидання, знову торкається м'яча, перш ніж це зробить інший гравець, призначається вільний удар; якщо гравець, який виконує вкидання, навмисно грає рукою:

- призначається штрафний удар
- призначається 11-метровий удар, якщо порушення відбулось у штрафній площі команди гравця, який виконував вкидання, за виключенням випадків, коли рукою зіграв воротар команди, яка захищалася. У цьому випадку призначається вільний удар.

Суперник, який у нечесний спосіб відволікає гравця, який виконує вкидання, або перешкоджає йому (в тому числі, перебуваючи на відстані менше 2 м (2 ярдів) від місця, де мало бути виконано вкидання), попереджується за неспортивну поведінку, і якщо вкидання було виконано, призначається вільний удар.

У випадку будь-якого іншого порушення цього Правила, вкидання виконується гравцем команди суперника.

IFAB®

Правило
16

Удар від воріт

Удар від воріт призначається, коли м'яч повністю перетнув лінію воріт по землі або у повітрі, після того як останнім до нього доторкнувся гравець атакуючої команди, і при цьому м'яч не потрапив у ворота.

М'яч, забитий безпосередньо після удару від воріт, може бути зарахований, але тільки, якщо він потрапив у ворота команди суперника; якщо м'яч потрапляє безпосередньо у ворота команди гравця, який виконав удар від воріт, арбітр призначає кутовий удар на користь команди суперника, якщо м'яч залишив штрафну площу.

1. Процедура

- М'яч повинен залишатись нерухомим і удар від воріт виконується з будь-якої точки в межах площі воріт гравцем команди, яка захищається
- М'яч вважається у грі, коли він залишив штрафну площу
- Гравці команди суперника повинні перебувати за межами штрафної площі, доки м'яч не увійшов у гру.

2. Порушення та покарання

Якщо м'яч не залишив межі штрафної площі або гравець доторкнувся до нього, перш ніж м'яч залишив межі штрафної площі, призначається повторне виконання удару від воріт.

Якщо м'яч увійшов у гру і гравець, який виконав удар від воріт, знову доторкнувся до нього, перш ніж це зробить інший гравець, призначається вільний удар; якщо гравець, який виконав удар від воріт, навмисно грає рукою:

- призначається штрафний удар
- призначається 11-метровий удар, якщо порушення відбулось в межах штрафної площі команди гравця, який виконав удар від воріт, за виключенням випадків, коли цим гравцем був воротар. У такому випадку призначається вільний удар.

Якщо суперник, який перебуває у штрафній площі, під час виконання удару від воріт торкається м'яча або веде боротьбу за нього, перш ніж інший гравець доторкнеться до м'яча, удар від воріт повторюється.

Якщо, перш ніж м'яч буде введений у гру, гравець зайшов у штрафну площу і скоює порушення або на ньому було скоєно порушення суперником, призначається повторне виконання удару від воріт, а порушник може бути попередженим або вилученим з поля в залежності від порушення.

У випадку будь-якого іншого порушення цього Правила, призначається повторне виконання удару від воріт.

IFAB®

Правило 17

Кутовий удар

Кутовий удар призначається у тому випадку, коли м'яч повністю перетнув лінію воріт по землі або у повітрі, після того як останнім до нього доторкнувся гравець команди, що захищається, і при цьому м'яч не потрапив у ворота.

М'яч може бути забитий безпосередньо з кутового удару, але тільки у ворота команди суперника; якщо м'яч потрапляє безпосередньо у ворота команди гравця, який виконує кутовий удар, призначається кутовий удар на користь команди суперника.

1. Процедура

- М'яч повинен бути розташований у кутовій площі
- М'яч повинен залишатись нерухомим і удар ногою виконує гравець атакуючої команди
- М'яч вважається у грі, коли, після удару ногою він очевидно рухається; при цьому не є обов'язковим щоб він залишив кутову площу
- Забороняється пересувати кутовий флагшток
- Гравці команди суперника повинні перебувати на відстані, принаймні, 9,15 м (10 ярдів) від дуги кутової площі, доки м'яч не у грі

2. Порушення та покарання

Якщо після введення м'яча у гру, гравець, який виконав кутовий удар, знову торкнувся м'яча, перш ніж це зробив інший гравець, призначається вільний удар; якщо гравець, який виконав кутовий удар, навмисно грає рукою:

- призначається штрафний удар
- призначається 11-метровий удар, якщо порушення відбулось в межах штрафної

площі команди гравця, який виконав кутовий удар, за виключенням випадків, коли цим гравцем був воротар. У такому випадку призначається вільний удар

Якщо гравець, під час правильного виконання кутового удару, навмисно пробив м'яч в суперника, щоб знову зіграти у м'яч, але це не було виконано у недбалій або безрозсудливій манері або із застосуванням надмірної сили, арбітр продовжує гру.

У випадку будь-якого іншого порушення цього Правила, призначається повторне виконання кутового удару.

IFAB®

**Зміни до
Правил
2016/17**

Загальний огляд змін до Правил гри

Пропонується скорочений огляд основних змін /пояснень.

Правило 01 – Поле для гри

- Штучні та природні поверхні поля не повинні поєднуватись
- В регламентах змагань можуть бути визначені розміри поля (в межах Правил)
- Вся комерційна реклама на полі має бути розташована на відстані, щонайменше 1 м (1 ярд) від обмежувальних ліній
- Дозволяється розміщувати логотипи/емблеми футбольних асоціацій, змагань, тощо, на полотнищах кутових флагштоків (без реклами)

Правило 02 – М'яч

Без змін

Правило 03 – Гравці (нова назва)

- Не дозволяється розпочинати/продовжувати матч, якщо в одній з команд виявиться менше 7 гравців
- Запасним гравцям дозволяється поновлювати гру, але спочатку потрібно вийти на поле
- Пояснюється ситуація, щодо гравця вилученого з поля до/після початку гри
- Штрафний удар (або 11-метровий удар), якщо запасний гравець/офіційний представник команди створює перешкоди для гри
- Якщо хтось/щось (але не гравець) торкнеться до м'яча, який спрямований у ворота, арбітр може зарахувати гол, якщо цей дотик не вплинув на захисників
- Якщо м'яч потрапляє у ворота, коли на полі перебуває зайва особа і арбітр поновив гру, гол не скасовується і матч продовжується

Правило 04 – Екіпірування гравців

- Будь-яка стрічка, або інший матеріал, що зверху/прикриває гетри, має бути такого ж кольору, як гетри
- Гравець, який випадково загубив бутсу/щиток, може продовжувати гру до наступної зупинки гри
- Підтрусники мають бути такого ж кольору, як шорти або нижня частина шортів облямівка; вся команда має носити підтрусники одного кольору
- Підтримувати електронний зв'язок із запасними гравцями заборонено
- Гравець може повернутися на поле під час гри, коли замінить/приведе у порядок екіпіровку після перевірки (арбітром, четвертим арбітром або асистентом арбітра) і сигналу арбітра

Правило 05 – Арбітр

- Не можна змінювати рішення, якщо арбітр поновив гру або залишив поле (завершення тайму + завершення матчу)
- У випадку декількох порушень, скоєних одночасно, найбільш серйозне порушення має бути покараним
- Арбітр може вилучити гравця, починаючи з інспектування поля до початку матчу
- Арбітр може застосовувати червоні картки + жовті картки тільки після виходу на поле перед початком матчу
- Порушення з травмуванням, за яке карають червоною/жовтою картою, можна швидко оцінити/надати гравцю допомогу та залишити його на полі
- Екіпіровка, використання якої може дозволити арбітр
- Включено різновиди жестів арбітра (з розділу Рекомендації)

Правило 06 – Інші офіційні особи матчу (нова назва)

- Більш детально щодо обов'язків асистентів, додаткових асистентів арбітра, четвертого арбітра
- Включено різновиди жестів асистентів арбітра (з розділу Рекомендації)

Правило 07 – Тривалість матчу

- Більше причин для компенсації часу (наприклад, перерва для вживання лікарських напоїв)

Правило 08 – Початок та поновлення гри

- Включає всі поновлення гри (раніше тільки початковий удар і «спірний м'яч»)
- М'яч має очевидно рухатись, щоб вважався у грі в усіх випадках поновлення гри ударом ногою по м'ячу
- М'яч, при початковому ударі, може бути направлений у будь-якому напрямку (раніше тільки вперед)
- Арбітр не повинен «регулювати» результат розіграшу «спірного м'яча»

Правило 09 – М'яч у грі та не у грі

- Якщо м'яч відскакує від офіційної особи матчу, він вважається у грі, якщо тільки не перетнув повністю будь-яку обмежувальну лінію

Правило 10 – Визначення результату матчу (нова назва)

Серія 11-метрових ударів:

- Арбітр застосовує жереб для вибору воріт (враховуючи погодні умови, небезпеку, тощо)
- Гравцю, тимчасово відсутньому на полі (наприклад, травма) на момент фінального свистка, дозволяється брати участь
- В обох командах повинна бути однакова кількість гравців до і під час виконання серії ударів
- Чітке визначення щодо завершення удару
- Удари не затримуються, якщо гравець залишає поле; якщо гравець вчасно не повернеться, право на удар буде втрачено

Правило 11 – Положення «поза грою»

- Середня лінія є «нейтральною» для положень «поза грою»; гравець повинен перебувати на половині поля суперника
- Руки гравців не беруться до уваги, коли оцінюються положення «поза грою» (включаючи воротарів)
- Вільний удар у випадку покарання за положення «поза грою» завжди виконується з місця порушення (навіть на своїй половині поля)
- Захисник, який перебуває поза межами поля вважається в «активній» позиції, доки команда захисту чітко не заволодіє м'ячем або гру не буде зупинено
- Те ж саме стосується гравця атакуючої команди під час повернення; точка повернення є положенням «поза грою»

Правило 12 – Порушення та неналежна поведінка

- Порушення за наявності контакту карається штрафним ударом
- Перевага при червоній картці – вільний удар, якщо порушник потім втручається у гру
- Заміна формулювання у випадках гри рукою, таким чином жовтою картою карають не за кожну гру рукою
- За окремі порушення під час перешкоджання очевидній можливості забити м'яч, скоєні в межах штрафної площі, арбітр пред'являє жовту картку
- За спробу агресивної поведінки, навіть без контакту, арбітр пред'являє червону картку
- За удар суперника по голові/в обличчя без ведення єдиноборства з суперником пред'являється червона картка
- За порушення проти запасних гравців, офіційних представників команди, офіційних осіб матчу арбітр призначає штрафний удар
- За порушення, скоєне поза межами поля, призначається штрафний удар з обмежувальної лінії (11-метровий удар у власній штрафній площі)

Правило 13 – Штрафний і вільний удари

- Різниця між «перешкодою» виконання штрафного/вільного удару та «перехопленням» м'яча після виконання штрафного/вільного удару

Правило 14 – 11-метровий удар

- Вільний удар + жовта картка, якщо партнер встановленого гравця навмисно виконує 11-метровий удар
- Вільний удар, якщо удар по м'ячу виконано у зворотньому напрямку від воріт (назад)
- У випадку застосування заборонених трюків, завжди призначається вільний удар (і жовта картка)
- Воротар, який скоїв порушення, отримує жовту картку і 11-метровий удар повторюється

Правило 15 – Вкидання м'яча

- Нове формулювання уточнює, що вкидання м'яча здійснюється двома руками

Правило 16 – Удар від воріт

- Якщо воротар забив м'яч у власні ворота, призначається кутовий удар на користь команди суперника
- Суперник, який перебуває в штрафній площі під час виконання удару від воріт, не повинен першим торкатися до м'яча

Правило 17 – Кутовий удар

- Якщо виконавець забив м'яч у власні ворота, призначається кутовий удар на користь команди суперника

IFAB®

Детальна інформація про всі зміни до Правил гри (у послідовності Правил)

Нижче пропонуються основні зміни до Правил гри, що не пов'язані з англійською мовою / фразеологією. До кожної зміни запропоноване старе формулювання (що діє) і нове / змінене формулювання з відповідним поясненням зміни.

Текст, викладений у колонках «старий текст», може бути точним попереднім формулюванням або більш загальним обрисом значення попереднього тексту

Правило 01 – Поле для гри

01.1 Заборонено поєднувати штучну та природню поверхню поля

Старий текст	Новий текст
Матчі можна проводити на природному або штучному покритті, відповідно до регламенту змагань	<u>Поле для гри повинно бути повністю природним або, якщо дозволяє регламент змагань, покриття поля повинно бути повністю штучним, за винятком випадків, коли регламент змагань дозволяє застосувати інтегроване поєднання штучних та природних матеріалів (гібридна система)</u>

Пояснення

Пояснюється, що, з міркувань безпеки, поєднання природного та штучного покриття на полі для гри заборонено. В зонах навколо поля дозволяється застосувати інше покриття, наприклад штучний газон для зони дій асистентів арбітра. Інтегроване поєднання природних та штучних матеріалів дозволяється.

01.2 У регламентах змагань може бути визначена довжина обмежувальних ліній (в межах параметрів Правила 1)

Додатковий текст

В регламентах змагань можуть визначатись довжина лінії воріт та бокової лінії в межах зазначених вище розмірів.

Пояснення

Пояснюється, що організатори змагань мають право визначати довжину бокової лінії і лінії воріт в межах розмірів, зазначених Правилком 1.

01.3 Технічна площа

Пояснення

Інформація про технічну площу видалена з розділу Правил

01.4 Технологія лінії воріт (GTL)

Пояснення

Інформація про технологію лінії воріт (GLT) видалена з Правила 10

01.5 Комерційна реклама на землі

Старий текст

З моменту виходу команд, усякого роду комерційна реклама як реально, так і віртуально, забороняється на полі для гри, на землі в просторі між сітками воріт, або в межах технічної площі, або в межах 1 м (1 ярд) від бокової лінії із зовнішньої сторони поля. ...

Новий текст

З моменту виходу команд і до перерви, а також з моменту повернення після перерви і до закінчення матчу, усякого роду комерційна реклама як реально, так і віртуально, забороняється на полі для гри і на поверхні, в просторі між лінією воріт та сітками воріт, або в межах технічної площі, або в межах 1 м (1 ярд) від обмежувальних ліній зовнішньої сторони поля.

Пояснення

Пояснюється, що обмеження щодо комерційної реклами на полі стосуються простору за лінією воріт, а також бокових ліній.

01.6 Логотипи та емблеми на кутових флагштоках

Старий текст

Упродовж ігрового часу забороняється відтворення логотипів або емблем ФІФА, конфедерацій, асоціацій-членів ФІФА, ліг, клубів або інших юридичних осіб як реально, так і віртуально, на полі для гри, на сітках воріт та в просторі, який вони обмежують, на воротах, флагштоках та полотнищах флапштоків.

Новий текст

Упродовж ігрового часу забороняється відтворення логотипів або емблем ФІФА, конфедерацій, національних футбольних асоціацій, змагань, клубів або інших юридичних осіб як реально, так і віртуально, на полі для гри, на сітках воріт та в просторі, який вони обмежують, на воротах та флагштоках. Зазначені логотипи та емблеми дозволяється розміщати на полотнищах флапштоків.

Пояснення

- Словосполучення **національні футбольні асоціації** заміняє словосполучення **асоціації-члени ФІФА**
- Слово **змагання** заміняє слово **ліги**, оскільки це формулювання не поширюється на кубкові змагання.
- Ці логотипи вже широко застосовуються і дозвіл на їх розміщення на полотнищах флапштоків узгоджується з Правилем 2, яке дозволяє розміщувати їх на м'ячі.

Правило 02 – М'яч

Без змін

Правило 03 – Гравці

03.1 Змінена назви

Стара назва

Кількість гравців

Нова назва

Гравці

Пояснення

Нова назва свідчить про те, що зміст поширюється на запасних гравців, тощо.

03.2 Мінімальна кількість гравців

Старий текст

Не можна починати матч, якщо в одній з команд виявиться менше 7 гравців (...) хоча матч не можна ПОЧИНАТИ, якщо в одній з команд виявиться менше 7 гравців, мінімальна кількість гравців у команді необхідна для ПРОДОВЖЕННЯ матчу, залишається на розсуд асоціацій-членів ФІФА. Проте, на думку Міжнародної ради футбольних асоціацій, не слід продовжувати матч, якщо в одній з команд виявиться менше 7 гравців.

Новий текст

Не можна починати або продовжувати матч, якщо одна з команд має менше 7 гравців.

Пояснення

Рекомендація IFAB щодо мінімальної кількості гравців для продовження матчу стає Правилком. Це узгоджується з мінімальною кількістю гравців, необхідно, щоб можна було почати матч.

03.3 Поновлення гри запасними гравцями

Старий текст

Запасний гравець, який не завершив процедуру заміни, виходячи на поле для гри, не може поновити гру, виконуючи укидання м'яча з-за бокової лінії або кутовий удар.

Новий текст

Запасним гравцям дозволяється поновлювати гру, але спочатку потрібно вийти на поле.

Пояснення

Пояснюється, що запасний гравець, який виходить на поле, може поновити гру будь-яким способом, в тому числі кутовим ударом або вкиданням м'яча з-за бокової лінії; дехто неправильно трактував «старе» формулювання як потребу поновити гру, перш ніж запасний гравець зможе це зробити.

03.4 Заявлений запасний гравець починає гру замість заявленого гравця

Старий текст

Якщо заявлений запасний гравець виходить на поле замість заявленого гравця основного складу на початку матчу, але арбітр не поінформований про цю заміну:

- арбітр дозволяє заявленому запасному гравцю продовжувати матч (...)

Новий текст

Якщо заявлений запасний гравець починає гру замість заявленого гравця на початку матчу, але арбітр не поінформований про цю заміну:

- арбітр дозволяє заявленому запасному гравцю продовжувати матч (...)

Пояснення

Рекомендація IFAB щодо мінімальної кількості гравців для продовження матчу стає Правилем. Це узгоджується з мінімальною кількістю гравців, необхідною, щоб можна було почати матч.

03.5 Стороння особа на полі для гри – статус вилученого з поля гравця

Старий текст

Будь-яка особа, не зазначена в формулярі рапорту арбітра «склади команд» в якості гравця основного складу, запасного гравця або офіційної особи команди, вважається сторонньою особою, як і вилучений з поля гравець.

Новий текст

Будь-яка особа, не зазначена у рапорті арбітра «склади команд» в якості гравця, запасного гравця або офіційного представника команди, вважається сторонньою особою.

Пояснення

Здається більш логічним ставитися до вилученого з поля гравця, як до запасного гравця, щоб покарати штрафним/вільним ударом гравця, який повертається на поле (був вилучений з поля).

03.6 Порушення, скоєні запасними гравцями та офіційними представниками команди

Старий текст

Якщо запасний або замінений гравець виходить на поле без дозволу арбітра:

- якщо арбітр зупинив гру, вона поновлюється вільним ударом (...)

Новий текст

Якщо гру зупинено і арбітр зафіксував втручання з боку:

- офіційного представника команди, запасного, заміненого або вилученого з поля гравця, гра поновлюється штрафним або 11-метровим ударом

Якщо офіційна особа команди виходить на поле:

- якщо арбітр зупиняє гру, він повинен поновити її «спірним м'ячем» (...)

Пояснення

Все більш серйозною стає проблема, коли запасні гравці/офіційні представники команди вибігають на поле, втручаючись у гру або заважаючи супернику, наприклад, перешкоджають очевидній можливості забити м'яч. Це очевидна «несправедливість» і призначений штрафний удар (або 11-метровий удар, якщо це відбувається у власній штрафній площі) є більш адекватним покаранням.

03.7 Вилучений з поля гравець до або після початку гри

Додатковий текст

Вилучений з поля гравець

- до надання арбітру заповненого листа рапорту арбітра «склади команд» не може бути заявлений в будь-якій якості
- після надання листа рапорту арбітра «склади команд» до початку матчу, може бути замінений заявленим запасним гравцем (якого не дозволяється замінити)
- після початку гри не дозволяється бути заміненим

Пояснення

Пояснюється, чи дозволяється заміна вилученого з поля гравця.

03.8 Вплив дії запасного гравця/офіційного представника команди/ сторонньої особи дотиком до м'яча, що летить у ворота

Старий текст

В ситуаціях, описаних вище в пункті 3.6, арбітр повинен зупинити гру, якщо «незвана особа» втручається у гру або торкається м'яча. Якщо стороння особа вибігає на поле:

- арбітр повинен зупинити гру (хоча не негайно, якщо стороння особа не перешкоджає грі)

Новий текст

Якщо м'яч летить у ворота і втручання не заважає захиснику зіграти в м'яч, арбітр зараховує гол, якщо він влучає у ворота (навіть якщо відбувся контакт з м'ячем), за виключенням тих випадків, коли м'яч потрапляє у ворота команди суперника.

Пояснення

Ця зміна «чесної гри» означає, що арбітр може застосувати «принцип переваги», щоб можна було зарахувати гол у разі невдалої спроби зупинити м'яч, (див. 3.9)

03.9 М'яч, забитий за присутності зайвої особи на полі

Старий текст

Якщо після взяття воріт, арбітр зрозуміє до поновлення гри, що на полі була присутня стороння особа, коли м'яч був забитий:

- арбітр не повинен фіксувати це взяття воріт, якщо:
  - > сторонньою особою була стороння людина, яка втручалася у гру
  - > стороння особа була гравцем, запасним гравцем, заміненним гравцем, вилученим з поля гравцем або офіційною особою команди, яка забила м'яч

Новий текст

Якщо після зарахування голу, арбітр зрозуміє до поновлення гри, що на полі була присутня зайва особа (особи), коли м'яч був забитий:

- арбітр не повинен зараховувати гол, якщо зайва особа була:
  - > гравцем, запасним гравцем, заміненним гравцем, вилученим з поля гравцем або офіційним представником команди, яка забила м'яч
  - > стороння особа, яка втрутилась в гру, за виключенням тих випадків, якщо тільки м'яч було забито за умов, що зазначені вище у розділі «зайві особи на полі для гри»

Гра поновлюється ударом від воріт або кутовим ударом.

Якщо після зарахування голу, і після поновлення гри арбітр зрозуміє, що на полі була присутня зайва особа, гол було зараховано, він не може бути скасованим. Якщо зайва особа продовжує перебувати на полі, арбітр повинен:

- зупинити гру
- вимагати вилучення з поля зайвої особи
- поновити гру «спірним м'ячем» або вільним ударом, в залежності від обставин

Арбітр повинен повідомити про інцидент у рапорті до відповідних органів.

Пояснення

- Включає принцип, який описується в п. 3.8 (викладеному вище)
- Пояснюється, як поновити гру, якщо відбулося зарахування голу за присутності зайвої особи на полі і гру не було поновлено.
- Пояснюється, що якщо відбулося зарахування голу за присутності зайвої особи на полі і було поновлення гри, арбітр має дозволити продовження гри; арбітр не може скасувати гол або «зневольовати» проміжок часу між взяттям воріт і виявленням зайвої особи на полі.

03.10 Посилання на капітана команди (з Правила 12)

Додатковий текст

У капітана команди немає спеціального статусу або привілеїв, але є ступінь відповідальності за поведінку команди.

Пояснення

Здається більш логічним включити це формулювання до Правила 3, ніж до Правила 12.

Правило 04 – Екіпування гравців

04.1 Стрічка/матеріал для підтримки гетер

Старий текст

До комплект у обов'язкової екіпуванні гравця входить (...)

- гетри – якщо стрічка або подібний матеріал накладається зверху, він має бути такого самого кольору, як і та частина гетрів, на яку його накладають

Новий текст

- гетри – стрічка або подібний будь-який матеріал, що накладається або одягається зверху, повинен бути такого самого кольору, як і та частина гетрів, на яку його накладають або яку він перекриває

Пояснення

Пояснюється, що відмінний від стрічки матеріал має бути такого самого кольору, як і гетри, на які його одягають, бо деякі гравці користуються безбортними шарпетками (або чимось подібним) кольору, відмінного від кольору гетрів.

04.2 Загублена бутса або щиток

Старий текст

Якщо гравець випадково загубив свою бутсу і негайно зробив передачу та/або забив м'яч, (...) (...) фіксується взяття воріт.

Новий текст

Гравець, який випадково загубив свою бутсу або щиток, повинен якнайшвидше привести до належного вигляду свою екіпіровку і не пізніше наступного разу, коли м'яч вийде з гри; якщо, до цього, гравець виконав передачу та/або забив м'яч, гол зараховується.

Пояснення

Визначено більш зрозуміло, що бутсу треба швидко надіти і не пізніше наступного разу, коли м'яч вийде з гри. Вважається логічним щоб застосувати цей принцип і до щитка.

04.3 Колір білизни

Старий текст

Комплект основної обов'язкової екіпіровки гравця складається з таких окремих предметів:

- ігрова футболка або сорочка з рукавами – у випадку білизни, колір рукава має бути подібним до основного кольору ігрової футболки або
- шорти – у випадку підтрусників або рейтузів, їх колір має бути подібним до основного кольору шортів.

Новий текст

Комплект основної обов'язкової екіпіровки гравця складається з таких окремих предметів:

- футболка з рукавами
- шорти

Колір майок має бути однаковим з основним кольором рукава футболки; колір підтрусників / рейтузів має бути однаковим з основним кольором шортів або нижньої частини шортів (облямівки) – у гравців однієї команди колір майок та підтрусників/рейтузів повинен бути однаковим.

Пояснення

- Слово **білизна** замінюється словом **майки**.
- Тепер виготовляються шорти з іншим кольором нижньої частини (облямівки). Зміна до Правила дозволяє вибирати підтрусники / однакового кольору з шортами або «облямівкою», але вони повинні бути однакового кольору у всіх гравців команди.

04.4 Кепки**Старий текст**

Дозволяється безпечно захисне обладнання (...), як, наприклад, спортивні окуляри

Новий текст

Дозволяється безпечно захисне обладнання (...), як, наприклад, кепки воротарів і спортивні окуляри.

Пояснення

Додається посилання на кепки воротарів, оскільки дозволяється ними користуватися в межах Правил.

04.5 Електронний зв'язок з гравцями (в тому числі, запасними гравцями)**Старий текст**

Забороняється електронний зв'язок у будь-якій формі між гравцями та/або технічним персоналом.

Новий текст

Забороняється електронний зв'язок у будь-якій формі між гравцями (в тому числі, запасними гравцями/заміненими гравцями) та/або технічним персоналом.

Пояснення

Пояснюється, що електронний зв'язок з запасними гравцями заборонений.

04.6 Повернення гравця після заміни/приведення екіпіровки до належного вигляду**Старий текст**

У випадку будь-якого порушення цього Правила (...):

- будь-який гравець, якому потрібно залишити поле, щоб привести до належного вигляду свою екіпіровку, не повинен повертатися без дозволу арбітра
- арбітр перевіряє належний вигляд екіпіровки гравця, перш ніж дозволити йому повернутися на поле
- гравець отримує дозвіл повернутися на поле, тільки коли м'яч виходить з гри

Новий текст

Якщо гравець залишає поле, щоб привести до належного вигляду або поміняти свою екіпіровку:

- офіційна особа матчу повинна перевірити екіпіровку, перш ніж гравець отримає дозвіл повернутися на поле
- гравець може повернутися на поле тільки з дозволу арбітра (який може отримати під час гри).

Пояснення

Правило було невиясненим щодо ситуації, чи можливо гравцю, який вибирає варіант залишити поле (наприклад, щоб помінати бутси), повернутися під час гри. Нове формулювання дозволяє четвертому арбітру / асистенту арбітра перевірити екіпіровку і, не зважаючи на причину залишити поле, ставлення до гравця буде таке саме, як і в ситуації повернення після травми. Це буде краще для гри і зменшує конфліктність/роздратування.

Правило 05 –Арбітр

05.1 Рішення арбітра – думка та розсуд

Додатковий текст

Арбітр повинен приймати рішення в силу своїх можливостей відповідно до Правил гри та «духу гри» на підставі власної думки, маючи право діяти на власний розсуд в межах Правил гри.

Пояснення

В усіх Правилах робиться посилання на «думку арбітра» та «на розсуд арбітра», щоб це формулювання усунуло необхідність постійно вживати словосполучення «на думку/на розсуд». Зараз у Правилах з'являється поняття «дух гри».

05.2 Рішення арбітра – коли рішення не можна змінити

Старий текст

Арбітр може змінити рішення, тільки зрозумівши, що воно помилкове або, на його розсуд, за порадою асистента арбітра або четвертого арбітра, за умови, що він не поновив гру або завершив матч.

Новий текст

Арбітр не може змінити рішення, зрозумівши, що воно помилкове, або за порадою іншої офіційної особи матчу, якщо гру було поновлено або арбітр подав сигнал про закінчення першого або другого тайму (включаючи тайми додаткового часу) та залишив поле для гри або завершив матч.

Пояснення

Пояснюється, що якщо арбітр сигналізує про закінчення тайму і залишає поле, рішення не можна змінити, навіть якщо інформація потім розкриється, наприклад, під час перерви між таймами.

05.3 Декілька порушень, скоєних одночасно**Старий текст**

- карає за більш серйозне порушення, коли гравцем (або гравцями однієї команди) скоєно одночасно більше одного порушення
- Порушення, скоєні гравцями різних команд: арбітр повинен зупинити гру і поновити її «спірним м'ячем».

Новий текст

- карає за більш серйозне порушення, з точки зору санкції, поновлення, фізичного або тактичного впливу, коли одночасно скоєно більше одного порушення.

Пояснення

Не має значення, чи це один або декілька гравців, або з якої команди (команд), бо найбільш серйозне порушення повинно бути покарано. Така ж сама зміна включена до Правила 14.

05.4 Право застосувати дисциплінарні санкції, починаючи з інспектування поля до початку матчу (див. п. 12.8)**Старий текст**

Арбітр має право застосувати дисциплінарні заходи з моменту виходу на поле і до виходу з поля після фінального свистка.

Новий текст

- має право застосувати дисциплінарні санкції з моменту виходу на поле з метою проведення інспектування поля до початку матчу і до виходу з поля після завершення матчу (включаючи виконання серії 11-метрових ударів). Якщо до виходу на поле перед початком матчу, гравець скоїв порушення, яке заслуговує на вилучення з поля, арбітр має право заборонити порушнику брати участь у матчі (див. Правило 3.6); арбітр повинен повідомити у рапорті арбітра про будь-яку іншу неналежну поведінку.

Пояснення

Нове формулювання точно встановлює, коли починаються повноваження арбітра. Формулювання чинного Правила 12 пов'язано з ситуацією, коли, за відсутності розминки до початку матчу, команди не виходили на поле разом, тощо... Здається логічним, що, якщо, наприклад, двоє гравців побилися у тунелі або під час розминки до початку матчу, їм не можна дозволити грати, бо це буде небезпечно для контролю матчу і погано для іміджу футболу.

Під час інспектування поля для гри, арбітр може вносити зміни щодо розмітки і т.п., тому здається логічним, що з цього починаються повноваження арбітра «вилучати» гравця. Арбітр повинен повідомити у рапорті арбітра про порушення, які не заслуговують на вилучення з поля, тому не може пред'являти жовті картки до початку матчу або переносити їх дію на матч (Див. також п. 12.8).

05.5 Право пред'явити жовту або червону картку

Старий текст

Арбітр має право пред'явити жовту або червону картку під час перерви між таймами та після завершення матчу, а також під час гри у додатковий час і виконання серії ударів з 11-метрової позначки, тому що цей час залишається під юрисдикцією арбітра

Новий текст

• має право пред'явити жовту або червону картку з моменту виходу на поле до початку матчу і до завершення матчу, включаючи перерву між таймами, гру у додатковий час і виконання ударів з 11-метрової позначки.

Пояснення

Пояснюється (в світлі п. 5.4), що арбітр може застосувати червоні та жовті картки тільки з моменту виходу на поле на початку матчу.

05.6 Можливість швидкої оцінки/надання допомоги гравцю на полі після порушення з травмуванням, за яке карають жовтою/червоною картою

Старий текст

Арбітр ... ..зупиняє матч, якщо, на його погляд, гравець отримав серйозну травму, і забезпечує швидку евакуацію гравця з поля. Травмованому гравцю не можна надавати медичну допомогу на полі і можна повернутися тільки після поновлення матчу (...)

Винятки до цієї вимоги залишити поле бувають тільки, коли

- воротар отримує травму
-

- відбулося зіткнення воротаря і гравця, які потребують негайної допомоги
- відбулося зіткнення двох гравців однієї команди, які потребують негайної допомоги
- отримання серйозної травми

Додатковий текст

- гравець отримав травму в результаті фізичного порушення, за яке суперник отримує попередження або вилучення з поля (наприклад, безрозсудливе або з серйозне ігрове порушення), якщо швидко оцінюється/надається допомога

Пояснення

Часто спостерігається така нечесна ситуація, коли гравець отримує травму в результаті серйозного порушення і вибігає тренер/лікар, гравець змушений залишити поле, даючи команді порушника чисельну перевагу (див. Практичні рекомендації).

05.7 Вплив сторонньої особи, яка торкнулася м'яча, спрямованого у ворота

Старий текст

Зайвий м'яч, інший предмет або тварина потрапляє на поле під час матчу, арбітр повинен:

- зупинити гру, тільки у випадку виникнення перешкод для гри. Гра поновлюється «спірним м'ячем»

Новий текст

зайвий м'яч, інший предмет або тварина потрапляє на поле під час матчу, арбітр повинен:

- зупинити гру (та поновити «спірним м'ячем») тільки якщо це впливає на гру шляхом втручання в неї, за виключенням тих випадків, коли м'яч летить у ворота і таке втручання не заважає захиснику зіграти в м'яч, гол зараховується, якщо м'яч потрапляє у ворота (навіть якщо стався контакт із м'ячем), за виключенням тих випадків, якщо м'яч потрапляє у ворота команди суперника.

Пояснення

Це забезпечує сумісність Правил 5 зі зміною до Правил 3 (див. п. 3.8)

Додатковий текст

Основні елементи екіпіровки

- Свисток (свистки)
- Годинник (годинники)
- Червоні та жовті картки
- Блокнот (або інший засіб для обліку матчу)

Інші елементи екіпіровки

Арбітрам може бути дозволено користуватися:

- засобами зв'язку з іншими офіційними особами матчу – прапорці з зумером/коротким аудіо сигналом гарнітура, тощо
  - системами електронної дії та спостереження або іншим обладнанням
- Арбітрам та іншим офіційним особам матчу заборонено одягати будь-які ювелірні вироби або користуватися будь-якими іншими електронними пристроями.

Пояснення

Видалено з Правил 4; формулювання уточнює, якими пристроями користується або може користуватися офіційна особа матчу.

Правило 06 –Інші офіційні особи матчу

06.1 Змінена назва

Стара назва	Нова назва
Асистент арбітра	Інші офіційні особи матчу

Пояснення

Тепер до цього Правил включено обов'язки всіх інших офіційних осіб матчу (асистентів арбітра, четвертого арбітра, додаткових асистентів арбітра та резервного асистента арбітра).

06.2 Повноваження арбітра щодо інших офіційних осіб матчу

Додатковий текст

Офіційні особи матчу діють під керівництвом арбітра

Пояснення

Підкреслюється провідна роль арбітра

06.3 Надання допомоги арбітру іншими офіційними особами матчу**Додатковий текст**

Офіційні особи матчу допомагають арбітру інспектувати поле для гри, м'ячі та екіпіровку гравців (в тому числі, коли проблеми були усунені) та робити нотатки щодо часу, зарахування голу, неналежну поведінку, тощо (...).

Пояснення

Попереднє формулювання Правила щодо звичайної допомоги арбітру ухильється від повторення у параграфах щодо кожної офіційної особи матчу

06.4 Процедура, якщо офіційна особа не в змозі виконувати свої функції**Старий текст**

До початку змагання, організатор чітко визначає порядок заміни арбітра, який виявиться не в змозі виконувати свої функції, чи четвертий арбітр заміняє арбітра або чи старший асистент арбітра або старший додатковий асистент арбітра, а четвертий арбітр виконує функції асистента арбітра

Новий текст

В регламенті змагань має бути чітко зазначено, хто замінить офіційну особу матчу, яка не в змозі почати або далі виконувати свої обов'язки, та будь-які пов'язані з цим зміни. Зокрема, має бути зрозумілим, чи повинен четвертий арбітр або старший асистент арбітра або старший додатковий асистент арбітра замінити арбітра, якщо той не в змозі почати або далі виконувати свої обов'язки

Пояснення

Спрощене формулювання не вимагає повторювати кожний сценарій.

06.5 Обов'язки четвертого арбітра**Додатковий текст**

Четвертий арбітр (...) постійно допомагає арбітру:

- перевіряти екіпіровку гравця/запасного гравця (...)
- повідомляти про мінімальну компенсацію втраченого часу, яку призначає арбітр в кінці кожного тайму (включаючи гру в додатковий час).

Пояснення

Додаються завдання, які зазвичай виконуються четвертими арбітрами

Правило 07 – Тривалість матчу

07.1 Додатковий час

Додатковий текст

В кожному таймі арбітр компенсує весь час, втрачений з таких причин:

- оцінка ступеня травми та/або евакуація травмованих гравців з поля для гри (...)
- зупинки гри, щоб попити, або з інших причин медичного характеру, передбачених у регламенті змагань

Пояснення

Додаються підстави для компенсації втраченого часу. Зокрема, додаються «перерви для пиття» з метою стати дійсними в межах цих Правил.

Правило 08 – Початок та поновлення гри

08.1 Додаються посилання для всіх арбітрів

Додатковий текст

Штрафні або вільні удари, 11-метрові удари, викидання м'яча з-за бокової лінії, удари від воріт та кутові удари є іншими способами поновлення гри (див. Правила 13 - 17)

Пояснення

Нелогічно (особливо для тих, хто не є арбітрами), що до Правила щодо поновлення гри включені тільки початковий удар і спірний м'яч, тому було додане посилання на інші способи поновлення гри.

08.2 Порушення, коли м'яч не у грі

Додатковий текст

Якщо порушення було скоєне, коли м'яч не у грі, це не впливає на спосіб поновлення гри.

Пояснення

Пояснюється, що поновлення гри не змінюється в залежності від порушення, скоєного коли м'яч не у грі, наприклад, затримка суперника до виконання кутового удару; агресивна поведінка після призначення штрафного/вільного удару, тощо.

08.3 У випадку поновлення гри м'яч має очевидно рухатись; удар ногою можна виконати у будь-якому напрямку

Старий текст

Вважається, що м'яч увійшов у гру в той момент, коли, після удару ногою, він зрушився з місця вперед

Новий текст

М'яч у грі, коли, після удару ногою, він очевидно рухається.

Пояснення

Відсутність вимоги, щоб м'яч увійшов у гру в той момент, коли, після удару ногою, він зрушився з місця вперед, означає, що атакуючому гравцю не потрібно перебувати на половині поля суперника (що заборонено) для прийому передачі. Як і відповідно до інших Правил, м'яч має очевидно рухатись, щоб припинити практику, коли гравець тільки торкається м'яча, а потім нечесно удає, що удару ногою не було.

08.4 Місце кидання «спірного м'яча»

Додатковий текст

Арбітр кидає «спірний м'яч» в тому місці, де він перебував в момент зупинки гри, якщо тільки гра не була зупинена в площі воріт. У такому випадку арбітр кидає «спірний м'яч» на лінії площі воріт, яка паралельна лінії воріт у точці, найближчій до місця перебування м'яча в момент зупинки гри.

Пояснення

В цьому випадку зрозуміле висловлювання усуває багато інших варіантів, очевидних з чинних Правил.

08.5 Арбітр не може визначити учасників розігрування «спірного м'яча»

Старий текст

Арбітр не може визначити, хто може або не може брати участь у розігруванні «спірного м'яча».

Новий текст

Будь-яка кількість гравців може брати участь у розігруванні «спірного м'яча» (в тому числі, воротарі); арбітр не може визначити, хто може брати участь у розігруванні «спірного м'яча» або його результат.

Пояснення

Пояснюється, що арбітри не повинні «регулювати» ситуації розігрування «спірного м'яча».

08.6 «Спірний м'яч», забитий безпосередньо у ворота

Старий текст

Якщо м'яч потрапляє безпосередньо (...) у ворота (...).

Новий текст

Якщо «спірний м'яч» потрапляє у ворота, не торкаючись, щонайменше, двох гравців (...).

Пояснення

Заміна слова «безпосередньо» словосполученням «не торкаючись, щонайменше, двох гравців» більш зрозуміла і відповідає формулюваннями інших Правил.

Правило 09 – М'яч у грі та не у грі

09.1 М'яч відскочив від офіційної особи матчу

Старий текст

Весь інший час вважається, що м'яч перебуває у грі, навіть коли:

- відскакує від стійки воріт, поперечини або кутового флагштоку і залишається в межах поля
- потрапляє в арбітра або асистента арбітра, коли вони перебувають на полі

Новий текст

Вважається, що м'яч весь час знаходиться у грі, навіть коли: потрапляє в офіційну особу матчу, стійку воріт, поперечину або кутовий флагшток та залишається в межах поля.

Пояснення

Заміна підтверджує, що м'яч і далі перебуває у грі, якщо потрапляє в офіційну особу матчу, яка не перебуває на полі (асистент арбітра, додатковий асистент арбітра), і м'яч не перетинає повністю обмежувальну лінію

Правило 10 – Визначення результату матчу

10.1 Зміна назви

Стара назва

Спосіб визначення зарахування голу

Нова назва

Визначення результату матчу

Пояснення

До цього Правила тепер включено серію 11-метрових ударів, забиті на виїзді м'ячі, тощо.

10.2.1 Вибір воріт для виконання ударів з 11-метрової позначки**Старий текст**

Арбітр вибирає ворота для виконання серії ударів з 11-метрової позначки. Штрафну площу, в якій виконується серія ударів з 11-метрової позначки, можна поміняти, тільки якщо ворота або стан поверхні поля стають непридатними.

Новий текст

За виключенням існування інших обставин (наприклад, стан поверхні поля для гри, безпека, тощо), арбітр застосовує жереб для визначення воріт, які будуть використані для виконання ударів. Таке рішення може бути зміненим тільки з міркувань безпеки або якщо ворота або поверхня поля стає непридатною

Пояснення

Арбітри вважають складним прийняття рішення щодо вибору воріт, коли за одними воротами перебувають вболівальники команди господарів, а за протилежними перебувають вболівальники команди гостей. За умови нехтування перешкодами (безпека, стан поверхні поля, тощо...), найсправедливішим способом буде проведення жереба із застосуванням монети

10.2.2 Гравці, які мають право (включаючи тимчасово відсутніх на полі)**Старий текст**

За винятком вищезазначеного випадку, тільки гравці, присутні на полі на момент завершення матчу, включаючи додатковий час, якщо призначений, мають право виконувати удари з 11-метрової позначки

Новий текст

За винятком запасного гравця, який замінює травмованого воротаря, тільки гравці, присутні або тимчасово відсутні на полі (травма, приведення екіпіровки до належного вигляду, тощо...) на момент завершення матчу, мають право виконувати 11-метрові удари

Пояснення

Уточнюється, що гравець, тимчасово відсутній на полі (травма, приведення екіпіровки до належного вигляду, тощо...) може брати участь у виконанні 11-метрових ударів, як і запасний гравець, який замінює травмованого воротаря.

10.2.3 Визначення гравців і послідовність виконання ними 11-метрових ударів**Старий текст**

Кожна команда відповідає за вибір гравців з числа присутніх на полі на момент завершення матчу і послідовність виконання ними ударів з 11-метрової позначки

Новий текст

Кожна команда відповідає за визначення послідовності виконання 11-метрових ударів визначеними гравцями. Арбітра не інформують про таку послідовність

Пояснення

Пояснюється, що не варто повідомляти арбітру прізвища гравців та/або послідовність виконання ними 11-метрових ударів (іноді задаються питання з помилками щодо прізвищ і зупиняється внесення змін до послідовності виконання 11-метрових ударів)

10.2.4 Однакова кількість гравців

Старий текст

Якщо, на момент завершення матчу і перед початком виконання серії ударів з 11-метрової позначки, в одній з команд виявиться більше гравців, ніж у суперника, кількість гравців цієї команди потрібно скоротити до кількості гравців у команді суперника. Капітан команди повинен повідомити арбітру прізвище і номер кожного видаленого гравця. Якщо гравець буде травмований або вилучений під час виконання серії ударів з 11-метрової позначки і в команді буде на одного гравця менше, арбітр не повинен скорочувати кількість гравців команди суперника, які виконують удари з 11-метрової позначки. Однакова кількість гравців у командах потрібна тільки на початку виконання серії ударів з 11-метрової позначки.

Новий текст

Якщо на момент завершення матчу та до або під час виконання ударів в одній команді виявиться більше гравців, ніж у суперника, кількість гравців цієї команди потрібно скоротити до кількості гравців у команді суперника. Арбітр повинен бути поінформований щодо прізвища та номера кожного відстороненого гравця.

Пояснення

Тут застосовується принцип «чесної гри» на початку виконання серії 11-метрових ударів, тобто одна з команд не повинна мати вигоду з меншої кількості гравців, які виконують 11-метрові удари, ніж команда суперника, бо це означало б, що «найкращий» виконавець пенальті виконує другий удар проти останнього/найгіршого виконавця пенальті з команди суперника.

10.2.5 Воротар, який не в змозі далі виконувати свої функції**Старий текст**

Воротаря, травмованого під час виконання ударів з 11-метрової позначки, який не в змозі далі виконувати свої функції, можна замінити заявленим запасним гравцем, за умови, що його команда якого не використала максимально дозволена кількість замінів, дозволену регламентом змагань.

Новий текст

Воротаря, який не в змозі далі виконувати свої функції до або під час виконання 11-метрових ударів, і команда якого не використала максимально дозволена кількість замінів, дозволяється замінити заявленим запасним гравцем або відстороненим гравцем, щоб зрівняти кількість гравців у командах. Цей воротар більше не виконує свої функції і не має права виконувати 11-метрові удари

Пояснення

Пояснюється, що в будь-який момент воротаря можна замінити запасним гравцем (або відстороненим гравцем, щоб зрівняти кількість гравців у командах), але цей воротар не має права виконувати 11-метрові удари.

10.2.6 Коли удар вважається завершеним (див. п. 14.3)**Додатковий текст**

Удар вважається завершеним, коли м'яч зупиняється, виходить з гри або арбітр зупиняє гру за будь-яке порушення Правил.

Пояснення

Пропонується уточнення, коли арбітр повинен вирішити, що удар завершений (див. п. 14.3).

10.2.7 Послідовність виконання ударів з 11-метрової позначки**Додатковий текст**

- Кожний удар виконується іншим гравцем і всі заявлені гравці мають виконати по одному удару, перш ніж будь-який гравець зможе виконати другий удар
- Зазначений вище принцип стосується будь-якої подальшої послідовності ударів, але команда може змінити послідовність гравців, які виконують удари

Пояснення

Пропонується уточнення, що всі гравці команди повинні виконати однакову кількість ударів, перш ніж гравець зможе виконати ще один удар; послідовність виконання нової «серії» 11-метрових ударів може змінюватися.

10.2.8 Гравець, який залишає поле для гри

Додатковий текст

Удари з 11-метрової позначки не затримуються, якщо гравець залишає поле. Якщо гравець вчасно не повернеться, право на удар буде «втрачено» (удар буде скасований).

Пояснення

Пропонується уточнення, що арбітр не повинен затримувати виконання 11-метрових ударів, якщо гравець залишає поле для гри. Якщо гравець вчасно не повернеться, удар буде скасований. Важливо припинити таку потенційно нечесну поведінку (інструкції тренера, навмисна затримка, фіксування результату матчу, тощо).

Правило 11 – Положення «поза грою»

11.1 Значення середньої лінії

Старий текст

Гравець не перебуває в положенні «поза грою», якщо:

- знаходиться на своїй половині поля або (...).

Новий текст

Гравець перебуває в положенні «поза грою», якщо:

- будь-яка частина його голови, тіла або ніг перебуває на половині поля суперника (за винятком середньої лінії)

Пояснення

Пропонується уточнення, що середня лінія «нейтральна» для положення «поза грою», тобто частина тіла гравця повинна перебувати на половині поля суперника, щоб він перебував у положенні «поза грою».

11.2 Значення рук гравців

Додатковий текст

Гравець перебуває в положенні «поза грою», якщо:

- будь-яка частина його голови, тіла або ніг перебуває ближче до лінії воріт суперника, ніж м'яч та передостанній гравець команди суперника. Руки всіх гравців, в тому числі воротарів, до уваги не беруться.

Пояснення

Пропонується уточнення, що руки захисників, гравців атакуючої команди і воротарів не беруться до уваги, коли визначається положення «поза грою».

11.3 Порушення немає під час перебування в положенні «поза грою» в той момент, коли м'яч знаходиться у грі

Старий текст

Гравець, який перебуває в положенні «поза грою» в той момент, коли м'яч знаходиться у грі або до нього доторкнувся партнер по команді, карається тільки за активне втручання у гру, на думку арбітра...

Новий текст

Гравець, який перебуває в положенні «поза грою» в момент удару або торкання м'яча з боку партнера по команді, карається тільки за участь в активній грі

Пояснення

Пропонується уточнення, що положення («поза грою») гравця визначається в той момент, коли м'яч знаходиться у грі. Порушення відбувається після того, як м'яч опинився у грі, наприклад гравець, який, перебуваючи у положенні «поза грою», забив м'яч, відбитий воротарем, скоїв порушення після того, як м'яч опинився у грі.

11.4 Порушення після того, як м'яч відскочив або був відбитий

Старий текст

отримує перевагу в цьому положенні діями з м'ячем, коли м'яч

- відскочив або зрикошетив від стійки, поперечини воріт або від суперника
- (...) навмисно відбитий суперником

Новий текст

отримує вигоду втручаючись в дії суперника або грає м'ячем, коли останній:

- відскочив або зрикошетив від стійки, поперечини воріт або від суперника був свідомо відбитий суперником

Пояснення

Пропонується уточнення, що «перешкоджання супернику» після того як м'яч відскочив, зрикошетив або був відбитий суперником, вважається порушенням під час перебування у положенні «поза грою».

11.5 Місце виконання вільного удару

Старий текст

с. 36 У випадку порушення у положенні «поза грою», арбітр призначає вільний удар на користь команди суперника, який виконується з місця, де сталося порушення;

Новий текст

У випадку порушення положення «поза грою», арбітр призначає вільний удар з того місця, де відбулося порушення, включаючи, власну половину поля гравця.

с. 111 Коли сталося порушення у положенні «поза грою», арбітр призначає вільний удар, який виконується з місця, де перебував гравець під час отримання останньої передачі від одного з партнерів по команді

Пояснення

Правило і інтерпретація були несумісними. Згідно усіх Правил, загальним принципом є призначення штрафного/вільного удару з того місця, де сталося порушення, тому це зараз застосовується у положеннях «поза грою». Вільний удар може бути призначений на половині поля команди гравця, якщо він переходить з **положення** «поза грою» на половині поля суперників, щоб скоїти **порушення** в положенні «поза грою» на половину поля своєї команди

11.6 Гравець команди, яка захищається, поза межами поля

Старий текст

Якщо гравець команди, що захищається, залишає поле без дозволу арбітра, вважається, що він перебуває на лінії своїх воріт або на боковій лінії, щоб опинитися в положенні «поза грою» до наступної зупинки гри. Якщо гравець навмисно залишив поле, арбітр має попередити його в наступний момент, коли м'яч вийде з гри.

Новий текст

Гравець команди, що захищається, який залишив поле без дозволу арбітра, вважається таким, що перебуває з метою, яка пов'язана із «поза грою», на лінії воріт або на боковій лінії до наступної зупинки гри або доки команда, що захищається, не спрямує м'яч у напрямку до середньої лінії і він не вийде за межі штрафної площі цієї команди. Якщо гравець навмисно залишив поле, він має бути попередженим в наступний момент, коли м'яч вийде з гри.

Пояснення

Несправедливо, коли травмований гравець за межами поля команди, яка захищається, грає з будь-яким присутнім на полі партнером, до зупинки гри. Нова форма вислову визначає закінчення фази гри, коли гравець команди, яка захищається, більше не вважається присутнім на полі з причин в визначення положення «поза грою».

11.7 Гравець атакуючої команди поза межами поля

Старий текст

Саме по собі не вважається порушенням, якщо гравець, який, перебуваючи в положенні «поза грою», залишає поле, щоб показати арбітру, що не бере активну участь у грі. Проте, якщо, на думку арбітра, цей гравець залишив поле з тактичних міркувань і отримав нечесну перевагу, повертаючись на поле, йому треба зробити попередження за неспортивну поведінку. Для повернення на поле, гравцю потрібен дозвіл арбітра.

Новий текст

Гравець атакуючої команди може вийти або перебувати поза межами поля, щоб не брати участі у активній грі. Якщо гравець повертається на поле з лінії воріт та бере участь у грі до наступної зупинки гри або якщо команда, що захищається, спрямувала м'яч у напрямку до середньої лінії і він вийшов за межі штрафної площі цієї команди, то слід вважати, що такий гравець перебуває на лінії воріт з метою, що пов'язана із «поза грою».

Пояснення

Пропонується уточнення, як ставитись до гравця атакуючої команди, який залишає поле або перебуває поза його межами, а потім повертається.

11.8 Гравець атакуючої команди у воротах

Старий текст

Якщо гравець атакуючої команди непорушно стоїть між стійками воріт та в площі воріт, коли м'яч проходить у ворота, взяття воріт має бути зафіксовано. Проте, якщо (...) (...) атакуючий гравець відволікає суперника, взяття воріт не зараховується, гравець має бути попереджений за неспортивну поведінку і гра поновлюється «спірим м'ячем» (...).

Новий текст

Якщо гравець атакуючої команди стоїть нерухомо між стійками воріт і в глибині воріт в той час, коли м'яч перетинає лінію воріт, гол повинен бути зарахованим, за виключенням випадків, коли гравець порушує Правило положення «поза грою» або Правило 12, при цьому гра поновлюється вільним або штрафним ударом.

Пояснення

Узгоджується із зміненим формулюванням положення «поза грою» (тобто видалення слова «відволікає») та можливістю покарання порушень за межами поля штрафним/вільним ударом, коли м'яч у грі.

Правило 12 – Порушення та неналежна поведінка

12.1 Порушення, коли м'яч не у грі.

Додатковий текст

Штрафний та вільний удари, а також 11-метрові удари можуть бути призначені тільки у випадку порушення та неналежної поведінки, коли м'яч у грі.

Пояснення

Остаточне висловлювання (з розділу інтерпретацій), що м'яч повинен бути у грі, коли за неналежну поведінку призначаються покарання штрафним/вільним або 11-метровим ударом.

12.2 Штрафний удар – додається «єдиноборства»

Старий текст

Штрафний удар призначається за будь-яке з наступних семи порушень щодо суперника, скоєне гравцем, на думку арбітра, через недбалість, нерозсудливість або із застосуванням надмірної сили

- підкат проти суперника

Новий текст

Штрафний удар призначається за будь-яке з наступних порушень щодо суперника, скоєне гравцем, на думку арбітра, через недбалість, безрозсудливість або із застосуванням надмірної сили

- підкати або єдиноборства

Пояснення

Підкати визначають удари ногою, але можливі деякі удари іншими частинами тіла (наприклад, коліном), які технічно не були висвітлені.

12.3 Контакт карається штрафним ударом

Додатковий текст

За порушення при наявності контакту, призначається штрафний або 11-метровий удар.

Пояснення

Додається уточнення, що штрафний удар призначається за порушення, пов'язане з контактом.

12.4 «Безрозсудливий» – видалення з визначення слова «повністю»**Старий текст**

Нерозсудливість означає, що гравець діяв, повністю нехтуючи безпекою або наслідками для суперника (...) (...), і має бути попередженим.

Новий текст

• Безрозсудливість –гравець діє, нехтуючи безпекою або наслідками для суперника, повинен бути попередженим

Пояснення

Була законна стурбованість щодо значення / відповідності слова «повністю»

12.5 Серйозне ігрове порушення – видалення з визначення слова «значно»**Старий текст**

Застосування надмірної сили означає, що гравець значно перевищив необхідне застосування сили та піддав суперника небезпеці (...) (...), і має бути вилученим з поля.

Новий текст

Застосування надмірної сили – коли гравець перевищує необхідне застосування сили та піддає суперника небезпеці, повинен бути вилученим з поля

Пояснення

Була законна стурбованість щодо значення / відповідності слова «значно».

12.6 Штрафний удар – додається вираз «перешкодження діям суперника за допомогою контакту»**Додатковий текст**

Штрафний удар призначається за скоєння гравцем одного з таких порушень:

- перешкоджає діям суперника за допомогою контакту

Пояснення

Підтверджується, що штрафний удар призначається за перешкодження діям суперника за допомогою контакту.

12.7 Перешкодження просуванню суперника без контакту – призначається вільний удар**Старий текст**

Вільний удар також призначається на користь команди суперника, якщо (...) (...) гравець перешкоджає просуванню суперника.

Новий текст

Вільний удар також призначається, якщо (...) гравець перешкоджає просуванню суперника без будь-якого контакту.

Пояснення

Підтверджується, що за перешкоджання діям суперника без контакту призначається вільний удар.

12.8 Право застосовувати дисциплінарні заходи з моменту інспектування поля для гри до початку матчу (див. п. 5.4)

Старий текст

Арбітр має право застосовувати дисциплінарні покарання з моменту виходу на поле до виходу з поля після фінального свистка

Новий текст

Арбітр має право застосовувати дисциплінарні санкції з моменту виходу на поле для гри з метою інспектування до початку матчу та до виходу з поля після завершення матчу (включаючи 11-метрові удари).

Якщо, перед виходом на поле для гри на початку матчу, гравець скоїв порушення, що карається вилученням, арбітр має право заборонити цьому гравцю брати участь у матчі (див. Правило 3.6); арбітр повинен повідомити у рапорті про будь-яку іншу неналежну поведінку.

Пояснення

Така сама зміна описана і пояснюється Правилком 5 (див. п. 5.4).

12.9 Застосування «принципу переваги», коли гравець скоїв порушення, яке карається червоною картою, а потім бере участь у грі

Додатковий текст

Не бажано застосовувати «принцип переваги» у випадках серйозного ігрового порушення, агресивної поведінки або іншого порушення, що потребує другого попередження, за виключенням випадків, коли існує очевидна можливість забити м'яч. Арбітр повинен вилучити гравця з поля, коли м'яч вийде з гри наступного разу, але якщо гравець грає в м'яч або здійснює боротьбу / втручання в дії суперника, арбітр повинен зупинити гру, вилучити гравця з поля та поновити гру вільним ударом.

Пояснення

Пропонується уточнення, що в рідких випадках арбітр застосовує «принцип переваги», коли порушення карається червоною картою (тільки якщо очевидна можливість забити м'яч), якщо потім гравець, який заслуговує на червону картку, бере участь у грі, гра має бути зупинена. Це б суперечило «чесній грі», якби було забито м'яч за участю, сприянні гравця або перешкоді супернику забити м'яч у ворота.

12.10 Попередження за гру рукою

Старий текст

У різних випадках треба зробити попередження гравцю за неспортивну поведінку, наприклад, якщо він:

- здійснив порушення з тактичною метою перешкодити або зірвати перспективну атаку
- затримує суперника з тактичною метою відтягнути його від м'яча або перешкодити заволодіти м'ячем
- грає рукою, заважаючи супернику заволодіти м'ячем або розвинути атаку
- грає рукою, намагаючись забити м'яч (незалежно від того, чи була спроба успішною)

Новий текст

Існують різні обставини, коли гравець повинен отримати попередження за неспортивну поведінку, включаючи ті, коли гравець:

- скоює порушення або грає рукою, щоб втрутись або зірвати перспективну атаку
- грає рукою, намагаючись забити м'яч (незалежно від того, чи була спроба успішною) або безуспішно захистити ворота

Пояснення

- Вираз «перешкодити супернику заволодіти м'ячем» видалений як порушення, яке карається жовтою картою, бо є підставою для деяких арбітрів карати кожну гру рукою жовтою картою
- Гра рукою включена як порушення, яке карається жовтою картою, коли «зупиняє/перешкоджає проведенню перспективної атаки» (як і у випадку інших порушень, які мають такий самий ефект).
- Пропонується уточнення, що гравець, який намагається безуспішно зіграти рукою, щоб захистити ворота, має бути покараний жовтою картою.

12.11 Перешкоджання очевидній можливості забити м'яч у штрафній площі

Додатковий текст

Якщо гравець команди суперника перешкоджає голу або очевидній можливості забити м'яч порушенням навмисної гри рукою, він вилучається з поля незалежно від місця де було скоєно порушення

Якщо гравець скоїв порушення проти суперника у власній штрафній площі перешкоджаючи очевидній можливості забити м'яч і арбітр призначає 11-метровий удар, порушник має бути попереджений, окрім випадків, коли:

- Затримує, тягне або штовхає суперника або
- Порушник не намагається грати в м'яч або у нього немає можливості вести боротьбу за м'яч або
- Порушення, що карається червоною картою незалежно від місця його скоєння на полі для гри (наприклад, серйозне ігрове порушення, агресивна поведінка, тощо)

В усіх зазначених вище випадках гравець має бути вилучений з поля.

Пояснення

Коли порушення з метою перешкодити очевидній можливості забити м'яч скоїв захисник у штрафній площі, 11-метровий удар ефективно відновлює очевидну можливість забити м'яч, і покарання буде для нього менш суворим (жовта картка), ніж у випадку скоєння порушення поза межами штрафної площі. Однак, якщо порушення було у вигляді гри рукою або він не мав можливості володіння або відбору м'яча (як визначено у формулюванні), гравець вилучається з поля

12.12 Серйозне порушення – включено поняття «єдиноборство»

Старий текст

Підкат, небезпечний у для суперника, слід вважати серйозним порушенням.

Новий текст

Підкат або єдиноборство, небезпечне для суперника, слід вважати серйозним ігровим порушенням

Пояснення

Така ж сама заміна, як у п. 12.2 – «єдиноборство» - порушення із застосуванням рук, ліктів, тощо.

12.13 Агресивна поведінка – без контакту**Старий текст**

Агресивною поведінкою буде застосування гравцем надмірної сили або жорстокості щодо суперника без боротьби за м'яч, або щодо партнера по команді, офіційної особи команди, офіційної особи матчу, глядача або будь-якої іншої особи.

Новий текст

Агресивною поведінкою буде застосування або спроба застосування гравцем надмірної сили або жорстокості щодо суперника без боротьби за м'яч, або щодо партнера по команді, офіційної особи команди, офіційної особи матчу, глядача або будь-якої іншої особи, незалежно від наявності контакту.

Пояснення

Пропонується уточнення, що спроба агресивної поведінки карається червоною картою, навіть якщо безуспішна.

12.14 Агресивна поведінка – контакт з головою/обличчям**Додатковий текст**

Крім того, гравець, який, без боротьби за м'яч, навмисно вдарив суперника або будь-яку іншу особу по голові або обличчю рукою, вважається винним в агресивній поведінці, окрім тих випадків, коли застосована сила, була незначною.

Пояснення

Пропонується уточнення, щодо гравця, який навмисно вдарив суперника по голові/обличчю, (без боротьби за м'яч), повинен бути вилученим (окрім незначного застосування сили).

12.15 **Порушення, скоєні щодо запасних гравців, офіційних представників команди, офіційних осіб матчу, тощо**

Старий текст

Якщо м'яч у грі і гравець скоїв порушення в межах поля для гри

- щодо суперника, гра поновлюється штрафним ударом з місця, де відбулося порушення (див. Правило 13 – Місце виконання штрафного / вільного удару) або 11-метрового удару (якщо в межах штрафної площі команди порушника)
- щодо партнера по команді, гра поновлюється вільним ударом з місця, де відбулося порушення (див. Правило 13 – Місце виконання штрафного / вільного удару)
- щодо запасного або заміненого гравця, гра поновлюється вільним ударом з місця, де знаходився м'яч, коли гра була зупинена (див. Правило 13 – Місце виконання штрафного / вільного удару)
- щодо арбітра або асистента арбітра, гра поновлюється вільним ударом з місця, де відбулося порушення (див. Правило 13 – Місце виконання штрафного / вільного удару)
- щодо іншої особи, гра поновлюється «спірним м'ячем» з місця, де знаходився м'яч, коли гра була зупинена, якщо тільки гра не була зупинена в межах площі воріт. У цьому випадку арбітр кидає м'яч з найближчої точки на лінії площі воріт, яка проходить паралельно лінії воріт, до місця, де знаходився м'яч, коли гра була зупинена

Новий текст

Якщо м'яч у грі і гравець скоїв порушення в межах поля для гри проти:

- суперника – вільний або штрафний удар або 11-метровий удар
- партнера по команді, запасного або заміненого гравця, офіційного представника команди або офіційної особи матчу – штрафний удар або 11-метровий удар
- будь-якої іншої особи - «спірний м'яч»

Пояснення

Покарання за порушення, скоєне щодо іншої особи, відображає серйозність такої дії, наприклад футбол посилає слабке/хибне ставлення, коли за порушення, проти офіційної особи матчу, призначається тільки вільний удар

12.16 Порушення, скоєні поза межами поля для гри (див. п. 13.3 + 14.1)

Старий текст

Якщо м'яч у грі, а порушення відбулось поза межами поля для гри...

- якщо гравець залишив поле, щоб скоїти порушення, гра поновлюється вільним ударом з місця, де знаходився м'яч, коли гра була зупинена (див. Правило 13 – Місце виконання штрафного / вільного удару)

Новий текст

Якщо м'яч у грі, а порушення відбулось поза межами поля для гри (...). Проте, якщо гравець залишив поле в результаті ігрових дій і скоїв порушення проти іншого гравця, гра поновлюється штрафним/вільним ударом з місця на боковій лінії, найближчого до місця скоєного порушення; у ситуаціях порушень, коли гра поновлюється штрафним ударом, призначається 11-метровий удар, якщо порушення відбулося в межах штрафної площі команди порушника.

Пояснення

Правило змінилося, оскільки футбол очікував, що в ситуації, коли 2 гравці залишають поле в результаті ігрових дій, і один з них скоїв порушення щодо іншого поза межами поля, мав бути призначений вільний удар. Ніхто не зрозумів би, якби арбітр пред'явив червону/жовту картку, а потім поновив гру «спірним м'ячем» (або вільним ударом). Штрафний/вільний удар призначається з бокової лінії/лінії воріт, найближчої до місця скоєного порушення; якщо це відбулось на лінії воріт в межах штрафної площі команди порушника, призначається 11-метровий удар.

Правило 13 – Штрафний і вільний удари

13.1. Штрафний та вільний удари призначаються на користь команди суперника

Старий текст

Бувають штрафні та вільні удари.

Новий текст

Штрафні та вільні удари призначаються на користь команди суперника у випадку порушень, скоєних гравцем.

Пояснення

Констатація на початку цього Правила, що штрафний/вільний удар призначається на користь команди суперника, дозволяє видалити багаторазове вживання фрази «на користь команди суперника».

13.2 Місце виконання штрафних/вільних ударів

Додатковий текст

Всі штрафні/вільні удари виконуються з місця, де сталося порушення, за винятком:

Пояснення

Зрозуміла констатація на початку цього Правила дозволяє видалити спеціальне посилання на місце виконання штрафних/вільних ударів в багатьох Правилах.

13.3 Порушення поза межами поля для гри

Старий текст

Штрафні/вільні призначаються за порушення за участю гравця, який виходить, повторно виходить на поле для гри або залишає його без дозволу арбітра, виконуються з місця, де перебував м'яч, коли арбітр зупинив гру.

Новий текст

Штрафні та вільні удари за порушення за участю гравця, який виходить, поветрається на поле для гри або залишає його без дозволу арбітра, виконуються з місця, де перебував м'яч, коли арбітр зупинив гру. Проте, якщо гравець залишив поле в результаті ігрових дій і скоїв порушення щодо штрафним/вільним ударом з місця на обмежувальній лінії, найближчого до місця скоєння порушення; у ситуаціях з порушеннями, коли гра поновлюється штрафним ударом, якщо порушення відбулося в межах штрафної площі команди порушника призначається 11-метровий удар.

Пояснення

Узгоджується зі зміною, викладеною в п. 12.16 та 14.1.

13.4 М'яч повинен очевидно рухатись, щоб вважатись у грі**Старий текст**

М'яч перебуває у грі, коли виконується удар і він починає рухатись.

Новий текст

М'яч перебуває у грі, коли виконується удар і він очевидно рухається...

Пояснення

Ця зміна узгоджується з початковим ударом (8.3), 11-метровим ударом (14.2) і кутовим ударом (17.2).

13.5 Перешкоджання/перехоплення штрафних/вільних ударів**Старий текст**

Якщо гравець швидко виконує штрафний / вільний удар, і суперник, який перебуває близько від м'яча, навмисно перешкоджає виконанню штрафного/вільного удару, потрібно зробити попередження за затримку поновлення гри. Якщо гравець швидко виконує штрафний / вільний удар, і суперник який перебуває на відстані менше 9,15 м (10 ярдів) від м'яча, перехоплює його, арбітр не зупиняє гру.

Новий текст

Якщо під час виконання штрафного/вільного удару, суперник перебуває ближче встановленої відстані від м'яча, удар повторюється, за виключенням випадків, коли може бути застосована перевага; але, якщо гравець швидко виконує штрафний/вільний удар, і суперник який перебуває на відстані менше 9,15 м (10 ярдів) від м'яча, перехоплює його, арбітр не зупиняє гру. Проте, суперник, який навмисно перешкоджає швидкому виконанню штрафного/вільного удару, повинен бути попередженим за затримку поновлення гри.

Пояснення

Переставлені параграфи; більш зрозуміла відмінність між «перешкоджанням» виконанню штрафного / вільного удару і «перехопленням» м'яча після швидкого виконання штрафного/вільного удару.

Правило 14 – Одинадцятиметровий удар

14.1 11-метровий удар за порушення, скоєне поза межами поля (див. п. 12.16 + 13.3)

Старий текст

11-метровий удар призначається за одне з десяти порушень, скоєних командою у своїй штрафній площі, які караються штрафним ударом.

Новий текст

11-метровий удар призначається за скоєне гравцем порушення у власній штрафній площі або поза межами поля, в результаті ігрових дій, як зазначено Правилами 12 і 13.

Пояснення

Повторення змін до Правил 12 і 13, що 11-метровий удар призначається за порушення, скоєне захисником, коли він перебуває поза межами поля для гри, а м'яч знаходиться у гри, якщо найближча точка до місця порушення знаходиться в межах штрафної площі команди порушника.

14.2 Нерухоме положення і рух м'яча

Старий текст

М'яч:
• має бути встановлений на 11-метровій позначці
• Вважається, що м'яч ввійшов у гру, коли, після удару ногою, зрушився з місця

Новий текст

М'яч:
М'яч повинен залишатись нерухомим на 11-метровій позначці.
• М'яч ввійшов у гру, коли, після удару ногою, очевидно рухається.

Пояснення

Узгоджується з іншими змінами.

14.3 Коли 11-метровий удар вважається виконаним (див. п. 10.2.6)

Додатковий текст

Виконання 11-метрового удару вважається завершеним, коли м'яч зупинився, вийшов з гри або арбітр зупиняє гру через будь-яке порушення Правил.

Пояснення

Пропонується уточнення, коли 11-метровий удар вважається завершеним.

14.4 За деякі порушення завжди призначається вільний удар

Старий текст

Коли арбітр подав сигнал на виконання 11-метрового удару і перш ніж м'яч увійде у гру, виникає одна з таких ситуацій:
гравець, який виконує 11-метровий удар, порушує Правила гри

Новий текст

Коли арбітр подав сигнал на виконання 11-метрового удару, удар має бути виконаний. Якщо, перш ніж м'яч увійде у гру, виникає одна з наступних ситуацій:
гравець, який виконує 11-метровий удар, або його партнер порушує Правила гри

- арбітр дозволяє виконати удар
- якщо м'яч проходить у ворота, удар виконується вдруге
- якщо м'яч не проходить у ворота, арбітр зупиняє гру і поновлює вільним ударом на користь команди, яка захищається, з місця, де відбулося порушення
- якщо м'яч потрапляє у ворота, удар повторюється
- якщо м'яч не потрапляє у ворота, арбітр зупиняє гру і поновлює вільним ударом

воротар порушує Правила гри:

- арбітр дозволяє виконати удар
- якщо м'яч проходить у ворота, взяття воріт зараховується
- якщо м'яч не проходить у ворота, удар виконується вдруге

партнер визначеного гравця порушує Правила гри:

- арбітр дозволяє виконати удар
- якщо м'яч проходить у ворота, удар виконується вдруге
- якщо м'яч не проходить у ворота, арбітр зупиняє гру і поновлює вільним ударом на користь команди, яка захищається, з місця, де відбулося порушення

За винятком наступних порушень, коли гра буде зупинена і поновлена вільним ударом, незалежно від того, чи було забито м'яч чи ні:

- партнер визначеного гравця виконує удар; арбітр попереджає цього гравця 11-метровий удар було виконано у зворотньому напрямку від воріт
- застосування обманливих рухів після завершення розбігу гравцем, який виконує удар (обманливі рухи під час розбігу дозволяються); арбітр попереджає гравця

Пояснення

Підкреслюється, що стандартне рішення стосовно повторного виконання / зарахованого голу / вільного удару не відноситься до цих ситуацій, особливо виконання 11-метрового удару гравцем, який не був встановлений, або «заборонені» рухи, як «навмисні» прояви неспортивної поведінки.

14.5 Порушення воротарем

Додатковий текст

Якщо м'яч не проходить у ворота, удар повторюється; воротар, якщо винен у порушенні, отримує попередження

Пояснення

Внесення змін до Правила дозволяє ставитись суворіше до виконавців 11-метрових ударів, які вживають «заборонені рухи». Це узгоджується з необхідністю виносити попередження воротарям за порушення Правила, щоб спричинити повторне виконання удару. Це повинно стимулювати воротарів не порушувати це Правило.

14.6 Декілька порушень, скоєних одночасно

Старий текст

за порушення Правил гри гравцями обох команд, які захищаються і атакують, удар виконується вдруге

Новий текст

гравці обох команд порушують Правила гри, удар повторюється, за виключенням тих випадків, коли гравець скоїв більш серйозне порушення (наприклад, заборонені обманливі рухи)

Пояснення

Повторення зміни до Правила 5, згідно з яким підлягає покаранню більш серйозне порушення (див. п. 5.3).

Правило 15 – Вкидання м'яча

15.1 Вкидання м'яча обома руками

Новий текст

На момент звільнення від м'яча, гравець, який виконує вкидання, повинен:

- стояти обличчям до поля
- розташувати ступні обох ніг так, щоб хоча б частина кожної з них перебувала на боковій лінії або за межами поля
- вкидати м'яч обома руками із замахом з-за голови на тому місці, де м'яч залишив поле

Пояснення

- слово **вкидання** здається більш логічним для вживання, ніж **звільнення**
- об'єднання ключових моментів 3 і 4 підкреслює, що порушення з «вкиданням однією рукою» (м'яч, вкинутий однією рукою, скеровується іншою рукою) не дозволяється.

15.2 Порушення відстані у 2 м (2 ярдів)

Старий текст

Якщо суперник несправедливо відволікає гравця, який виконує вкидання, або перешкоджає йому

- він отримує попередження за неспортивну поведінку

Новий текст

Суперник, який у нечесний спосіб відволікає гравця, який виконує вкидання, або перешкоджає йому (в тому числі, перебуваючи на відстані менше 2 м (2 ярдів) від місця, де мало бути виконано вкидання), отримує попередження за неспортивну поведінку, і якщо вкидання було виконано, призначається вільний удар.

Пояснення

Недотримання відстані у 2 м (2 ярдів) вважається несправедливим відволіканням гравця, який виконує вкидання, або перешкоджанням йому і, якщо вкидання було виконано, арбітр поновлює гру вільним ударом.

Правило 16 – Удар від воріт

16.1 Кутовий удар, якщо після удару від воріт м'яч потрапляє у власні ворота

Додатковий текст

• М'яч, забитий безпосередньо після удару від воріт, може бути зарахований, але тільки, якщо він потрапив у ворота команди суперника; якщо м'яч потрапляє безпосередньо у ворота команди гравця, який виконав удар від воріт, арбітр призначає кутовий удар на користь команди суперника, якщо м'яч залишив штрафну площу.

Пояснення

Пояснюється правильне поновлення гри, якщо гравець забиває м'яч «у власні ворота» безпосередньо з удару від воріт (наприклад, за умови сильного вітру)

16.2 М'яч повинен лежати нерухомо

Новий текст

• М'яч повинен залишатись нерухомим і удар від воріт виконується з будь-якої точки в межах площі воріт гравцем команди, яка захищається

Пояснення

Подається уточнення, що м'яч має лежати нерухомо, бо цього не було у «старому» формулюванні.

16.3 Гравець атакуючої команди у штрафній площі

Додатковий текст

• Якщо суперник, який перебуває у штрафній площі, під час виконання удару від воріт торкається м'яча або веде боротьбу за нього, перш ніж інший гравець доторкнеться до м'яча, удар від воріт повторюється.

Пояснення

Подається уточнення, що будь-якому супернику (суперникам) під час перебування у штрафній площі, коли виконується удар від воріт не можна торкнутися м'яча/вести боротьбу за м'яч, доки інший гравець не зробить цього. Таким чином, не буде отримана перевага, якщо не залишити межі штрафної площі, як того вимагає Правило.

Правило 17 – Кутовий удар

17.1 Кутовий удар, після якого м'яч потрапляє у власні ворота

Додатковий текст

• М'яч може бути забитий безпосередньо з кутового удару, але тільки у ворота команди суперника; якщо м'яч потрапляє безпосередньо у ворота команди гравця, який виконує кутовий удар, арбітр призначає кутовий удар на користь команди суперника.

Пояснення

Пояснюється правильне поновлення гри, якщо гравець забиває м'яч «у власні ворота» безпосередньо з кутового удару.

17.2 М'яч повинен лежати нерухомо і очевидно зрушитись з місця, щоб увійти у гру

Новий текст

- М'яч повинен бути розташований у кутовій площі.
- М'яч повинен залишатись нерухомим і удар ногою виконує гравець атакуючої команди
- Вважається, що м'яч увійшов у гру, коли, після удару ногою, очевидно рухається (...).

Пояснення

- Слово «площа» заміняє слово «сектор»
- Подається уточнення, що м'яч повинен лежати нерухомо
- Відображення зміни до інших Правил, яка особливо важлива для ситуацій з виконанням кутових ударів, щоб припинити практику, коли гравці просто торкаються м'яча, а потім удають у неспортивній манері, що кутового удару не було.

Словник термінів

Цей словник містить у собі слова/фрази, які потребують уточнення або пояснення поза межами Правил гри та/або які не завжди легко перекладаються на інші мови.

Футбольні органи

IFAB – Міжнародна рада футбольних асоціацій

Орган, який складається з чотирьох Британських футбольних асоціацій і ФІФА і відповідає за Правила гри по всьому світу. В принципі, зміни до Правил гри можуть бути затверджені тільки на Щорічному пленарному засіданні, яке зазвичай проводиться у лютому або березні.

ФІФА – Міжнародна федерація футбольних асоціацій

Керівний орган, відповідальний за футбол по всьому світу.

Конфедерація

Орган, відповідальний за футбол на континенті. Шість конфедерацій – це AFC (Азія), CAF (Африка), CONCACAF (Північна, Центральна Америка та Карибський басейн), CONMEBOL (Південна Америка), OFC (Океанія) та UEFA (Європа).

Національна футбольна асоціація

Орган, відповідальний за футбол в країні

Футбольні терміни

А

Abandon - перервати

Завершити матч до запланованого закінчення

Advantage – перевага

Арбітр продовжує гру, коли відбулося порушення, яке йшло на користь команді, проти якої було здійснено порушення

Additional time – компенсований час

Час, доданий в кінці кожного тайму для компенсації «втраченого» часу в результаті замін, травм, дисциплінарних заходів, святкування зарахування голу, тощо.

Assessment of injured player – оцінка травми, отриманої гравцем

Швидка оцінка травми, зазвичай медиком, щоб з'ясувати, чи потрібна гравцю допомога

Away goals rule – правило забитих на виїзді м'ячів

Спосіб визначення результату матчу/двох матчів на своєму полі та на виїзді, коли обидві команди забили однакову кількість м'ячів; забиті на чужому полі м'ячі враховуються як подвійні

B

Brutality – брутальність, жорстокість

Дія, яка вважається жорстокою, безжалісною або навмисно агресивною

C

Caution - попередження

Офіційна дисциплінарна санкція, про яку повідомляється у рапорті до дисциплінарних органів; визначена демонстрацією жовтої картки; дві жовті картки в одному матчі призводять до вилучення гравця з поля

Charge (an opponent) – напад (на суперника)

Фізична дія проти суперника, зазвичай із застосуванням плеча та верхньої частини руки (яка притиснута до корпусу)

D

Deceive - обманювати

Дія гравця з метою ввести в оману/обдурити арбітра, який приймає неправильне рішення / застосовує дисциплінарну санкцію на користь цього гравця та/або його команди

Direct free kick – штрафний удар

Технічне покарання, яке може завершитися зарахуванням голу, якщо м'яч, після удару ногою, потрапляє безпосередньо у ворота суперника

Discretion - розсуд

Думка арбітра або іншої офіційної особи матчу під час прийняття рішення

Dismissal- вилучення

Ще одне слово для визначення «вилучення» (червона картка)

Dissent - незгода

Публічний прояв незадоволення (словами та/або діями) з рішенням офіційної особи матчу; карається попередженням (жовта картка)

Distract - відволікати

Турбувати, спантеличувати або відвертати увагу (зазвичай нечесно)

Dropped ball – «спірний м'яч»

«Нейтральний» спосіб поновлення гри – арбітр кидає м'яч між гравцями обох команд; м'яч вважається у грі, коли торкається поверхні поля

E

Electronic player tracking system (EPTS) - система електронної дії та спостереження за гравцями

Система реєстрації та аналізу даних фізичної та фізіологічної діяльності гравця

Endanger the safety of an opponent – піддавати небезпеці суперника

Створювати супернику небезпеку або ризики (травми)

Excessive force – надмірна сила

Застосування більшої сили/енергії, ніж потрібно

Extra time – додатковий час

Спосіб спробувати визначити результат матчу за допомогою призначення двох додаткових таймів гри

F

Feinting – застосування навмисних трюків (фінтів)

Дія гравця, який намагається спантеличити суперника. Правила визначають дозволені і «заборонені» трюки (фінти)

Field of play (Pitch) – поле для гри

Ігрова площа, обмежена боковими лініями і лініями воріт, а також сітками воріт, у разі їх використання

G

Goal line technology (GLT) – технологія лінії воріт

Електронна система, яка негайно повідомляє арбітра про потрапляння м'яча у ворота, тобто коли м'яч повністю перетнув лінію воріт у створі воріт (Див. більш детально Правило 1)

H

Hybrid system – гібридна система

Поєднання штучних і природних матеріалів для створення ігрової поверхні, яка потребує сонячне світло, воду, циркуляцію повітря і підстригання газону

I

Indirect free kick – вільний удар

Технічне покарання, яке може завершитися зарахуванням голу тільки якщо інший гравець (будь-якої команди) торкається м'яча після виконаного удару ногою

Infringement – порушення

Дія, яка є порушенням Правил гри

Impede - заважати

Затримувати, блокувати або перешкоджати діям або пересуванню суперника

Intentional - навмисний

Умисна дія (не випадковість)

Intercept - перехоплювати

Перешкодити руху м'яча у заданому напрямку

K

Kicks from the penalty mark – удари з 11-метрової позначки

Способи визначення результату матчу, коли кожна команда виконує удари по черзі, поки одна з команд не забила ще один м'яч і обидві команди виконали однакову кількість ударів (якщо під час виконання перших 5 для кожної команди, одна команда не змогла зрівняти рахунок з іншою командою, навіть якщо б вони виконали решту всіх своїх ударів)

N

Negligible - незначний

Несуттєвий, мінімальний

O

Offence - порушення

Дія, яка є порушенням Правил гри; іноді буває пов'язана з забороненими діями, скоєними щодо особи, особливо проти суперника

Offensive, insulting or abusive language – образлива мова або лайка

Брутальна, образлива, нешаноблива поведінка у словесній або фізичній формі; карається вилученням (червона картка)

Outside agent – стороння особа

Будь-яка особа, за винятком офіційної особи матчу або особи, яка не зазначена у рапорті арбітра «склади команд» (гравці, запасні гравці та офіційні представники команди)

P

Penalise – карати

Покарання, зазвичай за допомогою зупинки гри і призначення штрафного/вільного удару або 11-метрового удару на користь команди суперника (див. також «Принцип переваги»)

Played - зіграв

Дія гравця, яка передбачає дотик до м'яча

Playing distance – ігрова відстань

Відстань до м'яча, яка дозволяє гравцю торкнутися м'яча витягнутою стопою/ногою або у стрибку або, воротарів, у стрибку з витягнутими руками. Відстань до м'яча залежить від фізичних особливостей гравця

Q

Quick free kick – швидкий штрафний/вільний удар

Дуже швидке виконання штрафного/вільного удару (з дозволу арбітра) після зупинки гри

R

Reckless - безрозсудливість

Будь-яка дія (зазвичай підкат або небезпечне єдиноборство) гравця, який нехтує (ігнорує) безпекою або наслідками для суперника

Restart – поновлення гри

Будь-який спосіб поновлення гри після зупинки

S

Sanction – санкція

Дисциплінарний захід, що застосовує арбітр

Save – захист воріт

Дії гравця, який будь-якою частиною тіла за винятком рук (за виключенням воротаря у власній штрафній площі) зупиняє м'яч, який летить у ворота або дуже близько до них.

Send off (Dismissal) - вилучення

Офіційна дисциплінарна санкція, коли гравця змушують залишити поле до закінчення матчу за скоєне порушення, яке карається вилученням (з пред'явленням червоної картки); якщо матч розпочався, провести заміну гравця не дозволяється

Serious foul play – серйозне ігрове порушення

Підкат або єдиноборство за м'яч, небезпечні для суперника, або застосування надмірної сили або жорстокість; карається вилученням (з пред'явленням червоної картки)

Signal - сигнал

Жест арбітра або будь-якої офіційної особи матчу; зазвичай застосовується рух рукою або верхньою частиною руки або прапорцем, або свисток (тільки арбітр)

Simulation - симуляція

Дія, яка створює помилкове/ хибне враження, ніби щось сталося, хоча нічого не відбулося (*див. також обманювати*); гравець скоює, щоб отримати нечесну перевагу

Spirit of the game – дух гри

Головні/суттєві принципи/ ідеали футболу

Suspend – тимчасово призупинити

Зупинити матч на період часу з наміром зрештою подовжити гру, наприклад туман, сильний дощ, гроза, серйозна травма

T

Tackle - підкат

Боротьба за м'яч ногою (на полі або в повітрі)

Team official – офіційний представник команди

Будь-яка особа, за винятком гравця, зазначена у рапорті арбітра «склад команд», наприклад тренер, фізіотерапевт, лікар (*див. технічний персонал*)

Team list – рапорт арбітра «склад команд»

Офіційний документ команди, в якому зазвичай зазначені гравці, запасні гравці та офіційні представники команди

Technical staff – технічний персонал

Офіційні члени команди, за винятком гравців, зазначені у рапорті арбітра «склад команд, наприклад тренер, фізіотерапевт, лікар (*див. офіційні представники команди*)

Technical area – технічна площа

Визначена площа (на стадіонах) для офіційних представників команди зі спеціальними лавками (Див. більш детально Правило 1)

U

Undue interference – неправомірне втручання

Неправомірна дія/вплив

Unsporting behavior – неспортивна поведінка

Нечесна дія/поведінка; карається попередженням

V

Violent conduct – агресивна поведінка

Дія, за відсутності боротьби за м'яч, із застосуванням або наміром застосувати надмірну силу або брутальність щодо суперника, або навмисний удар будь-кому по голові або обличчю, окрім тих випадків, коли застосована сила, була незначною.

Терміни для арбітрів

Офіційна особа (особи) матчу

Загальний термін для особи або осіб, відповідальних за контроль проведення футбольного матчу від імені футбольної асоціації та/або організатора змагань, під юрисдикцією якого проходить матч

Арбітр

Головна офіційна особа матчу, яка виконує свої обов'язки на полі для гри. Інші офіційні особи матчу виконують свої обов'язки під контролем і підпорядкованістю арбітра. Арбітр приймає остаточне рішення

Інші офіційні особи матчу

За регламентом змагань можуть призначатися інші офіційні особи матчу для допомоги арбітру:

• Асистент арбітра

Офіційна особа матчу з прапорцем займає місце на одній половині кожної бокової лінії, особливо допомагаючи арбітру в ситуаціях визначення положень «поза грою» та прийняття рішень щодо ударів від воріт/кутових ударів/вкидань м'яча з-за бокової лінії

• Четвертий арбітр

Офіційна особа матчу, відповідальна за допомогу арбітру у ситуаціях на полі та поза межами поля, включаючи здійснення контролю за технічною площею, запасними гравцями, тощо

• Додатковий асистент арбітра

Офіційна особа матчу займає місце на лінії воріт, особливо допомагаючи арбітру в ситуаціях у штрафній площі та навколо неї, а також прийняття рішень щодо зарахування / незарахування голу

• Резервний асистент арбітра

Асистент арбітра, який змінює асистента (та, якщо дозволяє регламент змагань, четвертого арбітра та/додаткового асистента арбітра), який не в змозі виконувати свої подальші обов'язки

**Практичні
рекомендації**
для офіційних
осіб матчу

Вступ

Ці рекомендації містять практичні поради для офіційних осіб матчу, які доповнюють інформацію, викладену в розділі «Правила гри».

У Правилі 5 викладені посилання для арбітрів, що діють в межах Правил гри та «духу гри». Коли арбітри застосовують Правила гри, особливо приймаючи рішення щодо початку та/або продовження матчу, від них очікується застосування здорового глузду і «духу гри».

Особливо це стосується футболу на нижчих рівнях, коли не завжди буває можливість чіткого дотримання Правил. Наприклад, враховуючи питання безпеки, арбітру слід дати дозвіл на початок/продовження гри, якщо:

- немає одного або декількох кутових прапорців
- існують незначні неточності в розмітках на полі для гри, наприклад кутова площа, центральне коло, тощо...
- стійки/поперечина воріт не білого кольору

У таких випадках, арбітр повинен, за згодою команд, проводити/продовжувати матч і подати рапорт до відповідних органів.

Пояснення:

- > AR = асистент арбітра
- > AAR = додатковий асистент арбітра

Вибір позиції, пересування та взаємодія

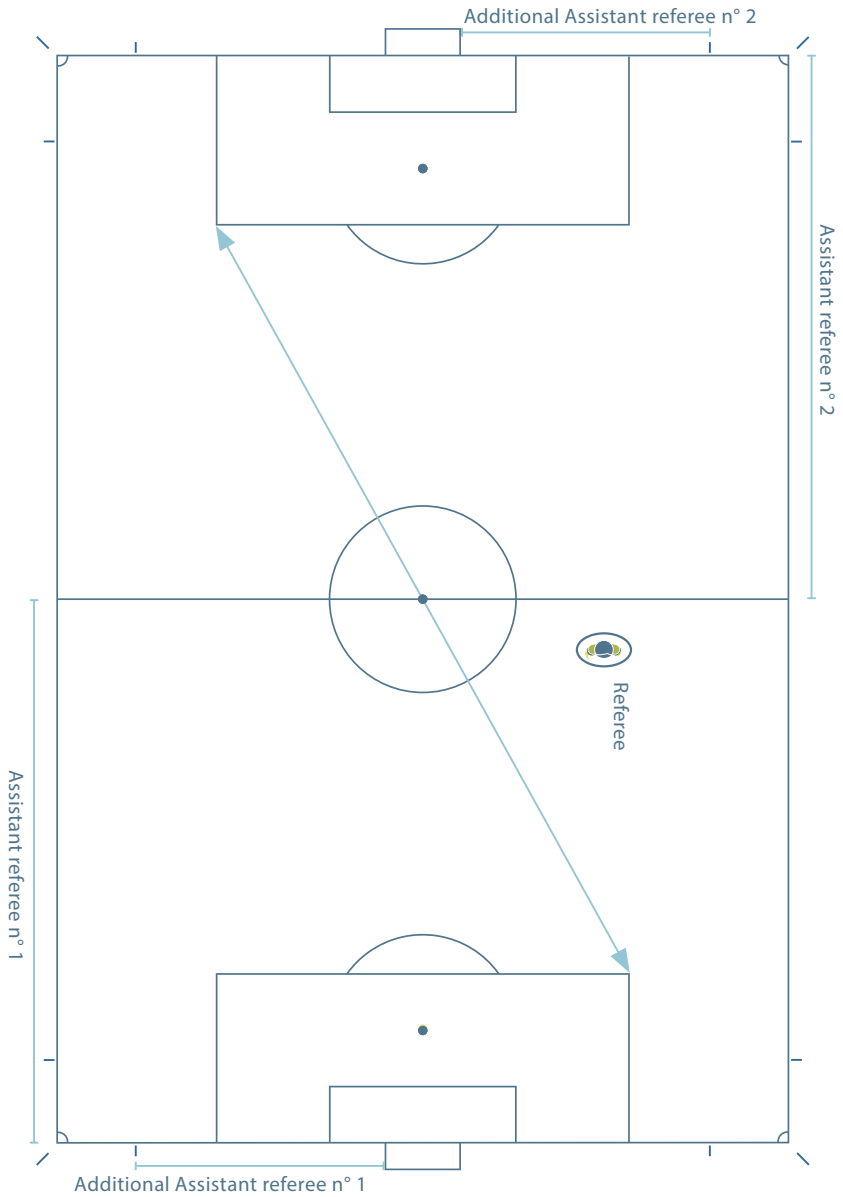
1. Загальний вибір позиції та пересування

Найкращою позицією є така позиція, з якої арбітр може прийняти правильне рішення. Всі рекомендації щодо вибору позиції мають бути пристосовані до спеціальної інформації щодо команд, гравців і подій на полі.

У схемах зображені основні рекомендовані позиції. Посилання на «зону» підкреслює, що рекомендована позиція є площею, в межах якої арбітр може діяти найефективніше. Зона може бути більшою, меншою або іншої форми, в залежності від обставин конкретного моменту.

Рекомендації:

- Гра має відбуватися у просторі між арбітром і асистентом арбітра (AR), на половині якого відбувається гра
- Асистент арбітра (AR), на половині якого відбувається гра, повинен перебувати в полі зору арбітра, таким чином арбітр повинен зазвичай застосовувати широку діагональну систему
- Перебування на зовнішній стороні вид ігрового епізоду дозволяє тримати під контролем сам епізод і асистента арбітра(AR), на половині якого відбувається гра
- Арбітр повинен перебувати досить близько, щоб контролювати гру і не перешкоджати її проведенню
  - Те, що потрібно бачити, це не завжди простір безпосередньо поблизу м'яча. Арбітр повинен звертати увагу на:
    - > агресивні сутички гравців, які не володіють м'ячем
    - > можливі порушення в зоні, в напрямку якої рухається гра
    - > порушення, які відбуваються після позбавлення м'яча

Вибір позиції асистентів арбітра та додаткових асистентів арбітра

Асистент арбітра повинен перебувати на одній лінії з передостаннім захисником або м'ячем, якщо він ближче до лінії воріт, ніж передостанній захисник. Асистент арбітра завжди повинен бути обличчям до поля для гри, навіть коли біжить. Пересування боком треба застосовувати на коротких дистанціях. Це особливо важливо, коли приймається рішення щодо положень «поза грою» і це забезпечує асистенту арбітра краще поле зору.

Додатковий асистент арбітра займає позицію за лінією воріт, за винятком ситуацій, коли потрібно вийти на лінію воріт, щоб прийняти рішення щодо зарахування / незарахування голу. Додатковий асистент арбітра не має права виходити на поле для гри, за винятком особливих обставин.

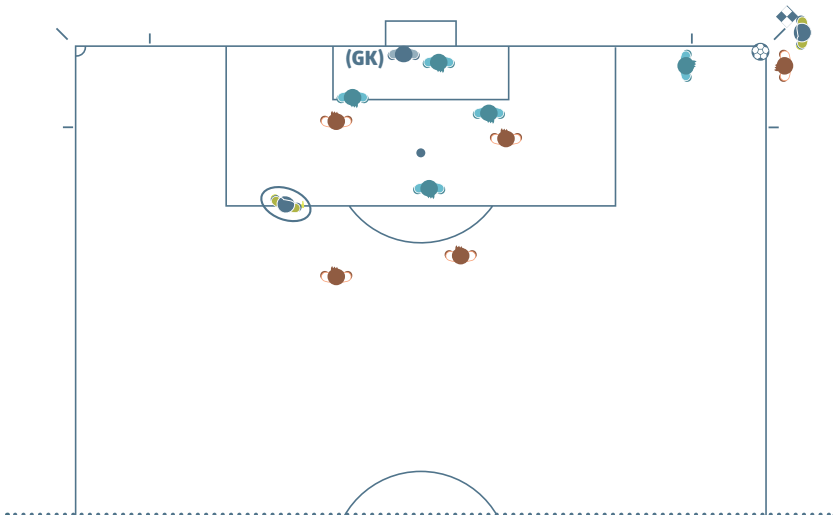
2. Вибір позиції та взаємодія

Нарада

Коли вирішуються питання щодо дисциплінарних санкцій, візуального контакту і визначеного стриманого жесту рукою арбітра, який робить асистент арбітра, може бути достатньо. Коли необхідне пряме спілкування, асистент арбітра може вийти на поле, на 2-3 метри, у разі необхідності. Під час розмови, арбітр і асистент арбітра повинні стояти обличчям до поля, уникаючи підслуховування з боку інших осіб і спостерігати за гравцями і полем для гри.

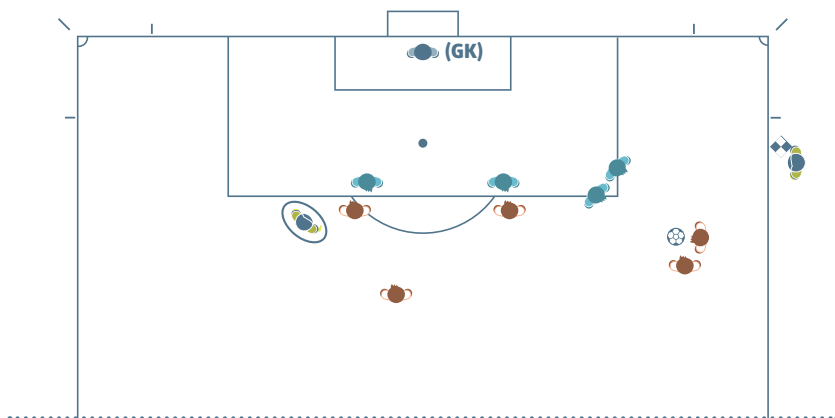
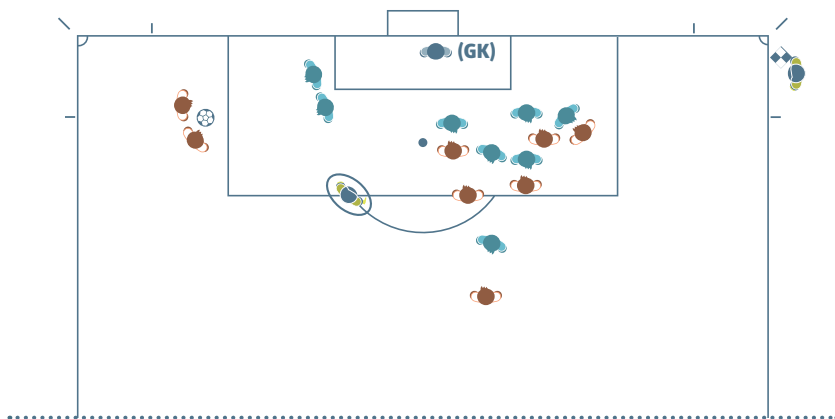
Кутовий удар

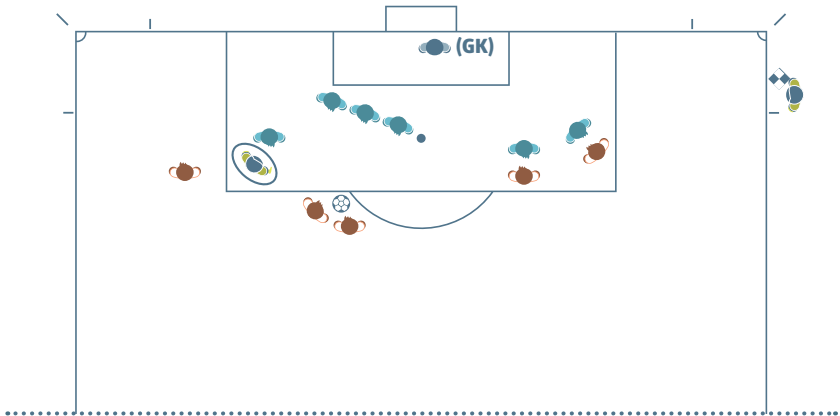
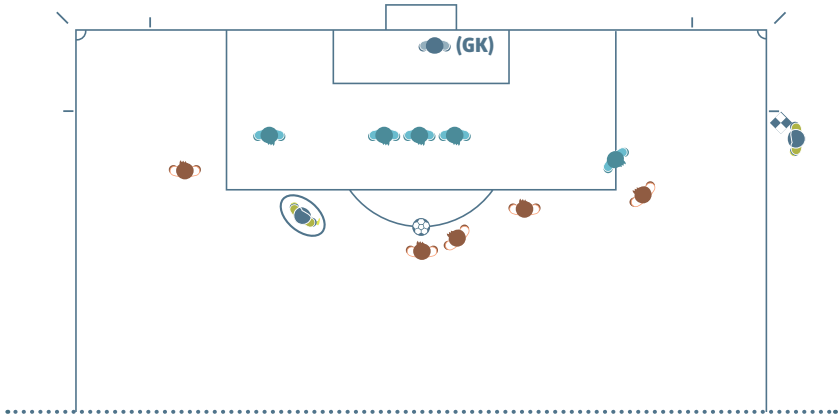
При виконанні кутового удару, асистент арбітра займає позицію за кутовим флагштоком, на одній лінії з лінією воріт, але не повинен перешкоджати гравцю, який виконує кутовий удар, і повинен переконатися, що м'яч правильно встановлений у кутовій площі.

Штрафний/вільний удар

При виконанні штрафного/вільного удару, асистент арбітра займає позицію на одній лінії з передостаннім захисником для визначення лінії положення «поза грою». Проте, асистент арбітра повинен бути готовий супроводжувати м'яч уздовж бокової лінії до кутового флагштоку, якщо штрафний удар виконується безпосередньо у ворота.

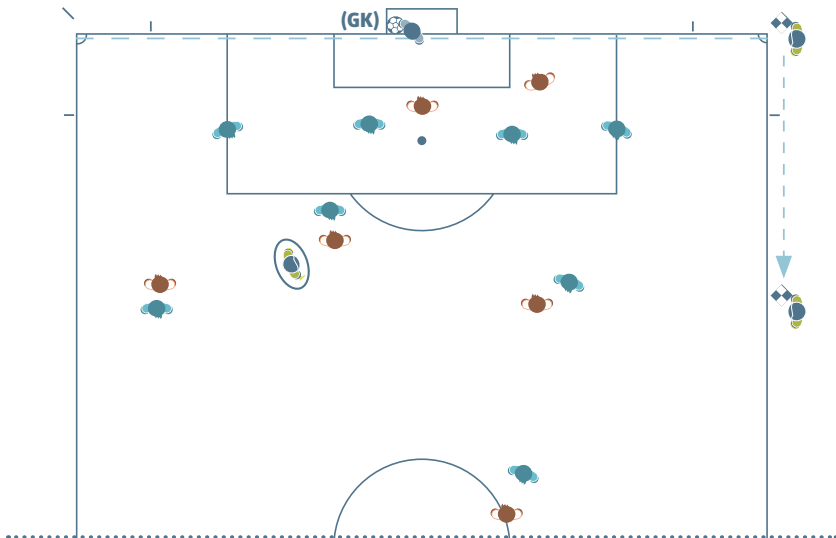

Гол зараховано/не зараховано

Коли взяття воріт відбулося і нема сумніву щодо рішення, арбітр і асистент арбітра повинні встановити візуальний контакт, а потім асистент арбітра повинен пробігти у швидкому темпі 25–30 метрів вздовж бокової лінії до середньої лінії, не піднімаючи прапорця.

Коли взяття воріт відбулося і виявляється, що м'яч продовжує перебувати у грі, асистент арбітра повинен спочатку підняти прапорець, щоб привернути увагу арбітра, а потім продовжує процедуру звичайної пробіжки у швидкому темпі 25–30 метрів вздовж бокової лінії до середньої лінії.

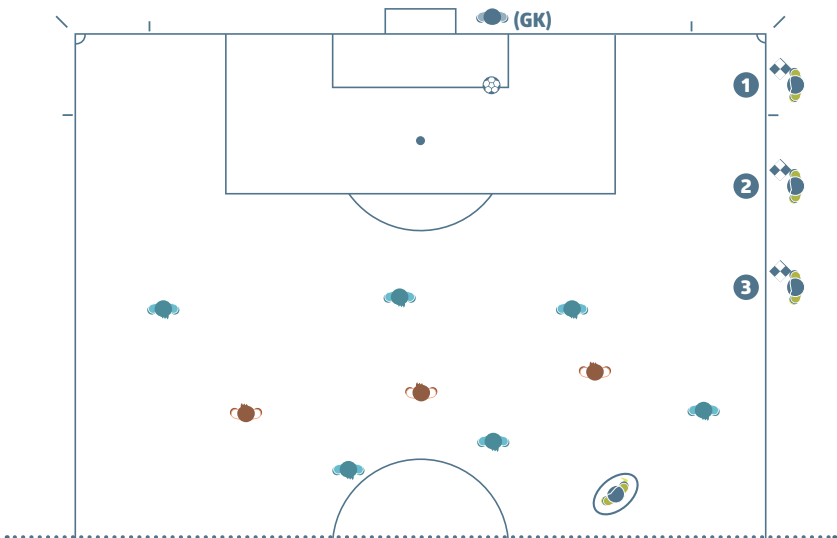
У ситуаціях, коли м'яч не повністю перетинає лінію воріт і гра триває, тому що гол не було зараховано, арбітр має встановити візуальний контакт з асистентом арбітра і, якщо необхідно, застосувати стриманий жест рукою.

Удар від воріт

Асистент арбітра повинен спочатку впевнитись, що м'яч перебуває в межах площі воріт. Якщо м'яч встановлений неправильно, асистент арбітра не повинен залишати позицію, встановлює візуальний контакт з арбітром і піднімає прапорець. Якщо м'яч встановлений правильно в межах площі воріт, асистент арбітра повинен перейти на край штрафної площі, щоб впевнитись, що м'яч залишає штрафну площу (м'яч знаходиться у грі) і гравці атакуючої команди перебувають поза її межами. Потім, асистент арбітра повинен вибрати позицію на лінії, для визначення положення «поза грою».

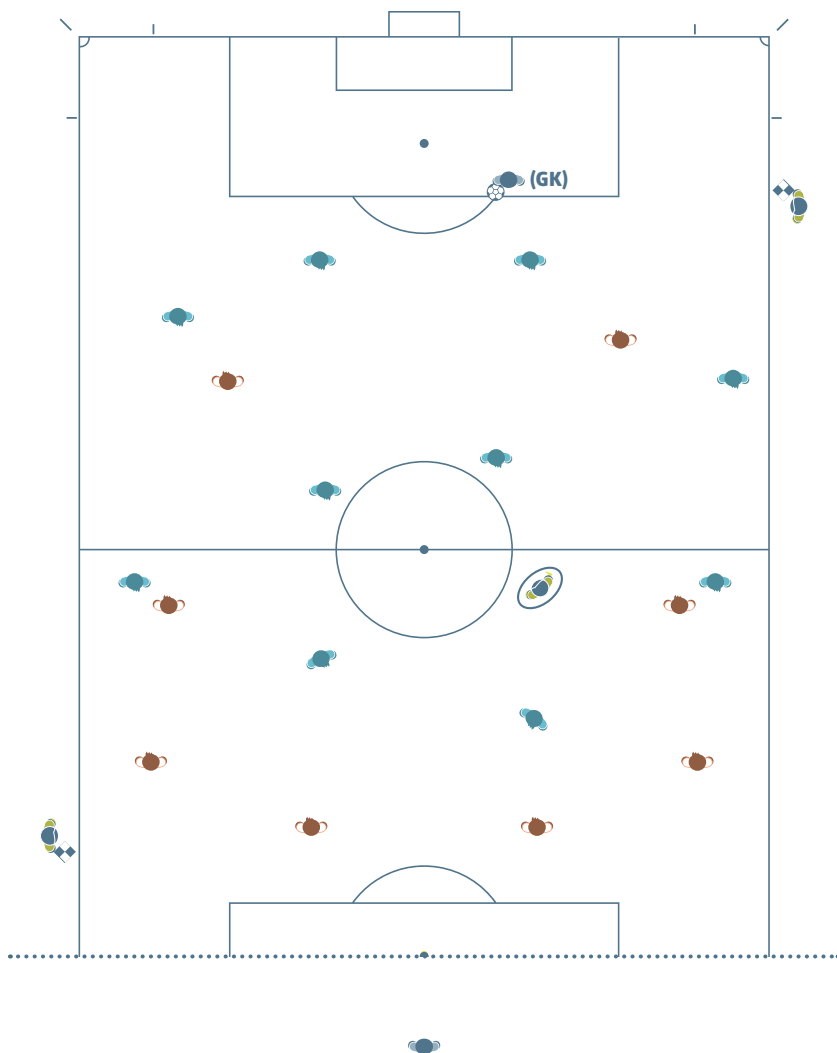
Проте, за наявності додаткового асистента арбітра, асистент арбітра повинен вибрати позицію вздовж краю штрафної площі, а потім лінію положення «поза грою». Додатковий асистент арбітра повинен вибрати позицію на перетині лінії воріт та площі воріт, і впевнитись, що м'яч встановлений в межах площі воріт. Якщо м'яч встановлений неправильно, додатковий асистент арбітра повинен повідомити про це арбітра.

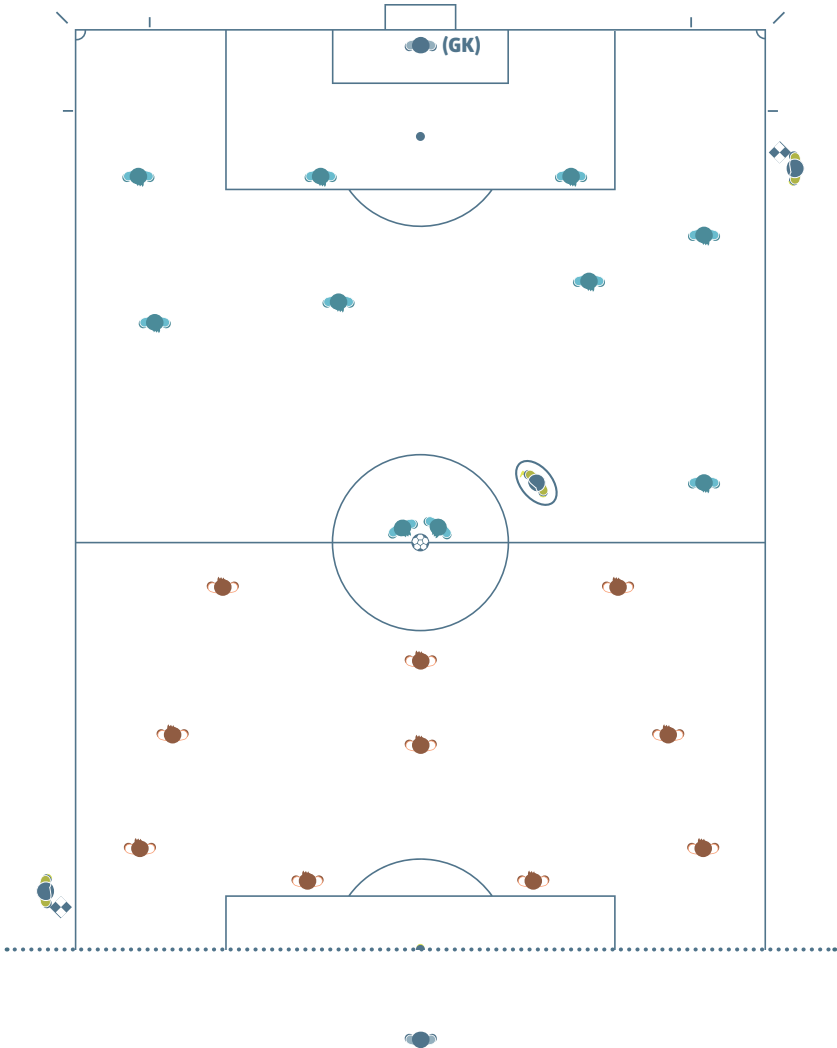
Воротар, який звільняється від м'яча

Асистент арбітра повинен вибрати позицію уздовж краю штрафної площі і впевнитись, що воротар не грає руками поза межами штрафної площі. Коли воротар звільнився від м'яча, асистент арбітра повинен зайняти позицію для визначення лінії положення «поза грою».

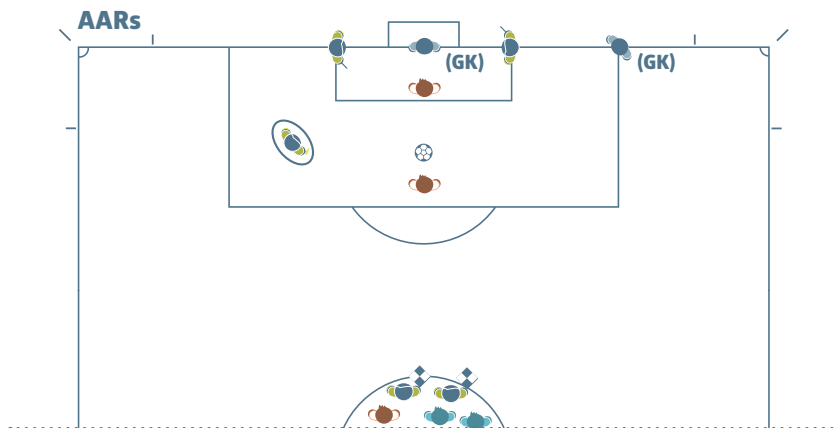
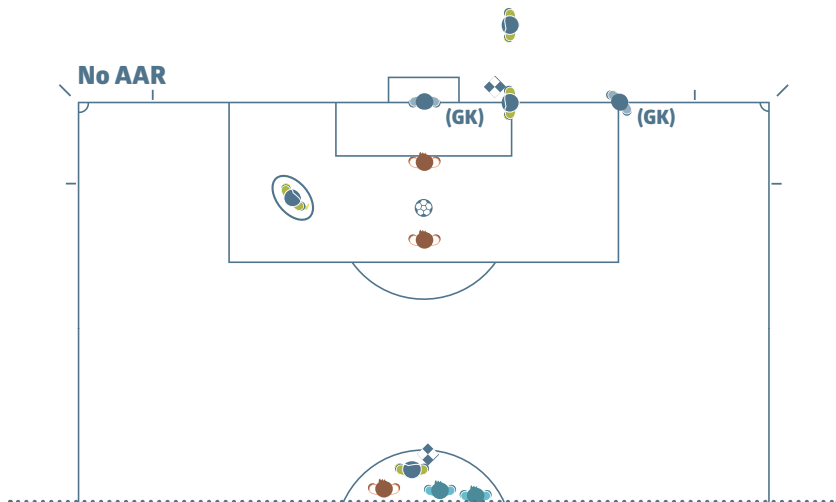
Початковий удар

Асистенти арбітра повинні перебувати на одній лінії з передостаннім захисником.

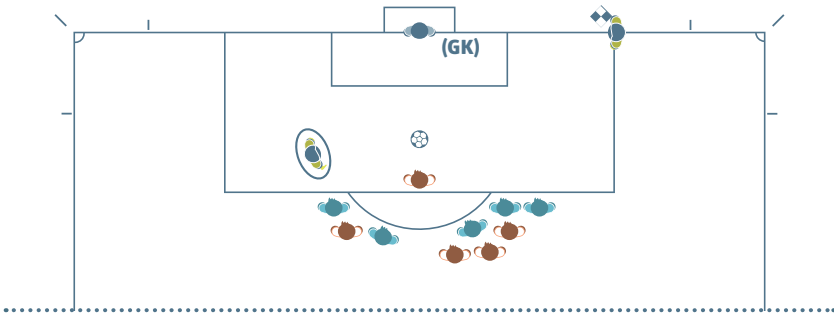
Серія 11-метрових ударів

Один асистент арбітра повинен вибрати позицію на перетині лінії воріт та площі воріт. Другий асистент арбітра повинен зайняти позицію в центральному колі, щоб контролювати гравців. За наявності додаткових асистентів арбітра, вони повинні вибрати позиції на кожному перетині лінії воріт та площі воріт, відповідно справа та зліва від воріт; обидва асистенти арбітра займають позиції у центральному колі.

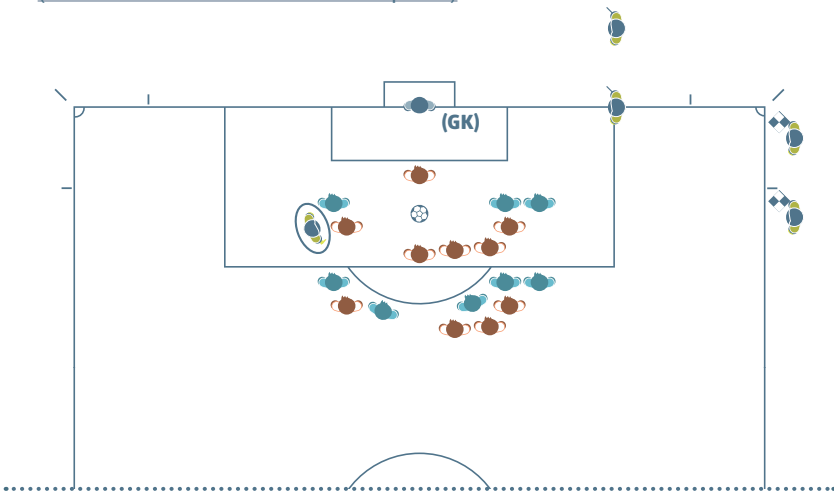

11-метровий удар

Асистент арбітра повинен вибрати позицію на перетині лінії воріт та штрафної площі.

За наявності додаткових асистентів арбітра, додатковий асистент арбітра повинен вибрати позицію на перетині лінії воріт та штрафної площі. Асистент арбітра вибирає позицію на одній лінії з 11-метровою позначкою (яка є лінією положення «поза грою»).

Масова конфронтація

У випадках масової конфронтації, найближчий асистент арбітра може вийти на поле, щоб надати допомогу арбітру. Інший асистент арбітра повинен спостерігати і фіксувати подробиці інциденту. Четвертий арбітр повинен залишатися поблизу технічних площ.

Визначена відстань

Коли арбітр призначає штрафний/вільний удар поряд з асистентом арбітра, асистент арбітра може вийти на поле для гри (зазвичай на прохання арбітра), щоб допомогти забезпечити розташування гравців на відстані 9,15 м (10 ярдів) від м'яча. У цьому випадку, арбітр повинен почекати, доки асистент арбітра не повернеться на свою позицію до поновлення гри.

Проведення замін

За відсутності четвертого арбітра, асистент арбітра переходить до середньої лінії, щоб допомогти з процедурою проведення замін; арбітр повинен почекати, доки асистент арбітра не повернеться на свою позицію до поновлення гри.

За наявності четвертого арбітра, асистенту арбітра не потрібно підходити до середньої лінії, тому що четвертий арбітр виконує процедуру замін, якщо тільки не проводиться декілька замін одночасно. У такому випадку, асистент арбітра підходить до середньої лінії, щоб надати допомогу четвертому арбітру.

Жести арбітра, мова жестів та використання свистка

1. Арбітри

Мова жестів

Мова жестів є способом, яким арбітр користується, щоб:

- контролювати матч
- продемонструвати повноваження і самоконтроль

Мова жестів не пояснює рішення.

Жести

Дивіться Правило 5 щодо ілюстрації жестів

Свисток

Свисток потрібний, щоб:

- почати гру (1 та 2 половина основного часу і додаткового часу), після зарахування голу
- зупинити гру:
  - > для виконання штрафного/вільного або 11-метрового удару
  - > якщо матч перерваний або зупинений
  - > в кінці кожного тайму
- поновити гру:
  - > для виконання штрафних/вільних ударів, коли потрібне дотримання відповідної відстані
  - > для виконання 11-метрових ударів
- поновити гру після зупинки у випадку:
  - > попередження або вилучення з поля
  - > травми
  - > проведення заміни

Свисток НЕ потрібний для:

- зупинки гри, щоб визначитись, з:
  - > ситуацією при ударі від воріт, кутовому ударі, вкиданні м'яча з-за бокової лінії або зарахуванні голу
- поновлення гри після:
  - > більшості штрафних/вільних ударів, удару від воріт, кутового удару, вкидання м'яча з бокової лінії або «спірного м'яча»

Надмірне/непотрібне застосування свистка буде мати менший вплив, коли це необхідно.

Якщо арбітр хоче щоб гравець(і) чекав(ли) поновлення гри по свистку (наприклад, забезпечення захисниками дотримання відстані 9,15 м, коли призначається штрафний / вільний удар), він повинен попередити гравця(ів) атакуючої команди щодо сигналу свистка.

Якщо арбітр помилково застосовує свисток і зупиняє гру, вона поновлюється «спірним м'ячем».

2. Асистенти арбітра

Біп-сигнал

Біп-сигнальна система є додатковим способом, який вживається, щоб тільки привернути увагу арбітра. Біп-сигнали можна застосовувати в таких ситуаціях:

- положення «поза грою»
- порушення (поза полем зору арбітра)
- вкидання м'яча з-за бокової лінії, кутовий удар, удар від воріт або голу (важке визначення)

Електронна система зв'язку

Арбітр має порадити асистентам арбітра, коли можна застосувати електронну систему зв'язку разом або замість звичайного жесту.

Техніка подачі сигналів прапорцем

Прапорець асистента арбітра завжди повинен бути розгорнутим і перебувати в полі зору арбітра. Зазвичай це означає, що прапорець треба тримати рукою, яка ближче до арбітра. Подаючи сигнал, асистент арбітра повинен зупинитися, повернутися обличчям до поля, встановити візуальний контакт з арбітром і підняти прапорець рішучим (не дуже швидким і не дуже різким) рухом. Прапорець має бути нібито продовженням руки. Асистенти арбітра повинні піднімати прапорець рукою, якою потім подається наступний сигнал. Якщо змінюються обставини і другою рукою потрібно подавати наступний сигнал, асистент арбітра повинен перекласти прапорець в іншу руку на рівні нижче пояса. Якщо асистент арбітра сигналізує, що м'яч вийшов з гри, він повинен продовжувати сигналізувати, поки арбітр цього не помітить.

Якщо асистент арбітра сигналізує про порушення, за яке призначається вилучення з поля, і арбітр не одразу побачив цей сигнал:

- якщо гра була зупинена, її поновлення може змінитися відповідно до Правил гри (штрафний/вільний удар, 11-метровий удар, тощо)
- якщо арбітр поновив гру, він може тільки застосувати дисциплінарні санкції, але не може призначити штрафний/вільний удар або 11-метровий удар за скоєне порушення

Жести

Як правило, асистент арбітра не повинен подавати очевидні жести рукою. Проте, в деяких випадках, прихований жест рукою може допомогти арбітру. Жест рукою повинен мати чітке значення. Значення жестів слід узгодити під час передматчевої наради.

Сигнали

Дивіться Правило 6 щодо ілюстрації сигналів

Кутовий удар/удар від воріт

Коли м'яч повністю перетинає лінію воріт неподалік позиції асистента арбітра, потрібно подавати сигнал правою рукою (поле зору краще), вказуючи на удар від воріт або кутовий удар.

Коли м'яч повністю перетинає лінію воріт, асистент арбітра повинен підняти прапорець, інформуючи арбітра, що м'яч вийшов з гри і якщо це відбулось:

- неподалік позиції асистента арбітра – вказує на удар від воріт або кутовий удар
- на протилежній стороні від позиції асистента арбітра – встановлює візуальний контакт з арбітром і діє відповідно до його рішення. Крім того, асистент арбітра може відразу сигналізувати, якщо рішення є очевидним.

Порушення

Асистент арбітра повинен підняти прапорець у випадку порушення або неналежної поведінки неподалік позиції арбітра або поза межами його поля зору. В усіх інших випадках, асистент арбітра повинен чекати і висловити свою думку, якщо це буде необхідно, а потім поінформувати арбітра, що бачив і чув, та які гравці були причетні до цього епізоду.

Перш ніж сигналізувати про порушення, асистент арбітра повинен визначити, що:

- порушення відбулось поза полем зору арбітра або йому закрили поле зору
- арбітр не використав би «принцип переваги»

Коли відбувається порушення, про яке асистенту арбітра потрібно просигналізувати, він повинен:

- підняти прапорець тією самою рукою, яку він використає для наступного сигналу – це чітко визначає, хто буде виконувати вільний / штрафний удар
- встановити візуальний контакт з арбітром
- помахати прапорцем вперед і назад (уникаючи будь-якого надмірного або агресивного руху)

Асистент арбітра повинен застосувати техніку «чекай і дивись», щоб продовжити гру і не піднімати прапорець, коли команда, гравця проти якої було скоєне порушення, отримує перевагу; тому дуже важливо, щоб асистент арбітра встановив візуальний контакт з арбітром.

Порушення в межах штрафної площі

Коли захисник скоїв порушення в штрафній площі поза полем зору арбітра, особливо, якщо це відбулось поруч з позицією асистента арбітра, асистент арбітра повинен спочатку встановити візуальний контакт з арбітром, щоб побачити, де перебуває арбітр і яке рішення він прийняв. Якщо арбітр не прийняв ніякого рішення, асистент арбітра повинен підняти прапорець, застосувати електронний біп-сигнал і рухатись уздовж бокової лінії до кутового прапорця.

Порушення поза межами штрафної площі

Коли захисник скоїв порушення поза межами штрафної площі (поблизу межі штрафної площі), асистент арбітра повинен встановити візуальний контакт з арбітром, щоб побачити, де перебуває арбітр і яке рішення він прийняв, і подати сигнал прапорцем, якщо потрібно. У ситуаціях контратак, асистент арбітра повинен вміти надати інформацію, чи мало місце порушення, чи відбулося воно в межах або поза межами штрафної площі і яке дисциплінарне покарання потрібно застосувати. Асистент арбітра повинен очевидно рухатись уздовж бокової лінії до середньої лінії вказати, що порушення сталося поза межами штрафної площі.

Гол – немає голу

Коли зрозуміло, що м'яч повністю перетнув лінію воріт у воротах, асистент арбітра повинен встановити візуальний контакт з арбітром без будь-якого додаткового сигналу.

Коли м'яч було забито, але не зрозуміло, чи перетнув він лінію воріт, асистент арбітра повинен підняти прапорець, щоб привернути увагу арбітра, а потім підтвердити зарахування голу.

Положення «поза грою»

Для фіксації положення «поза грою», асистент арбітра повинен підняти прапорець (правою рукою, щоб забезпечити собі краще поле зору), а потім, якщо арбітр зупиняє гру, вказати прапорцем частину поля, в якій відбулося порушення. Якщо арбітр не одразу побачив прапорець, асистент арбітра повинен продовжувати сигналізувати, поки арбітр цього не помітить або м'яч буде контролювати команда, що захищається.

11-метровий удар

Якщо воротар очевидно рухається передчасно з лінії воріт до виконання удару і м'яч не забито, асистент арбітра повинен підняти прапорець.

Заміна

Коли асистента арбітра поінформують (четвертий арбітр або офіційний представник команди), що потрібно провести заміну, він повинен подати відповідний сигнал арбітру під час наступної зупинки гри.

Вкидання м'яча з-за бокової лінії

Коли м'яч повністю перетинає бокову лінію:

- поблизу позиції асистента арбітра – потрібно повідомити визначеним сигналом про напрямок вкидання
- на дальній стороні від позиції асистента арбітра і рішення щодо вкидання є очевидним – асистент арбітра повинен повідомити визначеним сигналом про напрямок вкидання м'яча
- на дальній стороні від позиції асистента арбітра, який сумнівається щодо напрямку вкидання

– асистент арбітра повинен підняти прапорець, щоб повідомити арбітру, що м'яч не перебуває у грі, встановити візуальний контакт з арбітром і діяти відповідно до його рішення.

3. Додаткові асистенти арбітра

Додаткові асистенти арбітра користуються системою радіозв'язку (не прапорцями) для спілкування з арбітром. Якщо система радіозв'язку виходить з ладу, додаткові асистенти арбітра можуть користуватися прапорцем з електронним біп-сигналом. Додаткові асистенти арбітра не завжди подають очевидні сигнали рукою, але іноді приховані сигнали рукою можуть виявитися корисною допомогою для арбітра. Значення сигналу рукою має бути зрозумілим. Такі сигнали слід узгоджувати під час проведення передматчевої наради.

Додатковий асистент арбітра, після визначення, що м'яч повністю перетнув лінію воріт у воротах, повинен:

- негайно повідомити арбітру за допомогою системи зв'язку, що гол зараховується
- подати очевидний сигнал лівою рукою, тримаючи її перпендикулярно до лінії воріт і вказуючи на центр поля (тримач прапорця у лівій руці теж потрібен). Цей сигнал не потрібен, коли м'яч очевидно перетнув лінію воріт.

Арбітр повинен прийняти остаточне рішення.

Інші поради

1. Перевага

Арбітр може застосовувати «принцип переваги», коли відбулося порушення, але слід урахувати при прийнятті рішення застосувати перевагу чи/або зупинити гру:

- ступінь серйозності порушення – якщо порушення заслуговує вилучення, арбітр повинен зупинити гру і вилучити гравця, якщо відсутня очевидна можливість забити м'яч
- місце, де відбулося порушення – чим ближче до воріт суперника, тим ефективніша може бути перевага
- шанси негайної, перспективної атаки
- атмосфера матчу

2. Компенсація втраченого часу

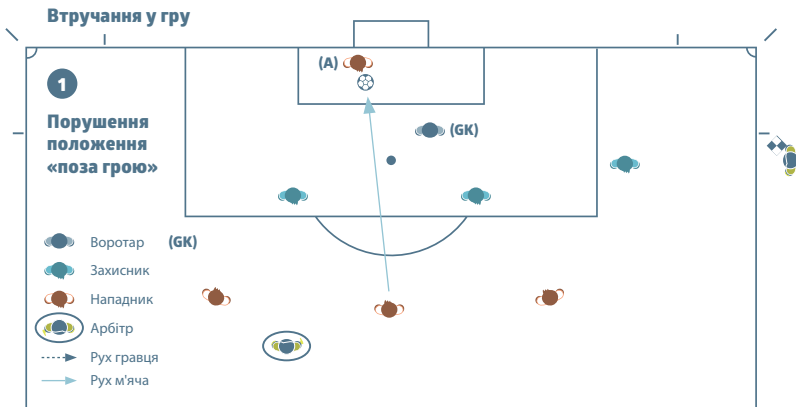
Велика кількість зупинок під час гри є цілком природним (наприклад, викидання м'яча з-за бокової лінії, удари від воріт). Втрачений час компенсується тільки у випадках значних затримок.

3. Затримка суперника

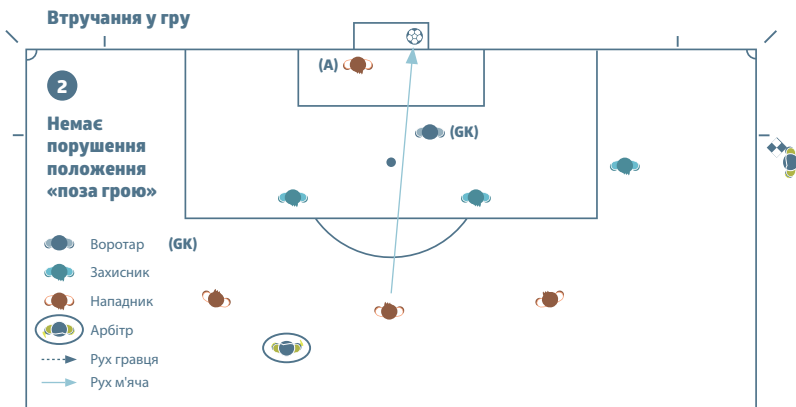
Нагадуємо арбітрам про своєчасне втручання та застосування суворих заходів у випадках затримки суперника, особливо в штрафній площі під час виконання кутових та штрафних / вільних ударів. У зазначених ситуаціях арбітр повинен:

- зробити зауваження будь-якому гравцю за затримку суперника, перш ніж м'яч буде введений у гру
- попередити гравця, якщо затримка триває, перш ніж м'яч буде введений у гру
- призначити штрафний або 11-метровий удар і попередити гравця за затримку суперника, якщо м'яч уже введений у гру

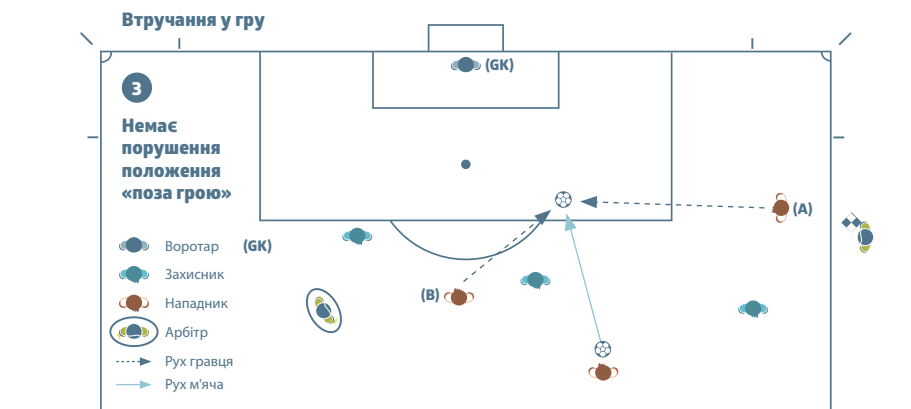
4. Положення «поза грою»

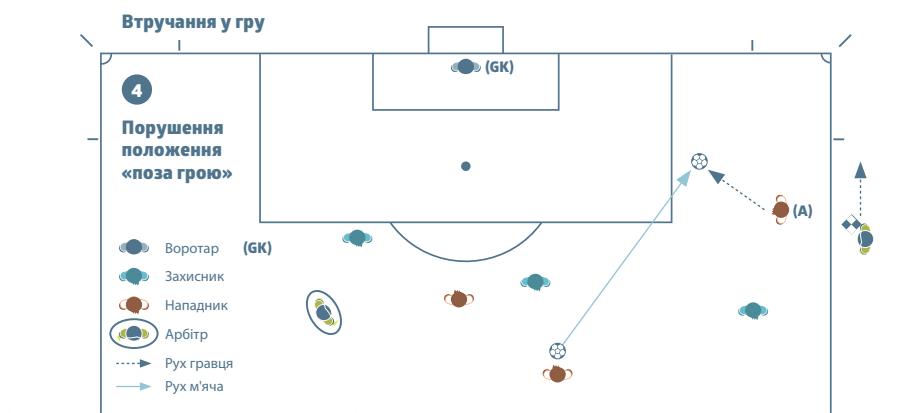
Гравець атакуючої команди, який перебуває в положенні «поза грою» (A), не заважаючи діям суперника, **торкається м'яча**. Асистент арбітра повинен підняти прапорець, коли гравець **торкається м'яча**.

Гравець атакуючої команди, який перебуває в положенні «поза грою» (A), не заважаючи діям суперника, **не торкається м'яча**. Гравець не торкався м'яча, тому його не потрібно карати.

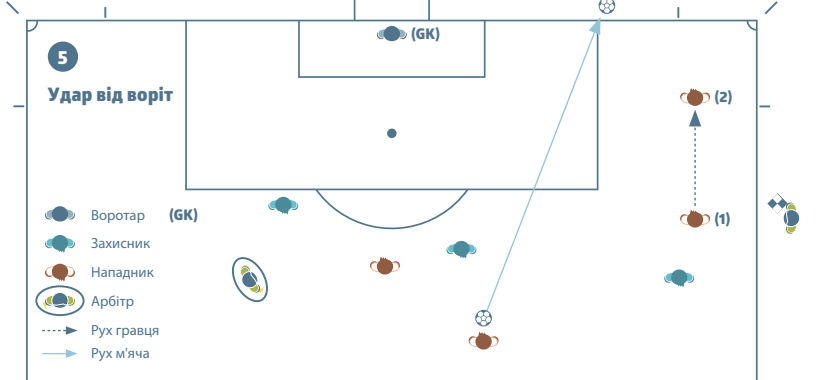

Гравець атакуючої команди, який **перебуває в положенні «поза грою»** (A), біжить до м'яча. Його партнер по команді **не перебуває в положенні «поза грою»** (B), теж біжить до м'яча і заволодіває ним. Гравець (A) не торкнувся м'яча, тому його не потрібно карати.

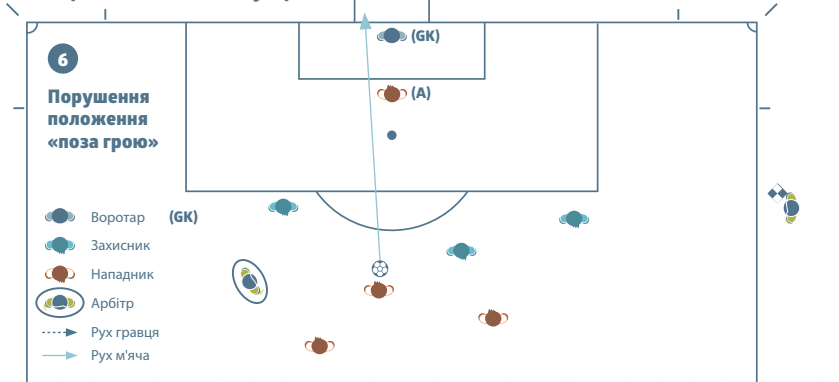
Гравець атакуючої команди, який **перебуває в положенні «поза грою»** (A), може бути покараний, перш ніж заволодіє м'ячем або торкнеться його, якщо, на думку арбітра, в іншого партнера по команді, який **не перебуває в положенні «поза грою»**, немає можливості заволодіти м'ячем.

Втручання у гру

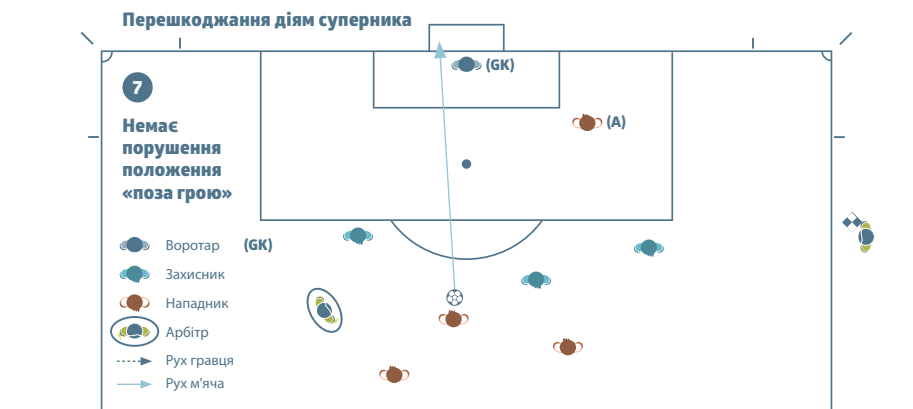
Гравець атакуючої команди, який перебуває в положенні «поза грою» (1), біжить до м'яча, але не торкається його. Асистент арбітра повинен подати сигнал «удар від воріт».

Перешкоджання діям суперника

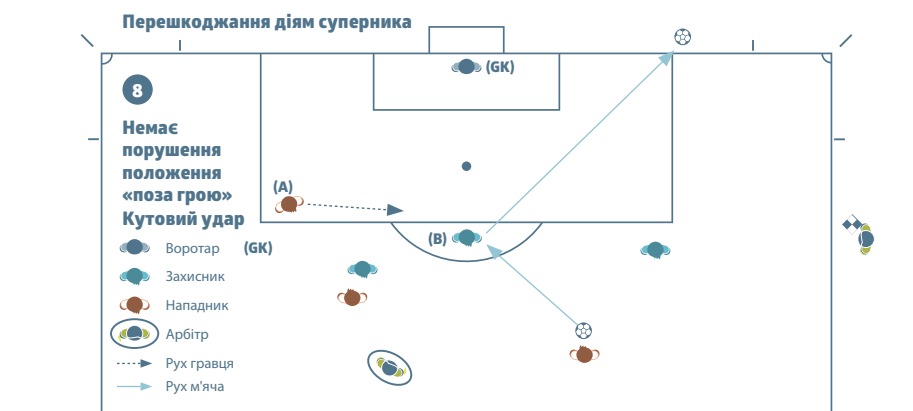

Гравець атакуючої команди, який перебуває в положенні «поза грою» (A), очевидно закриває воротарю поле зору. Цей гравець має бути покараний за перешкоджання діям суперника або його можливості заволодіти м'ячем.

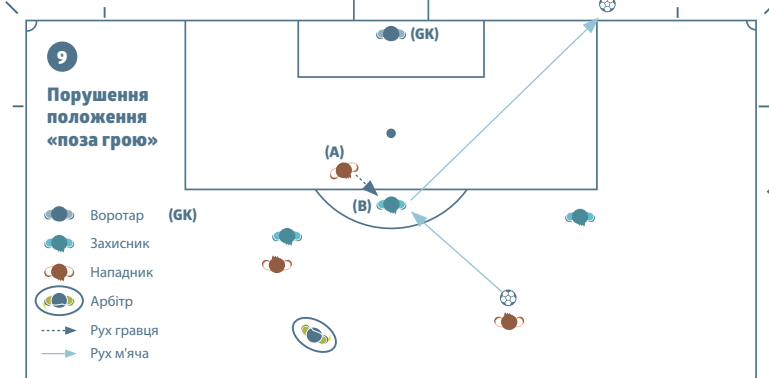

Гравець атакуючої команди, який перебуває в положенні «поза грою» (А), не закриває воротарю поле зору і не веде боротьбу з суперником за м'яч.

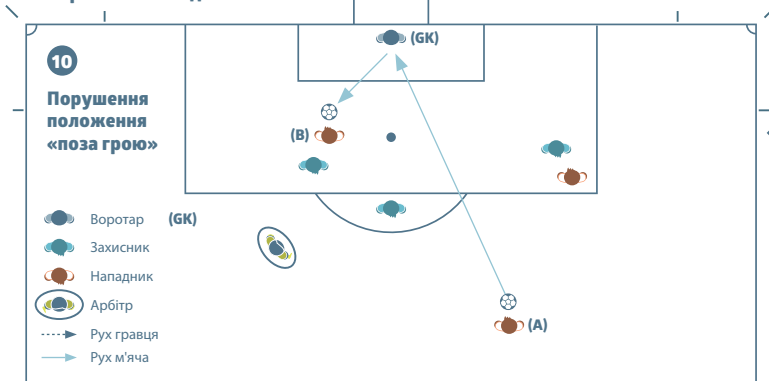
Гравець атакуючої команди, який перебуває в положенні «поза грою» (А), біжить до м'яча, але не перешкоджає діям суперника або його можливості заволодіти м'ячем. Гравець (А) не веде боротьбу з суперником (В) за м'яч.

Перешкоджання діям суперника

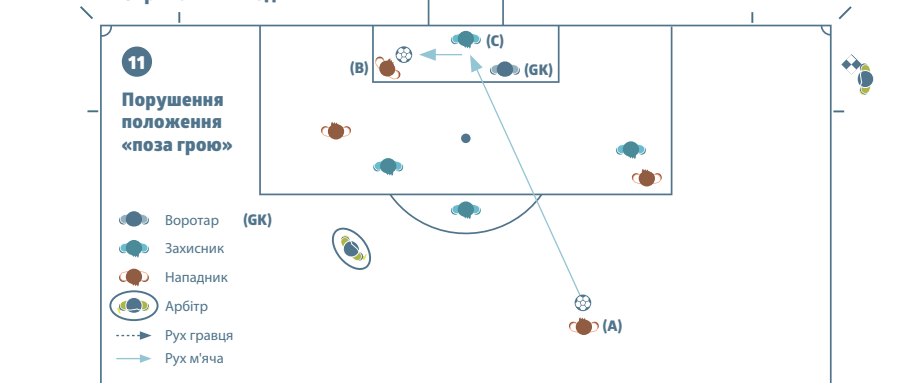
Гравець атакуючої команди, який **перебуває в положенні «поза грою»** (А), біжить до м'яча, та перешкоджає діям суперника (В) або його можливості заволодіти м'ячем під час боротьби за м'яч. Гравець (А) веде боротьбу з суперником (В) за м'яч.

Отримання вигоди

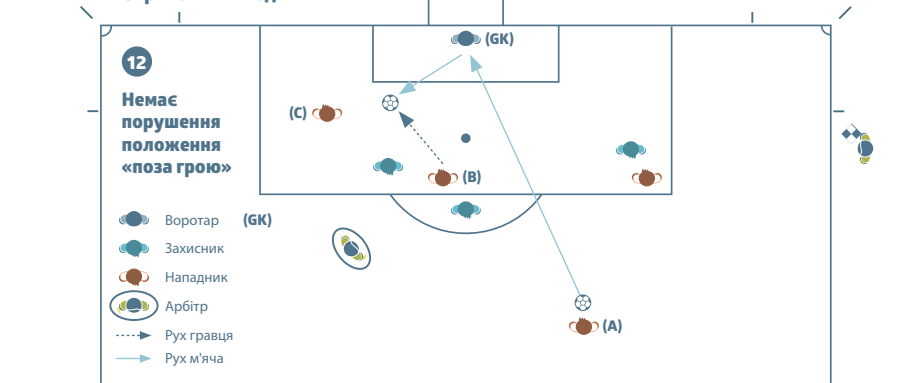
Гравець атакуючої команди, який **перебуває в положенні «поза грою»** (В), отримує покарання за **заволодіння або дотик до м'яча**, який відскочив, зрикошетив або був у грі після навмисного відбиття воротарем, який раніше перебував у положенні «поза грою», коли партнер по команді останнім володів м'ячем або торкався його.

Отримання вигоди

Гравець атакуючої команди, який **перебуває в положенні «поза грою»** (B), отримує покарання за заволодіння або дотик до м'яча, який відскочив або зрикошетив після навмисного відбиття гравцем (C), який раніше перебував **в положенні «поза грою»**, команди, яка захищається, коли партнер по команді останнім торкнувся м'яча або володів ним.

Отримання вигоди

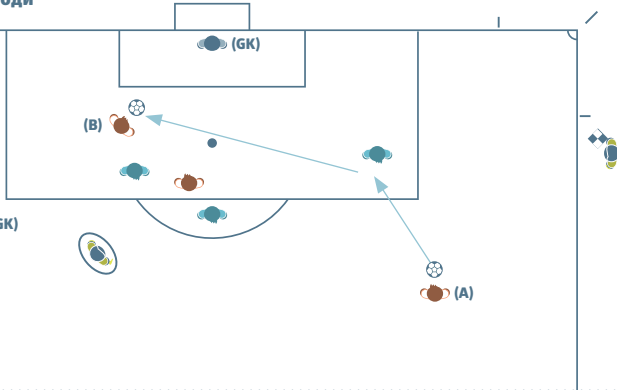
Після удару по воротах партнером по команді (A), м'яч відскочив від воротаря, гравець (B) не перебуває в положенні «поза грою» і володіє м'ячем, гравець (C), **перебуваючи в положенні «поза грою»**, не отримує покарання, тому що не скористався своєю позицією і не торкнувся м'яча.

Отримання вигоди

13

Порушення
положення
«поза грою»

- Воротар (GK)
- Захисник
- Нападник
- Арбітр
- Рух гравця
- Рух м'яча

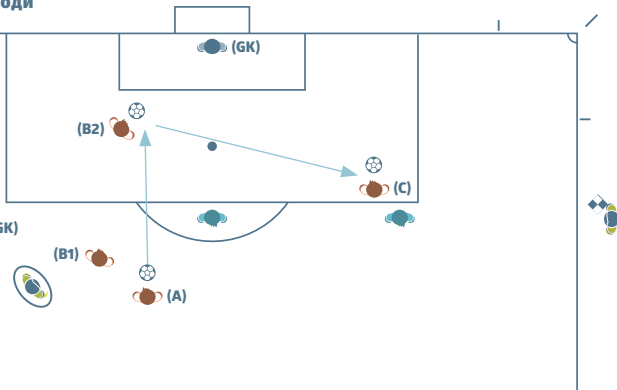
Після удару по воротах партнером по команді (А), м'яч відскочив або зрикошетив від суперника атакуючому гравцю (В), який отримує покарання за заволодіння або дотик до м'яча, бо раніше перебував у положенні «поза грою».

Отримання вигоди

14

Немає
порушення
положення
«поза грою»

- Воротар (GK)
- Захисник
- Нападник
- Арбітр
- Рух гравця
- Рух м'яча

Гравець атакуючої команди (С), перебуваючи в положенні «поза грою», не перешкоджає діям суперника, коли партнер по команді (А) виконує передачу гравцю (В1), який, не перебуваючи в положенні поза грою», біжить до воріт суперника і виконує передачу (В2) партнеру по команді (С). Гравець атакуючої команди (С) не перебував у положенні «поза грою», коли була виконана передача, тому він не отримує покарання.

5. Надання допомоги/оцінка після попередження/вилучення

Раніше травмований гравець, який отримував медичну допомогу на полі для гри, повинен був залишити поле до поновлення гри. Це не може бути справедливо, якщо команда порушника, який травмував суперника, має чисельну перевагу під час поновлення гри.

Однак, ця вимога була внесена на обговорення, тому що гравці часто нечесно використовують травмування для затримки поновлення гри з тактичних міркувань.

Як рівновагу між двома несправедливими ситуаціями, IFAB прийняла рішення що *тільки після фізичного порушення, коли суперника попереджають або вилучають з поля, можливо швидко оцінити травму гравця/надати йому допомогу та залишити на полі.*

В принципі, затримка не повинна бути більш тривалою, ніж тепер, коли медичний персонал виходить на поле для оцінки травми. Різниця в тому, що момент, коли арбітр просив медичний персонал і гравця залишити поле тепер стає ситуацією, коли медичний персонал залишає поле, а гравець може залишитись на полі.

Щоб бути впевненими, що травмований гравець не використовує/не подовжує затримку у нечесний спосіб, арбітрам, рекомендовано:

- усвідомлювати ситуацію матчу та можливу тактичну причину затримки поновлення гри
- поінформувати травмованого гравця, що, якщо потрібна медична допомога, вона має бути швидкою
- подати сигнал медичному персоналу (не санітарам-носильникам) та, якщо можливо, попросити їх діяти швидко

Коли арбітр приймає рішення щодо поновлення гри:

- медичний персонал залишає поле, а гравець залишається на полі, або
- гравець залишає поле для подальшої оцінки травми/надання допомоги (сигнал санітарам-носильникам може бути необхідним)

Як правило, затримка поновлення гри не повинна перевищувати 20–25 секунд до моменту, коли всі готові до поновлення гри.

Арбітр повинен компенсувати час за всі такі зупинки гри.

IFAB®

Нотатки

Нотатки

Нотатки

Федерація футболу України
Методичний відділ Комітету арбітрів
Україна, 01133, Київ, провулок Лабораторний, 7а
Тел.: +38 (044) 521-05-53
Для службового користування